המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ד', פ' תזו"מ כ"ו ניסן תשמ"ח י"א לעומר (13 באפריל 88)
דף היומי: בבלי — שבועות כ"ג; ירושלמי — מכות ה'

שנה ל"ט גל' 11069
70 אג"ח כ' מע"מ

בריה"מ מעכבת אשרות הכניסה למשלחת הדיפלומטית מישראל

הבקשות לקבלת האשרות הוגשו לפני שלושה שבועות ★ תקווה בירושלים שהמשלחת תצא "בימים הקרובים"

מאת סופרנו "המודיע"

בריית המועצות מעכבת את מתן אשרות הכניסה למשלחת בת 4 דיפלומטים מישראל, שהיתה אמורה לצאת למוסקבה כבר לפני שבוע.

ברית המועצות נתנה בשעתו הסכמה עקרונית לשיגור משלחת דיפלומטית מישראל, לאחר שישראל אישרה לפני כתשעה חודשים את שהותה של משלחת קונסולרית רוסית בישראל.

המשלחת הסובייטית עוסקת בישראל בנושאי רכוש וסקר על הרכוש הסובייטי בארץ.

המשלחת הגיעה בתחילה עם אשרות ל־6 חודשים, אשר הוארכו ל־6 חודשים נוספים.

במקביל להארכת האשרות של המשלחת הרוסית הביעה ברית המועצות את הסכמתה לקבל משלחת מקבילה של דיפלומטים ישראליים בעקבות זאת העבירה ישראל את שמותיהם של מספר 4 נציגים הדיפלומטיים דרך שגרירות הולנד בישראל. שגרירות זו מייצגת את האינטרסים של ישראל בברית המועצות.

כאמור הועברו השמות למוסקווה לפני כ־3 שבועות, אולם עד כה לא הגיעו האשרות.

בירושלים הובעה אתמול תקווה, כי האשרות יגיעו "בימים הקרובים", וכי המשלחת הדיפלומטית תוכל לצאת למוסקווה בהקדם.

דובר משרד החוץ סרב להתייחס אתמול לידיעות כאילו בין הדיפלומטים הישראליים נמצא גם יאשה קזקוב, שהיה היהודי הראשון שויתר על אזרחותו הסובייטית בשנת 1968 וביקש לעלות לישראל. הוא עלה

(המשך בעמוד אחרון)

שמיר: אם יהיה צורך נמשיך בגירושים

"אין להתייחס לדרישות ירדניות לפני מו"מ"

מאת סופרנו המדיני

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול, כי אם יהיה צורך יימשך גירוש מסיתים ומפירי סדר מהשטחים.

"אם יהיה צורך, נמשיך בגירושים" — אמר ראש הממשלה בביקור שערך במצפה רמון, שם קיבל אזרחות כבוד בקבלת פנים גדולה שנערכה לו במקום.

מר שמיר אמר, כי הגירוש הוא רק כמה מאמצעי ענישה שישראל נוקטת בשטחים. אמנם זהו האמצעי החריף ביותר, "אך עם יהיה צורך בכך — זה יימשך", אמר ראש הממשלה בהביעו תקווה כי הדבר ישפיע על הרגעת הרוחות בשטחים.

מר שמיר התייחס לידיעות כאילו דורשת ירדן גם שטחים שהיו בידי ישראל לפני מלחמת ששת הימים (20 קמ"ר בערבה בדרום ים המלח וכן שטח ליד תחנת הכח בירמוק): "כאשר נגיע למשא ומתן נשמע מה רוצה ירדן ואז נתייחס. כרגע מוקדם מדי לדבר על כך" אמר ראש הממשלה.

לקראת חתימת החוזה לסיום המלחמה:

בריה"מ מגבירה את הזרמת הנשק לצבא אפגאניסטן

איסלאמאבאד — בריה"מ מגבירה את משלוחי הנשק לממשלת אפגאניסטן, כדי לעזור לה לעמוד בהתקפות מורדים מוסלמיים לאחר יציאת הכוחות הסובייטיים, צלו דיפלומטים מערביים.

שר־החוץ של ארה"ב וברית־המועצות ג'ורג' שולץ ואדוארד שווארנאדזה — עומדים להגיע לז'נבה כדי לחתום היום על ההסכם לסיום המלחמה באפגניסטאן — על כך מסרו מקורבים למתווך מטעם האו"ם דיאגו קורדובז.

אחד הדיפלומטים אמר, "אם בעבר היה חסר משהו לכוחות האפגאניים, הרי עכשיו מתקנים זאת. הסובייטים מזרימים עתה כמויות גדולות של נשק".

דובר של המורדים זילזל בידיעות בדבר משלוחי הנשק, ואמר כי מדובר בתרגיל להרמת המורל של צבא אפגאניסטן.

מוסקווה הודיעה כי תתחיל להוציא את כוחותיה בחודש הבא מאפגאניסטן, לאחר שקאבול חתמה על הסכם עם פאקיסטן.

הסכם זה איננו מדבר על הפסקת אש, והמורדים המוסלמים קרוב לוודאי יגבירו את התקפותיהם על ערי מחוז, שבועות ספורים לאחר התחלת הנסיגה.

הדיפלומטים אמרו כי הסובייטים מחישים עתה נשק נוסף באוויר וביבשה, כולל תותחים ומשגרי־רקטות גדולים. בשלושת השבועות האחרונים גבר קצב המשלוחים במידה ניכרת.

אחד הדיפלומטים המערביים אמר כי הוא סבור שהצבא האפגאני יובס תוך שבועות לאחר הנסיגה הסובייטית, משום שמספר רב של חיילים אפגאניים יסגירו את עצמם למורדים. (ע"ר)

דובר משרד החוץ הסובייטי:

לא חל שינוי בעמדת בריה"מ לגבי המזה"ת

מוסקבה — עמדתה של בריה"מ כלפי ישראל לא השתנתה, והדבר הובהר למנהיג אש"פ, יאסר ערפאת במהלך ביקורו במוסקבה — זאת אמר ואדים פארפילייב, דובר של משרד החוץ הסובייטי.

במהלך שיחה שקיים בשבת במוסקבה עם ערפאת, הדגיש מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב — לדברי סוכנות "טא"ס" — כי הגדרה עצמית לפלשתינאים הינה "יסוד חיוני להשכנת שלום באזור, באותה מידה כמו הכרה במדינת ישראל והתחשבות בצורכי הבטחון שלה".

עוד ציין פארפילייב במסיבת עיתונאים, כי בהכרתו זו של גורבצ'וב "אין כל דבר חדש". הוא הוסיף, כי בריה"מ — אשר ניתקה את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל ב־1967 — "הכירה תמיד בזכות קיומה של ישראל". יחד עם זאת רואה מוסקבה כדבר חיוני את "ההכרה בזכות העם הפלשתינאי להגדרה עצמית".

"אנו סבורים כי הגשמתן של שתי זכויות לגיטימיות אלה הוא יסוד־מפתח בהשגת שלום במזרח התיכון", הוסיף פארפילייב. (ע"צ)

שמיר ופרס נועדו עם שר החוץ של קוסטה ריקה

מאת סופרנו המדיני

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ומ"מ ושר החוץ, שמעון פרס, נועדו עם שר החוץ של קוסטה ריקה המבקר בישראל.

בשיחה עם ראש הממשלה סקר בפניו מר שמיר את ההתפתחויות האחרונות באזור ומסר לו על ביקורו של שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ: "הוא ניסה למצוא מכנה משותף בין מדינות האזור ולפסוח על חילוקי דעות אולם הדבר קשה ביותר", אמר ראש הממשלה.

שר החוץ האורח סקר בפניו את המצב בארצו ועמד על נסיונות בריה"מ למצוא דריסת רגל במרכז יבשת אמריקה.

שקט יחסי שורר ברחבי יו"ש למרות הגירוש של המסיתים

חלק מ־12 שקיבלו צווי גירוש עתרו לועדת ערר ★ עייפות כללית בשטחים לאחר שוך גל המהומות ★ הפרות סדר בשאטי

שקט יחסי שרר אתמול ברחבי יהודה ושומרון.

כתב עתי"ם מציין כי למרות החשש במערכת הצבאית כי גירושם של 8 מתושבי האזור ביום ב' והוצאת צווי־גירוש נגד 12 אחרים יגבירו את התסיסה ויחדשו את המהומות, עבר היום בשקט.

חלק מן האנשים שנגדם הוצאו צווי־גירוש ניצלו את זכותם ועתרו לוועדת הערר שליד אלוף הפיקוד. על מנת לערער על צווי הגירוש שהוצאו נגדם.

פועלים רבים מיהודה ושומרון יצאו לעבודה בישראל והתחבורה ומערך היסעי הפועלים פעלו כסדרם.

צה"ל המשיך במדיניותו שלא לאפשר לסוחרים לפתוח את חנויותיהם בשעות שמורים הכרוזים, אלא בשעות אחר הצהרים. סוחרים בחברון מנהלים מזה זמן מה גישושים עם המנהל האזרחי, על מנת שיוכלו לפתוח את חנויותיהם כהרגלם לפני תחילת ההתקוממות.

כתב עתי"ם מציין בהקשר זה, כי האוכלוסיה העירונית בחברון נחשבת עוינת יחסית לערים אחרות ביהודה ושומרון.

גורמים במנהל האזרחי אמרו לכתב עתי"ם, כי לאחרונה ניכרת עייפות כללית בקרב האוכלוסיה המקומית, ופנייתם של סוחרי חברון היא חלק מעייפות זו, לדעתם, החלה באחרונה מתחזקת עמדת הקו הפרו־ירדני והפרגמטי באזור.

צה"ל הטיל אתמול עוצר על מחנה הפליטים שאטי בעזה, לאחר שנאלץ לפזר מפירי סדר במקום. ביתר רצועת עזה שרר שקט.

למעט מספר ארועים של ידוי אבנים והבערת צמיגים, במקומות אחרים ברצועת עזה, לא היו ארועים אלימים באזור. רק במחנה הפליטים שאטי בעזה נאלץ צה"ל להתערב ולהשליט סדר. (עתי"ם)

חוטפי המטוס שיחררו 12 בני ערובה תמורת תידלוק

לארנקה — חוטפיו של המטוס הכוויתי החונה בלארנקה שבקפריסין שיחררו אמש שנים עשר בני ערובה.

בני הערובה שוחררו דקות ספורות לאחר שעובדי נמל התעופה החלו לתדלק את המטוס.

עם זאת הדגישו החוטפים בהודעתם כי "נמשיך בטיסתנו מבלי לוותר על תביעותינו לשחרור ה־17 בכווית".

בשעת מסירת הידיעה אין יודעים דבר על גורלם של יתר בני הערובה שבמטוס הכוויתי, שמספרם נאמד בשלושים ושניים.

לפני שחרורה של קבוצה זו של בני ערובה ולפני התחלת התידלוק, דובר על אפשרות שהמטוס ימשיך בדרכו מקפריסין לאלג'יריה.

דובר של ממשלת קפריסין אמר אחר מכן כי עיסקת שחרורם של השניים עשר "לא היתה כרוכה בפשרה".

הוא גם אמר כי לא ישוחררו בני ערובה נוספים בקפריסין. (ודיטר־עתי"ם)

הדולר התחזק בשוקי אירופה

לונדון — הדולר התחזק אתמול בשוקי אירופה, ומשקיפים אמרו כי גורלו למועד קצר תלוי בעיקר בתוצאות של פגישה שיקיימו היום בוושינגטון שרי האוצר ונגידי הבנקים המרכזיים מקבוצת שבע המדינות התעשייתיות המובילות.

תחזית מזג האויר

מעונן חלקית וירידה בטמפרטורות. יתכן גשם מקומי.

הטמפרטורות: ירושלים 10 עד 19, צפת 10 עד 18, חיפה 13 עד 22, טבריה 13 עד 26, עפולה 9 עד 24, שומרון 11 עד 21, ת"א 11 עד 22, לוד 13 עד 24.

ישראל יהודה רוטנברג — לונדון
שרה שטנגר — קרית ויז'ניץ — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ו ניסן תשמ"ח

נתן דב קרמר — ירושלים
גיטה אקשטיין — עזרת תורה — ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ו ניסן תשמ"ח

משה דוד וורטהיימר — סנהדריה המורחבת ירושלים
שרה גרין — ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ו ניסן תשמ"ח

חיים בצלאל וועבער — בני ברק
חוה פייגי קליין — בורו פארק
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ו ניסן תשמ"ח

בית מדרש גבוה לתורה
מרכז התורה אוסטרובצא
ע"ש מרן רשכבה"ג האדמו"ר רבינו מאיר יחיאל הלוי זצוקלה"ה
בני ברק רח' מהרש"ל 8

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא
שלוחה בזה לידידנו עוז, מגדולי העושים והמעשים למען בית מדרשנו, נשיא "ועד הידידים"
הרבני ר' **אברהם משה כהן** הי"ו לאי"ט
ומשפחתו הכבודה תחי'
לרגל ארוסי בנם היקר, המופלג והמצוין בתוי"ר
בנימין מאיר נ"י ויזרח עב"ג בת
הרב הגאון ר' **יצחק יחיאל יעקובוביץ** שליט"א
רבה של הרצליה
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
לתפארת המשפחות הי"ו
כברכת
ההנהלה — הלומדים — ועד הידידים

להבין את חומש ויקרא!!!
בספר הנפלא
"משאת ישראל"
על חומש ויקרא
המסביר את הפרשיות העוסקות בענייני המזבח, הקורבנות, הנגעים, הטומאה והטהרה, עבודת יוה"כ ועוד
בבהירות רבה ביסודיות ובהיקף נרחב
עפ"י סדר הפרשיות והפסוקים
● טבלאות ותרשימים בלעדיים ומיוחדים
● לפני פרשיות תזריע מצורע — פתיחה מיוחדת הכולל את המושגים היסודיים של עניני טומאה וטהרה וכן הקדמה קצרה לפני כל אחד מהנושאים של טהרות
להשיג בחנויות הספרים
להזמנות: טלפון 02-812372

הנהלת/גבאי בית הכנסת
תקציב בטוח בית הכנסת אינו חייב להיות כה גדול ולהיות נטל מעיק על קופת הציבור.
מעכשיו ניתן לבטח את בית הכנסת כולל ספרי התורה בעלות נמוכה ביותר
הצטרפו גם אתם לבתי הכנסת אשר רכשו את הפוליסה המוזלת המיוחדת לבתי כנסת
לפרטים: נא להתקשר לאחים כלמן טל: 03-656285 בית התעשיה, רח' המרד 29, ת.ד. 50114 תל־אביב, מיקוד 61500

ארגון רפואה
רפואה עפ"י ההלכה
רח' דברי חיים 22 ירושלים
טל. 521307, 826142, 818737

נטפי ניחומין
למע"כ מכובדנו הדגול, העומד לימיננו בלב תפש בעצה ותושיה, גברא יקירא, מנקיי הדעת בירושלים
הרה"ח רבי **אברהם אהרן שיינברגר** שליט"א
הכר הנהלתנו
ולכל המשפחה הכבודה שיחיו
בהילקח מהם אחיו —
ראש משפחתם היקר באדם
אציל הרוח איש האשכולות
הרה"ח **עקיבא** ז"ל
הרופא לשבורי לב, ירפא מכאובם ולא ישמע עוד שבר בביתם, ובנחמת ציון וירושלים ינוחמו
המשתתפים בצערם מעומקא דליבא
ההנהלה

בהזדמנות מיוחדת!
סט סלוני חדש מקטיפה
דוגמא יפה ביותר
(רק 1500 ש"ח)
טל. 03-740383

כולל ש"ס 30 ד"ף
(לפנה"צ)
מקבל מספר אברכים
02-815458
לפנות 11 — 9 בערב

מחפשים לקנות מחסן
עם גישה נוחה לרכב
02-812060
02-810976
02-820326
בשעות 1.30 — 11 לפנה"צ
4.30 — 10 בערב

ישיבת **"אור קאליב"** למצויינים
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
רמת אהרון בני ברק

הודעה לתלמידים שיחיו
פתיחת זמן הקיץ הבעל"ט אי"ה ביום ראשון ר"ח אייר בשעה 10.00 לפנה"צ
★ ★ ★
המעונינים להרשם לזמן הקיץ או לאלול יפנו מידית להרב יום־טוב קרסניאנסקי בטלפון 703398
בברכה
ההנהלה

פעילים דארה"ב
AMERICAN P'EYLIM
מרכז ארצי: רחוב מלכי ישראל 33 ירושלים
מרכז בארה"ב: 3 West 16th St., New York, N.Y.

אזהרה לציבור
בימים האחרונים הגיע מאנגליה גל שני של ספרים וחוברות מיסיונריות אל תיבות הדואר של אזרחים רבים בירושלים וברחבי הארץ
לאור פניות רבות מהציבור, אנו קוראים להשמיד את הספרים והחוברות מיד בהגיעם
כ"כ אנו מבקשים תשומת לב ההורים למנוע מהילדים ומבני הנוער לקרוא בחומר המיסיונרי, המגיע במעטפות סגורות, ללא כתובת השולח
בהזדמנות זו אנו קוראים לנציגי הציבור החרדי בכנסת ליזום חוק שיאסור משלוח דברי דואר סגורים ללא ציון כתובת השולח

בכולל חסידי לאברכים מצויינים
בבני ברק
מתאפשרת קבלת אברכים נוספים
לקראת זמן הקיץ בשעות לפנה"צ
המעונינים יפנו לטל. 03-796422
בשעות 8.00 — 9.30 לפנה"צ
20.00 — 22.00 בערב

תלמוד תורה וישיבה "מסורת אבות" ב"ב
הודעה
הננו להודיע כי הרישום לכיתות הגן והמכינות יתקיים בעז"ת ביום שלישי ב' אייר
הרישום יתקיים במשרד הת"ת
רח' הרב אבו חצירא (מבצע קדש) 25 א'
בין השעות 9.00 — 1.00 לפנה"צ 3.00 — 5.00 אחה"צ
ההנהלה

מלון גלי צאנז נתניה
לאורחינו הנכבדים
מספר הטלפון החלף 053-621777

לידיעת רבים
הריני מודיע כי אולם
"היכל החדוה"
ברח' הירדן 25 בני ברק
אינו עומד תחת השגחתי
משה יהודה ליב לנדא
רב אב"ד דבני ברק

חדש — חדש
בשורה טובה
לאור הביקוש יצא לאור במהדורה שלישית
"ספר ההקדמות"
מכ"ק אדמו"ר מקאליב שליט"א
עם הוספות נפלאות, שיחות ומאמרי מוסר במגוון נושאים
להשיג בבית קאליב חגי 7 בני ברק
טל. 03-5708670
לתלמידי ישיבות 40% הנחה
בברכה
הועדה להפצת תורת רבנו שליט"א

אס. סי.
SC
Fund-Raising Consultants
מזמין: מנהלים, ראשי מוסדות מגביתניים
לקורס מקצועי לגיוס כספים
פרטים והרשמה: 02-822159 לבקש את צבי
מספר מקומות מוגבל

מכון בית יעקב למורות
ככר הרב לוין ירושלים

במלאת 8 שנים
לפטירתו של מייסד ומנהל בית ספרנו הבלתי נשכח, שהקדיש את מיטב חייו לייסוד וביסוס החינוך החרדי של בנות ישראל
הרב **פנחס יעקב הכהן לוין** זצ"ל
עליה לקברו תתקיים בעז"ה
מחר יום חמישי בשעה 9.00
תחבורה תצא בשעה 8.45
מבית המדרש גור להר הזיתים

האחים שקד — "ינות רמת הגולן" גבעתיים
כוס תנחומים
משתתפים אנו בצערם של ידידנו משפחת פריינד על פטירתו של ראש משפחתם
הר"ר **אברהם מ. פריינד** ז"ל
והננו בזה להביע את תנחומינו לבניו היקרים
הר"ר **יצחק** הר"ר **עמנואל**
ולכל בני המשפחה
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
ולא תוסיפו לדאבה עוד

"קבי ציון" א. שור
ירושלים
כוס תנחומים
הננו משתתפים באבלם הכבד של משפחת פריינד הנכבדה על פטירת ראש משפחתם
הרה"ח **אברהם פריינד** ז"ל
אנו מביעים בזה את תנחומינו הכנים לבניו
הר"ר **יצחק** הי"ו הר"ר **עמנואל** שיחיו
ולכל המשפחה האבלה
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

יקבי "עינב" אחים כהן ירושלים
כוס תנחומין
למשפחת **פריינד** הנכבדה
בהלקח מהם אביהם היקר
הרה"ח **אברהם** ז"ל
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
ולא תוסיפו לדאבה עוד

כוס תנחומים
למדריכתנו המסורה!
גב' **רבקה יעקובזון** תחי'
משתתפות אנו באבלך הכבד בהלקח מכם עטרת ראשכם אביכם היקר באדם
הר"ר **עקיבא שיינברגר** זצ"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד
מנחמות מעומק לב
חניכותיך כתה ה'
מכון בית יעקב למורות

אגודת הכורמים "כרמל מזרחי"
למשפחת פריינד הנכבדה
אתכם אנו באבלכם בהלקח מכם ראש משפחתכם היקר באדם
הר"ר **אברהם** ז"ל
והננו להביע את תנחומינו הכנים לבניו היקרים
הר"ר **יצחק** שיחי' והר"ר **עמנואל** שיחי'
ולכל בני המשפחה
המקום ינחם אתכם בנחמת ציון וירושלים
ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולכם

ברוך דיין האמת
בצער רב וכיגון אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותנו וסבתינו היקרה והצנועה רבת פעלים לצדקה ולחסד האשה החשובה
מרת **אסתר מרים וידער** ע"ה
מדסודים מונסי — ניו יורק
בת ר' בנימין עזריאל חיים וינברג ז"ל
ארונה יגיע היום יום רביעי כ"ו בניסן תשמ"ח בטיסה T.W.A. 882 מניו יורק בשעה 4 אחה"צ
ההלויה תתקיים בבית העלמין "ארץ החיים" — צוכת שמשון בשעה 5.30 אחה"צ (כעדך) לפרטים למועד מדויק של ההלויה להתקשר 02-523914 02-810315
המשפחה המתאבלת
השבעה בבית אחותה הרבנית מלכה אילבי — גורדין החי' ירושלים, קרית מטרסדורף, פנים מאירה 1

למשפחת פריינד
משתתפים בצערכם על מות ראש המשפחה ידידנו
הר"ר **אברהם פריינד** ז"ל
משפחת סגל
"ינות אשקלון — כרמי ציון בע"מ

כוס תנחומין
לידידנו היקר והנכבד
ר' **ישראל הורוביץ** הי"ו
ולכל המשפחה הנכבדה שיחי'
בהלקח מאתם מחמד נפשם בנם האהוב והיקר
הבח' **שרגא פייבל** ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד
אולמי מודיעין
ההנהלה — העובדים

مكنز من الاهل

רופאי המדינה מאיימים לשבות מחר אם לא יוסרו צווי הריתוק למרדימים

הרופאים המרדימים ימשיכו היום ומחר בשיבוש העבודה במספר בתי חולים

בישיבת מזכירות רופאי המדינה שהתקיימה אתמול בערב בתל אביב החליטו רופאי המדינה כי אם עד הערב לא יוסרו צווי הריתוק לרופאים המרדימים ולא יחזרו הרופאים עצמם, תתקיים מחר יום רביעי שביתה כללית למשך 24 שעות בכל מערכת האישפוז הממשלתית והעירונית.

בישיבת המזכירות נודע לרופאי המדינה כי צווי הריתוק נגד הרופאים בשרות הממשלתי אכן הוסרו פרט לרופאים המרדימים ולגביהם הודרכו מנהלי בתי החולים להרחיב את צווי הריתוק.

הרופאים המרדימים משבשים את העבודה בחדרי הניתוח היום בבתי החולים העמק בעפולה, סורוקה בבאר שבע, ביקור חולים בירושלים, שיבא בתל השומר ובית החולים רמב"ם בחיפה.

מחר ישבשו הרופאים המרדימים את חדרי הניתוח בבתי החולים הדסה הר הצופים, קפלן ברחובות, איכילוב בתל אביב רוטשילד בחיפה ובית החולים השרון בפתח תקווה.

גם רופאי קופת חולים ממשיכים בשיבושים והיום עדיין יהיו סגורות מרפאות החוץ בכל בתי החולים של קופת חולים. מחר ייפתחו מרפאות החוץ בבתי החולים ובחדרי הניתוח יעבוד רוב בהתכונת שבת. (עתי"ם)

בוטלו צווי הריתוק לרופאים

בעקבות פניית שרת הבריאות חבר הכנסת ארבלי אלמוזלינו אל משרד האוצר בבקשה לבטל את צווי הריתוק לרופאי המדינה מאחר והרופאים הצהירו כי יחזרו לעבודה תקינה ורצופה (למעט הרופאים המרדימים) הוציאה נציבות שירות המדינה ביטול צווי הריתוק באבור.

לקחי "גבעתיים" יושמו בדליקה בבני־ברק:

2 דליקות פרצו בבני ברק אחה"צ

להערכת מפקד הכבאים: "משחקי ילדים"

— מאת סופר "המודיע" —

שתי דליקות פרצו אתמול בבני ברק בסביבות השעה 6 אחר הצהריים. דליקה אחת פרצה בקומה התחתונה של בית ברחוב הרצל ודליקה שניה, חמורה יותר, פרצה ברחוב עמוס. בשתי הדליקות לא היו נפגעים מקרב הדיירים. צופה־אש נפגע.

בדליקה ברחוב עמוס, נלכדו בבנין העשן כמה עשרות דיירים, אשר נבהלו מפרץ העשן. אל המקום הוזעקו כבאי האש שהגיעו במהירות בפיקודו של ספסר אהרן כספי, כצוידים בסולם גבהים ותוך פרק זמן קצר יחסית הצליחו להשתלט על האש.

במהלך האירוע הוחלט ליישם את הלקחים מהאסון שאירע בשעתו בגבעתיים שם נספו אנשים כתוצאה משאיפת עשן שהיתמר בחדר המדרגות. אל הבנין ברחוב עמוס הגיע צוות אנשי מגן דוד אדום, שבלוויית כבאים עברו עם מסכות אויר דחוס מדירה לדירה לוודא שלום הדיירים.

ספסר כספי אמר כי להערכתו אין כל יסוד לשמועות שרווחו בעיר כאילו יש רקע לאומני להצתה והכל הנראה מדובר במשחקי ילדים. בבית ברחוב עמוס היו בקומה התחתונה שלו חומרים דליקים ואלו ליבו את האש וגרמו לעשן.

נשיא המדינה הורה על הקלות בעונשם של אסירי המחתרת

הנשיא תוקף פרסום ידיעות ופרשנויות מגמתיות בכלי התקשורת

— מאת כתב המודיע —

נשיא המדינה הורה אתמול על הקלות בעונשם של אסירי המחתרת היהודית שעדיין נותרו בכלא. הקלות אלה הן במסגרת החנינות שמעניק נשיא המדינה לאסירים לרגל מלאות 40 שנה להקמת המדינה.

ההקלות לאסירי המחתרת היהודית שעליהן הורה נשיא המדינה, כוללות אפשרות לקבל חופשה כל שבועיים בביתם וכן הקלות בתנאי המאסר בו הם נמצאים.

לשכת הנשיא הגיבה אתמול בדבר חנינות לאסירים והודיעה כי לאחרונה רבו ידיעות מגמתיות בדבר חנינות בכיכול לקטגוריות שונות של אסירים לקראת יום העצמאות ולרגל שנת ה־40 למדינה.

מצער הדבר נמסר בהודעה, שבניגוד לנוהג בעבר, אף ניתן פירסום לחוות דעת שנשלחו (או שלא נשלחו) לנשיא המדינה מטעם גורמים שונים. חוות הדעת הללו הן בגדר הצעות והמלצות בלבד. הן אינן מחייבות את הנשיא ופירסומן מעוגן בשיקולים זרים אשר אינם נוגעים לגופו של עניין. נוהג זה שהוא ללא תקדים, הוא פסול ויש להצטער עליו.

כמעט מדי יום בעת הזאת מתפרסמות ידיעות בדבר חנינה אפשרית לקבוצות מסויימות ולדוגמא ידיעה בולטת שעניינה "חנינה גורפת לעברייני הצווארון הלבן", ידיעה מגמתית ללא כל בסיס עובדתי.

הנשיא אכן קיבל המלצות רבות מגורמים שונים הקשורים לעניין. בעד ונגד מתן הקלות בעונשיהן של עבריינים לרגל שנת ה־40. הנשיא הודיע לא אחת, כי הוא שוקל כל פנייה וכל המלצה לגופו של עניין.

כל הידיעות הבלתי מוסמכות, וכל הפרשנויות המתבססות עליהן, הן מגמתיות בעליל ונועדו להשפיע על דעת הקהל.

בהודעה נאמר כי נשיא המדינה יוסיף להפעיל את שיקול דעתו בהתאם לסמכותו על פי החוק, ללא כל התייחסות ללחצים שונים ומנוגדים המופעלים בנושא זה.

לכל אזרח בישראל נתונה כמובן הזכות להביע את דעתו בכל עניין. אך יש להבדיל בין הבעת דעה חופשית ובין פירסומים חוזרים ונשנים של ידיעות מגמתיות. ושל פרשנויות והערכות ספקולטיביות הנובעות מהן. (עש"ת למ"מ).

צה"ל יפרסם בתוך כמה ימים את ממצאי חקירתו על אירועי הכפר ביתא

— מאת סופרנו הצבאי —

צה"ל ירכז בתוך כמה ימים את כל ממצאי החקירה על האירוע שהיה בכפר ביתא ולאחר שיוסקו המסקנות יפורסמו ברבים, כך הבטיח אתמול סגן הרמטכ"ל האלוף אהוד ברק.

אתמול נחקרו במשך כ־4 שעות הילדים שהשתתפו בטיול הדכים וכמה ממלויהם. בתום חקירתם יועברו לצה"ל נתוני הבדיקה של המשטרה הצבאית והאזרחית, שרות־הבטחון וגורמים נוספים וכשיפורסמו תוצאות הבדיקה הטעים האלוף ברק, לא יהיה מישהו שיטיל ספק בישרות ובעניניות של התוצאות.

שר הבטחון יצחק רבין. הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון ואלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע נועדו אתמול בבוקר לשיחה עם ראשי המתישבים ביהודה ושומרון. זאת, על פי בקשת המתישבים ממוצאי־שבת האחרון.

במהלך הפגישה שהתקיימה בלשכת שר הבטחון בתל־אביב, הועלה אירוע ביתא וביקורת המתנחלים על הגירסה שהושמעה בכלי־התקשורת מפי מקורות צבאיים.

כמו כן נידונה רמת הבטחון ביהודה ושומרון והמתישבים הביאו דרישתם להגברת אמצעי הבטחון באיזור.

עם סיום הפגישה לא הצליחו לנסח הודעת סיכום משותפת שתנוסח על ידי המתישבים ומשרד הבטחון ושתהיה מקובלת על שני הצדדים.

מושתל הלב עבר למחלקה רגילה

מושתל הלב יעקב גולדפרב הועבר אתמול מחדר ההתאוששות של בית החולים הדסה עין כרם, למחלקה הפנימית א' של בית החולים.

בבית החולים נמסר לכתב עתי"ם כי מצבו של גולדפרב הינו טוב מאד, ורופאיו שבעי רצון מקצב החלמתו מהניתוח.

כ־4800

(המשך מעמוד ראשון)

ואימוניהם של אנשי המילואים יהיו מקוצרים.

★ צבא דרום לבנון הוכיח את עצמו והוא היום בעל יכולת בלתי מבוטלת ובשנה הקרובה ימשיך להיות מחוזק.

★ ביטול תוכנית ה"לביא" תפנה לשימוש כ־340 מיליון ש"ח אותם יפנה צה"ל לרכישת מטוסים אף־16 חדישים ואולי גם לפרוייקטים חדשים עבור חיל הים.

★ צה"ל בונה ומתכנן תוכנית רב שנתית שתביא לשינוי משמעותי בפני הצבא במהלך של 8־10 שנים.

★ ההופעה של טילי קרקע־קרקע אצל הסעודים והשימוש הנרחב שעושים העיראקים בטילי קרקע־קרקע ובנשק כימי הן תופעה חמורה.

גל חדש של תמונות שחץ באזור המרכז

דרישה נחרצת לעצור התופעה המסוכנת

— מאת סופר "המודיע" —

גל חדש של תמונות שחץ מן הסוג הגרוע מציף באחרונה את אזור המרכז והכרכות המרכזיות.

בגוש־דן — והדבר הוא למורת רוחם של השברים ושבים הנאלצים בניגוד למצפונם להתקל בתמונות השחץ שכל בעל נפש ולב סולד מהן.

סופרנו מציין כי לפני שנתיים סערה הארץ על דבר פרסומי השחץ, אשר ליבו אש כחלוקת ועמדו לרועץ לצבור בארץ כולה. בשעתו הוסכם כי אכן אין מקום לפרסום תמונות הפוגעות ברגשות הצבור — וכי פרסום תמונות אלו נוגד אפילו החוק החילוני.

ראשי הצבור בגוש־דן הפנו אמש קריאה נרגשת לכל בעלי המפעלים, היצרנים והמפרסמים לחדול לאלתר מנוהג נפסד זה ולהפסיק פרסומן של תמונות אלו. הן פנו בקריאה נרגשת לנציגי הצבור הדתי וכן למשטרה והרשויות המקומיות לפעול נגד המפרסמים לבל יחזרו המאורעות דאז על עצמן.

באסיפת עסקנים שהתקיימה אתמול הוחלט להמתין עם פניה זו מתוך תקווה כי תפול על אוזניים קשובות — ולא יפתחו במאבק צבורי תוך ניצול כל הדרכים הלגיטימיות.

רואה חשבון שלקה בהתקף לב לאחר עימות עם לקוח - הוכר כנפגע עבודה

המוסד לבטוח לאומי חוייב ע"י ביה"ד לעבודה לשלם לתובע דמי בטוח

רואה חשבון שלקה בהתקף לב במהלך עבודתו, הוכר באחרונה ע"י בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב כנפגע בעבודה, לפי חוק הביטוח הלאומי.

בית הדין חייב את המוסד לביטוח לאומי לשלם לתובע רו"ח ישראל ולאיס, תושב ר"ג, הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך 1500 ש"ח.

התובע טען, כי באוגוסט 1984 היה בלחץ עבודה ובמתח, כאשר הופיע אחד הלקוחות במשרדו. כאשר התברר ללקוח, כי טרם הוגש בגינו דו"ח מס הכנסה לשנת 1982 הוא פרץ בצעקות ותקף את התובע במילים חריפות ובוטות.

התובע נדהם וניסה להסביר ללקוח את סיבת האיחור בהגשת הדו"ח, אולם הלקוח לא נרגע והמשיך בצעקותיו. הוא יצא את משרדו של התובע ברוגז רב ובטריקת דלת. תוך כדי הויכוח, סמוך לצאת הלקוח מהמשרד, חש התובע ברע ובחולשה כללית. לאחר שנרגע קצת המשיך בעבודתו במשך מספר שעות. סמוך לשעת חצות, בעת שהתובע היה בביתו, הוא חש ברע והובהל לבית החולים שיבא בתל השומר. הוא אושפז במשך כשבועיים וחצי, לאחר שהוברר כי לקה בהתקף לב.

התובע פנה למוסד לביטוח לאומי וביקש להכיר בו כנפגע בעבודה וכן לשלם לו דמי פגיעה. בקשתו נדחתה.

הביטוח הלאומי טען כי השפעת העבודה על אירוע התאונה היתה פחותה הרבה מהשפעת גורמי סיכון אחרים להתפתחות אוטם שריר הלב שהיו קיימים אצל התובע.

בית הדין בהחלטתו להכיר בתביעה, קיבל את חוות דעתו הרפואית של ד"ר א. כלום מבית החולים וזקת בתל אביב.

בחוות הדעת נאמר, כי האירועים בעבודה תרמו להופעת אוטם שריר הלב בו לקה התובע וכי קיים קשר סיבתי בין מועד הופעת האוטם לבין האירועים בעבודה, וזאת למרות שבתובע היו גורמי סיכון להתפתחות אוטם שריר הלב.

בית הדין קבע בפסק הדין, כי המוסד לביטוח לאומי לא הוכיח את מה שהיה עליו להוכיח על פי החוק הקובע, כי "אם הוכח שהשפעת העבודה על אירוע התאונה היתה פחותה הרבה מהשפעת גורמי סיכון אחרים, לא תוכר הפגיעה כתאונת עבודה".

השופט יוסף ירושלמי כתב בפסק הדין, כי הוספת המילה "הרבה" נעשתה לא בכדי. המחוקק היה ער לעבודה שהקביעה באשר ל"השפעת העבודה" או השפעת גורמים אחרים אינה נעשית עפ"י מדידה מדוייקת אלא עפ"י הערכה וברצונו להבטיח כי העובדה שהנפגע לא יקופח כתוצאה מסטייה כלשהי בהערכה קבע המחוקק תנאי שלפיו, רק אם השפעת האירוע הינה "פחותה בהרבה" לעומת גורמי הסיכון האחרים, רק אז לא תוכר הפגיעה כתאונת עבודה.

"הגעתי למסקנה, כי המוסד לביטוח לאומי, לא הוכיח את אשר היה עליו להוכיח על פי החוק ולכן אני מצהיר כי אוטם שריר הלב בו לקה התובע ביום האירוע הינו פגיעה בעבודה כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי" — קבע השופט. (עתי"ם)

היום - כנס ארצי ויום עיון למנהלי תנועת דגל ירושלים

כמאות מנהלי ומרכזי סניפי תנועת הנוער של קרן התרבות דגל ירושלים שבמסגרת מרכז אגודת ישראל בירושלים, מתכנסת היום ל"יום עיון" על תפקידם ויעודם של מחנכי הנוער בארצנו הק'.

הכנס הארצי יתקיים בבנייני קרית הילד בירושלים במשך שעות היום, כאשר למנהלים והמחנכים הדגולים הוצגה תוכנית דיונים מפורטת ובו מיגוון רחב של נושאים חינוכיים, שהם יעדם של מחנכי הנוער התורני.

בחזור מפורט שנשלח למאות המחנכים בא לידי ביטוי ההיקף האדיר של העשיה הרוחנית בו מתמקדים 17 פרויקטים חינוכיים בקרב 16,500 חניכים ב־580 קבוצות ב־96 ערים ומושבות לכל החוגים והעדות.

מושב מרכזי יתקיים במסגרת יום העיון ובו יישמע דבר גדולי ישראל.

הכנס ייחד מקום מיוחד לדיון מעמיק על הדוגמא האישית של המחנך, ועל דרכי קליטת ילדי עולים מארצות רווחה ומצוקה, וכן הקשר בין מקום הלימודים וסניף הנוער.

בקרב מאות המחנכים שוררת ציפיה דרוכה לקראת הכנס הארצי, אשר בו יגובשו פעולות ומבצעי סניפי הנוער, אשר תורמים רבות לעידוד הנוער בעליה מתמדת בתורה ויראת שמים רצופה.

הערכות במשרדים הכלכליים לקראת פרסום מדד מרס

מאת סופרנו הכלכלי

במשרדים הכלכליים מעריכים כי מדד חודש מרס שיפורסם בסוף השבוע יגיע לסביבות 1 אחוז.

המדד יושפע בעיקר משינויי מחירים בסעיף הירקות והפירות שעלה בחודש שעבר ומשינויים במחירי ההלבשה וההנעלה — עקב מכירות סוף עונה ובשל כניסת לבוש האביב והקיץ לשווקים.

8 מסיתים

(המשך מעמוד ראשון)

דאהר (אלבירה).
• אחמד מחמד ג'אבר סלימאן (תורמוס עיה).
• אחמד פאדי חאלד א־דיק (כפר דיק).
• ע'סאן עלי עזאת אלמצרי (רמאללה).
• זיאד רושדי נח'אלה (עזה).
• גמאל עוזאד עבד אל גוזאד זכות (עזה).
• עומר מחמד סעיד דאוד (ביתא).
• מחמוד (עואד) עבד אברהים אל גודוב בני שמסה (ביתא).
• מוצטפא מחמוד חמדאן חמאיל (ביתא).
• סארי הלאל סאהר חמאיל (ביתא).
• איברהים חאדר אל ג'יעד (ביתא)

חלק מהאנשים שנגדם הוצא צו גירוש נימנה עם ראשי המסיתים והמארגנים של הפרות הסדר האלימות שהיו באחרונה בשטחים. חלקם של האנשים היו כלואים ורצו תקופות מאסר שונות בגלל פעולות סדור והסתה. ביניהם 6 מסיתים מן הכפר ביתא אשר נטלו חלק פעיל בהתנכלות למטיילי אלון מורה ב־6 אפריל 88. בתיהם של הששה — פוצצו.

במערכת הבטחון מדגישים כי זהו הלק ממדיניות הענישה הננקטת בשנים האחרונות נגד אנשים שפעילותם חמורה במיוחד.

כבר בעבר. יש למועמדים לגירוש זכות לפנות לוועדה המייעצת שליד אלופי הפיקודים, בראשה עומד שופט צבאי. כן יש להם זכות עתירה לבית המשפט העליון.

רומם אלדובי - עדיין במצב קשה

מצבו של רומם אלדובי מאכבת "טיול הדמים" בכפר ביתא ממשיך להיות קשה.

מבית החולים הדסה עין כרם נמסר לכתב עתי"ם, כי אין שינוי במצבו של רומם אלדובי וכי מצבו ממשיך להיות קשה. (עתי"ם)

● רבת עמון — ראש ממשלת ירדן זייד אלריפאעי אמר כי ישראל חייבת לנוח את "התירוצים הנוגים" שלה ולסגת מכל השטחים הערבים המוחזקים בתמורה לשלום.

הסתדרות מורי אגודת ישראל באר"י
שליה 2, ת.ד. 184 בני ברק טלפון 701266
ברכת מזל טוב לבבית
לחברי הועד הפועל המסורים
הרב **שמעון זלצמן**
להולדת הנכדה
הרב **אלחנן סמט**
בהכנס נכדו לעול המצוות
תזכו לרוות מהם רב נחת

קרן התרבות דגל ירושלים
רשת ארגוני נוער
במסגרת מרכז אגודת ישראל ירושלים
לבאי הכנס הארצי ויום העיון של מנהלי ומרכזי תנועת הנוער דגל ירושלים
הדיונים יתקיימו בבנין המרכזי של קרית הילד קומת כיתות הלימודים באולם המרכזי
המושב של "דבר גדולי ישראל" יתקיים בבית הכנסת הגדול ע"ש "שנפלד"
הדיונים בצהרים וכן הקרנת המבחן העולמי על דיני שביעית יתקיימו באולם חדר האוכל
הוועדה המארגנת
המטה המארגן של הכנס הארצי מתכנס הבוקר בשעה 10 בבניני קרית הילד

הסתדרות אגודת ישראל
סניף בני ברק
יחד עם המוני בית ישראל מבכים אנו מרה את הסתלקותו של האי גאון וצדיק, מקים עולה של תורה וחסידות, ממנהיגי אגודת ישראל בחו"ל ומחשובי האדמו"רים בארה"ק
רבי **יעקב יוסף וייס** זצוק"ל
האדמו"ר מספינקא
ומביעים את תנחומינו הכנים לבני המשפחה המיוחסת והמפוארת
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

אגודת חסידי ביאלה־פשיסחה
"תולדות יחיאל" בארה"ק
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר רבי ירחמיאל צבי הזהר"א שליט"א י"ם
כוס תנחומים
יחד עם כל בית ישראל אנו מתאבלים מרה על הסתלקותו של הרה"צ משירידי כנסת הגדולה, מאורן של ישראל, הקדוש והטהור
כ"ק האדמו"ר מספינקא זצוק"ל זי"ע ועכי"א
ושולחים אנו בזה תנחומים לבנו מ"ב הגאון החסיד, ענף עץ אבות מרבי"ץ תורה ויר"ש. מעכט"ת האדמו"ר הרה"צ
ר' **ישראל חיים ווייס** שליט"א
חתן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ולאמו הרבנית הצדקנית תלט"א
ולאחיו מ"מ האדמו"רים שליט"א
בעל הנחמות ירפא את השבר הגדול, ובהמשך עבודתו למען הכלל והפרט ימצאו ניחומים ולא יוסיפו לדאבה עוד. ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקם כל הימים

למכובדינו הדגול והנכבד, רב פעלים
ח"כ הרב **אברהם יוסף שפירא** הי"ו
יו"ר סניף אגודת ישראל בת"א
ולכל המשפחה הכבודה שיחיו
תנחומינו הכנים
בפטירת הנכד ז"ל
בנחמת ציון תנוחמו
סיעת אגודת ישראל
בארגון עובדי עירית ת"א
בצטרף לניחומים עקיבא שקד (מגדל)
ראש הסיעה

לישיבה בבני ברק
דרושה עוזרת/ עובדת מטבח
לשעות לפנה"צ
03־706623 03־793965

בית המדרש ומוסדות "בית אהרן" פתח תקוה
ע"ש כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר רשכבה"ג מהר"א מבעלזא זצוק"ל זי"ע
בנשיאות ב"ח הרה"צ מוה"ר אברהם אלטר פאלאק שליט"א האדמו"ר מפתח תקוה
בהרה"ק רבי יוסף מאיר מבערגסאז הי"ד - נכד בעל ה"אמרי יוסף" מספינקא זי"ע
יחד עם כל בית ישראל אנו מבכים מרה את הסתלקותו של צדיק נשגב, בוצינא קדישא, רעיא מהימנא, אוד מוצל מאש, אשר קירב לבבות ישראל לאביהם שבשמים, והפיח רוח חיים בקרב המוני שרידי תלמידי זקינו הקדוש בעל החקל יצחק הי"ד. לאחר השואה הקים מחדש את ממלכת ומורשת בית ספינקא
הגאה"צ המפורסם, המאור הגדול, אוהב ישראל ותפארתו
כבוד קדושת **האדמו"ר מספינקא** זצללה"ה
שנתבקש לישיבה של מעלה בחוה"מ פסח, י"ט ניסן, יום ד' לסדר
כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה'
ומביעים אנו את תנחומנו הכנים לכ"ב
בניו החשובים והדגולים, הרה"צ שליט"א ממשיכי השושלת
ולכל המשפחה הרוממה
המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ובהמשכת דרכיו ופעליו בהפצת תורה וחסידות ובהרחבת גבולות הקדושה ימצאו ניחומים

ברוך דיין האמת
בצער רב אנו מודיעים על פטירת ראש משפחתנו היקר באדם
הרה"ח ר' **עקיבא שיינברגר** ז"ל
בהרה"ח ר' **מנחם מוניש** ז"ל
יליד ירושלים נין ונכד למרן הגרי"ח זוננפלד זיע"א
ובעל "לב העברי" זיע"א
הלויתו התקיימה אור ליום ב' כ"ד ניסן
יה"ר שיבולע המות לנצח ומחה ד"א דמעה מעל כל פנים בב"א
המתאבלים: בניו ובנותיו
ומשפחות: קליין, ברוק, כהן־לוין
יושבים שבעה בביתו רח' עונג שבת 10 מא"ש

המבצע עדין נמשך!
מזגני תדיראן ב־8 תשלומים
במחיר הישן
א. ספראי
טל. 706704 03־790876

מִתְּנַת הַשָּׁנָה
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה
קְנֵה הַיּוֹם
סִפּוּר שֶׁל יוֹם
הוֹפִיעַ הַכֶּרֶךְ הָאַחֲרוֹן

הסדר
סדרצלם ★ שירותי הדפסה
ב"ב, רח' ר' עקיבא 66 (קדם)
טל. 5700434־ 705998 (מעט 771139)
למחברים ולמולי"ם
אם הכתובת לשיחותי סדר לספרים וחוברות
• שחת אישי • מחירים נוחים •
סיסמתינו = איכות ומקצועיות בשיא המהירות

מתארגנת קבוצת רמי"ם ואברכים
אשר מעונינים לעזור לבחורים אשר
לא נקלטו במסגרת ישיבתית רגילה
טלפון כל יום בין 2 — 5 03־797421

הערב בשעה 8.30 בביהמ"ד "באבוב"
רח' חגי, ירושלים
שיעור בקיצור הלכה למעשה
בדיני: טעויות בברכות הנהנין וכו'
ע"י הרה"ג ר' משה פרידמן שליט"א מראשי כולל ויזניץ ב"ב

דרושה דירה
3 חדרים
בשכונת רמות
02־863267 02־825910

מתקבלים אברכים לכולל ערב
בבימ"ד חסידי
טל. 03־5790431
בערב

ללומדי מסכת חולין
יצא לאור **חידושי הרא"ה** עם ציונים והערות והשוואות לבדק הבית
ללומדי מסכת עירובין
יצא לאור "**פירוש חי**" א' ב' ה' ז' ח' ט' י'
ובעזהי"ת יצא לאור בקרוב לפרקים ג' ד' ו'
ללומדי מסכת סוכה
יצא לאור "**פירוש חי**" לפרק ראשון ובו 328 ציורים
אפשר להשיגם בחנויות הספרים

ספרייתי בע"מ — אחים גיטלר
רח' בילו 4 תל אביב 03־232392
רח' קוסלר 19 בני ברק
יצאו לאור לראשונה
מכתב יד
הספרים החשובים
לרבינו הרמח"ל
אדיר במרום
חלק שני
מאמר יחוד היראה
כן אפשר להשיג את הספר
קיצור הכוונות לרמח"ל
שיצא לאור מחדש

מרכז הלבשה
מא"ש 13 י"ם פתוח כל יום אחה"צ
יום ג' יום ו' גם לפנה"צ
★ קבלנו מכנסיים לגברים
★ חולצות (חסידישע) תוצרת חוץ
★ מבחר שמלות לנשים ולנערות
★ מבצע חצאיות סדיאולן 17 ש"ח
להתראות

לשוחטים
הגיעו אבנים לבנות מבלגיה במחיר מבצע
הקודם זוכה!
טל. 03־706021

בכולל אברכים בבני ברק
העוסקים בלימוד קדשים
מתפנה מקום
החל מר"ח אייר
לפנות לטלפון
03־707542

לת"ת באידיש
דרוש מורה לכתיבה
לכתה גבוהה
בשעות 4.30־5.30
טל. 02־813188 בערב

ילדים
אי אפשר לרמות
ילדים רוצים
קטנטנים
הם יודעים למה...
ב"ב, רח' חזו"א 35 טל. 5790205
רח' ר' עקיבא 145 טל. 5790445

נפתח כולל
בשכונת עזרת תורה
לשעות אחה"צ
לפנות 02־868501

טיולי חמד
טל. 02־420426
טיולי הליכה השבוע:
יום ג': לנחל סנדק ומעיינות סטאף
יום ד': לבית מאיר, המסרק, ודרך בורמה
יום ה': רק למטיבי לכת, לואדי קאלט
היציאה מרח' מלאכי פינת גאולה בשעה 9.30
המחיר 15 ש"ח

דרושה מטפלת
דוברת אידיש
לפנה"צ במרכז ב"ב
טל. 03־5791474

לישיבה גדולה בירושלים
דרושים בדחיפות
★ **עובד נקיון**
במשרה חלקית
★ **עובד מטבח**
במשרה מלאה
לפרטים לפנות בטלפון
02־529958, 02־538767
בין השעות 1־9 לפנה"צ
תנאים טובים למתאימים!!!

"מהיר ירושלים"
מא"ש 83, 285104, 285103
מחר ב־7.30 לחרמון ולתבור והסביבה
מחרתיים ער"ת — למירון. צפת. טבריה. אכזיב. עכו
ההרשמה חובה

נוטילי
כיף של דיאטה!
דיאטה מהירה קלה ובטוחה
פתיום אייבנטל
03־766238 5740958

הופיע והופץ בחנויות הספרים
הספר
"דרכי הלכה"
הלכות שבת (סימנים רמ"ז – רס"ג)
הכולל בתוכו שני ראשים
סדר הלכה
סיכומים מכל סעיף וסעיף למן דעת המחבר ועד להכרעת המשנה ברורה וכל השיטות המובאות בהם
דרכי הלכה
אוסף מאות פסקי תשובות ונימוקיהם
בלשון קלה ונוחה
מאת: **הרב שמרלר שליט"א**
הפצה ראשית: "מעיין חיים"
רח' יואל 27 טל. 02־824489 (אחה"צ)
בארה"ב: ח. וגשל (מאונזים)
בלונדון: פרידמן טל. 8000226
מומלץ לבני תורה ולמורי הוראה

"אידי" אריזת מזון בע"מ
אזור התעשיה חולון טל. 03־804631
הננו שמחים להודיע לצבור החרדי המדקדק במצוות כי אפשר להשיג בכל חנויות המכולת
קמח שנטחן ונארז
לאחר הפסח
בהשגחה המהודרת של הביד"צ דקהל מחזיקי הדת בא"י
להזמנות בירושלים: טל. 414882
בגוש דן: טל. 791594

התפנו מספר מקומות בכולל
לפנות בוקר במרכז ב"ב
רח' מלצר (החדש)
פרטים 03־779444

לאריה!
הודעה דחופה עבורך
אצל ר' שמחה תתקשר
בהקדם

רק היום!
חיסול המלאי של הבזאר הענק
מבחר כלי בית ומתנות
במחירי מציאה ממש
הזדמנות שלא תחזור
כלי מיטה, סטים צלחות נעמן
פלטות לשבת (השמיכות אזלו)
טלפון עם נודניק
באולמי גאולה
רח' יחזקאל 10 ירושלים משעה 5.30 עד 10.30 בערב
כל הקודם זוכה! זה כדאי...

י. שפיגל

הטירור הפנימי

אין ולא יכולים להיות שום חילוקי־דיעות לגבי העובדה שקבוצת מטיילים מאלון־מורה הותקפה בצורה פוגרומית ע"י המון מוסת בן הכפר הערבי ביתא. אפשר ואף צריך לעורר שאלות, גם אם הן קשות, על היציאה הזו לטיול חוף הסכנות התמורות; אפשר להציג שאלות על אמצעי־הזהירות שבהם נקטו מארגני הטיול, האם היו מספי־קים, האם היו סבורים לנוכח המצב הקשה השורר כזה כמה חודשים באיזור; כדאי ללכת כמה ימים אחורה, לפני חג הפסח, ולחפש בדיוק את נוסח ההודעה, וכמדומה לנו שזו היתה של דובר משרד החינוך. אשר קרא לקיים טיולים בימי החג ולא להירתע, שמא הודעה כזו היא שסילקה את אחרוני ההיסוסים של המארגנים, לקיים דוקא את הטיול ובמקום שבו הוא נערך.

יש עוד שורה של שאלות, מהן קשות ביותר, כפי שמציגן סגן ראש הממשלה ושר השיכון, מר דוד לוי. המעורר על כך שבמשך שנה ושמחצה של התקפה פורעת על המטיילים הצעירים, לא הוחשה להם כל עזרה. למה לא פעלו הפטרולים המסיירים באיזור כדי לבוא לעזרת המטיילים הלכודים והנצורים: אי־אפשר להתעלם משאלות קשות אלה ולהדהיקן בטענה הכוללת, כי מכיוון שמדובר בצעירים מאלון־מורה, ומפני שמדובר באותם חוגים שמקיימים התנחלוי־ות, ואלה אינן מקובלות על חלק מסויים מן הציבור בישראל. כי אז שוב אין "לעשות מהומות" ממעשה כה ברוטאלי של אותה התקפה, שויק בדרך גם נסתיימה כפי שנסתי־ימה, כשהתוצאות עלולות היו להגיע לממדים של טבח נורא. אם מארגני הטיול נהגו בקלות־דעת, עדיין אין בכך שום היתר לפורעים ערבים לבצע מעשה של רצח ושפיכות־דמים ביהודים. אלה שני ענינים נפרדים. העובדות הן עובדות, גם אם יש לזה או אחר תפיסות פוליטיות שאינן עולות בקנה אחד עם התפיסה של האחרים לגבי שלימות הארץ.

ואולם, במציאות הפוליטית הישראלית — הכל יתכן והכל אפשרי. אלה שהניפו את הדגל הפסול וגדוש הקינטור הפנימי של "שלום עכשיו", איבדו כל צפון וכל מצפון. לדידם, השלום הוא הכרחי ויש לקבלו ולהשיגו בכל מחיר ובכל תנאי, אבל רק עם הערבים, ולו הם השונאים הגדולים ביותר של העם היהודי ושל המדינה היהודית ושל כל יהודי היושב בארץ־ישראל. אבל, באותה שעה יש לקיים לא רק יריבות, לא רק שנאה יוקדת אלא גם מלחמה ממש נגד יהודים שדעתם הפוליטית הפוכה משלהם. כאן אין שום מקום לויתור. כאן אין שום מקום לסלחנות. כלפי הערבים, שהפסיקו כבר את מנהגם לדבר אלינו בשפת־פרחים מדומה שאין הם רוצים אלא "רק" את "המדינה הפלשתינית" שלהם, אלא הם כבר אומרים שוב בגלוי שהם רוצים ממש את הכל, את ארץ־ישראל כולה — כלפיהם עדיין מחפשים ניסוחים מתונים, מרוככים, שמא יתרצו ושמא יתפייסו, אבל כלפי היה־ודים שאינם מתואמים אתם בפתרון המדיני־פוליטי — יש רק דרך אחת: השמ־צה והכפשה, שנאה ושיטנה וכמעט חרב־איש־ברעהו.

*

וכך קורה, שכאשר קבוצת צעירים היוצאת לטיול ומוצאת את עצמה עד־מהרה מותקפת ע"י ערבים בסגנון המובהק של "ג'יהאד" — נהפך הדבר לריכוז פוליטי־קולני, ובמ־קום לדון במסקנות המתבקשות מן המקרה לגבי גורמי הפוגרום, עומדים ומתדיינים על המותקפים, מנהלים מלחמה פוליטית עכורה על דמה השפוך של הנערה שנהרגה, אלה הופכים להיות הנאשמים, בעוד שהפורעים זוכים לכל הגיבוי, כאילו טיול מהווה "התגרות" ומכיוון שהיתה כבר "פרובוקציה" הרי שהמעשה השפל והנפשע שלהם נהפך כבר, אם לא למעשה טוב ואציל, הרי בכל אופן איננו כבר כה נורא וכה גרוע.

ומכאן ההשתלשלות "הטבעית", שאם בדיוק כמה ימים אחר־כך מבצעת מערכת הבטחון כמה גירושים שמתבקשים כבר מזה מספר חודשים — זוכה גם האקט הזה לאותו טיפול מחוספס וגם של כלי־התקשורת. סגן הרמטכ"ל, האלוף אהוד ברק, עומד בפני חקירה צולבת של כתבי התקשורת ה"ממלכתית" שלנו, שואלים אותו האם הוא בטוח בכך שהדבר הוא עניני ולא חס־ושלום משהו שנגרם בעקבות "לחץ המאורעות"... אחד כתב־חוקר לא יכול לישון בשקט, הוא חייב לדעת אם שמותם המסיתים והמדיחים הללו "צדיקי אש"פ" יוצאים לגלות "בצדק" או שמא ח"ו פגעו בהם שלא בצדק, ומה שלא בצדק? אותו טיול־דמים, שמפני שהוא שנוי במחלוקת עוב־תית — כבר נעשים גירושים לסימן שאלה וגם האלוף ברק איננו יכול להיות טהור־מלכתחילה, בלי שיעמוד ויתוודה בפני כהני־הודיי של הסלוריה הישראלית:...

*

יש, אכן, ארגוני טירור המטילים מזה שנים אימה על ישראל, אבל אף פעם לא עמדה השאלה כך שאלה יוכלו ח"ו להכריע את ישראל. אבל המדינה היהודית הלכת ומד־רדת, אכן מכוחו של טירור, אבל לא זה של הטירור החיצוני, אלא משהו שניתן לכנותו "הטירור הפנימי", הרי זה הטירור של הפוליטיקה השמאלנית, ולאו דוקא המצע המדיני שלה על ויתורי שטחים תמורת שלום הוא המזיק, כי אם השיטה הנוראה שבה היא משליטה את דיעותיה על ההמון ועל הפומביות, כשהיא שולטת בכלי־התקשורת שליטה בלי מצרים וכאשר הדי־מוקרטיה נכנעת לה כניעה גמורה, וזאת אמנם בצורה המסולפת ביותר, "בשם הדי־מוקרטיה", כאילו אם לא תינתן לה שולטנות בלעדית לא תהיה דימוקרטיה בישראל, כאילו אם לא יתנו חמש או עשר פעמים ביום ביטוי לדיעות אלה בכל הזדמנות ובכל צורה — אין דימוקרטיה, וכאילו עריכת החדשות, הפרשנות, הדיעות, העמדות וכל הכרוך בכך חייבים לעמוד בצלה של הדיעה השמאלנית, אחרת אין "עתונות חפשית" ואין "חופש ביטוי", ולכל העיוות הזה יש כיסוי מלא בבג"צים למיניהם, וכך יוצא שהשלטון הנבחר בידי העם, הביטוי היחידי לדימוקרטיה, נמצא שבוי בידי אותו "טירור פנימי", שכאמור עתשו קשה פי כמה וכמה מן הטירור החיצוני.

טירור פנימי זה מנסה להכתיב צעדים בטחוניים אלמנטריים, אין מערכת הבטחון חפשית לפרוץ בתי מחבלים ומשתפי־פעולה עם הטירור האש"פי, מפני ש"אגודה לזכויות אזרח" פונה לבג"ץ. אגודה זו, משום מה, רואה עצמה מופקדת רק על זכויות דרוזים, נוצרים וערבים, שהם טירור בפועל או כפר־טנציה. מעולם לא ראינו אגודה זו פונה לבג"צ נגד ענישה סביבתית של המשטרה באיזור שלם כמאה שערים או באולה בי־רושלים. אבל למען אלה שבתיהם מיועדים לפיצוץ — לזה יש לה "סעיף" בתבנית־הפעולה שלה. וכאשר צריכים לגרש פורעים — יש שוב מנגנון של בג"צ וסניגורים המדינה שבויה בטירור הפנימי הזה של מחפשי דימוקרטיה בכל מחיר, אפילו במחיר שלילת זכות המדינה להגן על עצמה.

*

מה הפלא, כאשר נערה צעירה מוצאת את מותה בטיול כתוצאה מהתקפה ערבית פור־עת, ועוד ילדים וילדות שהיו שם נפצעים, המאבטח מוטל בבית־חולים במצב קשה ביותר — נערכת עליהם התנפלות ברוטאלית שניה? אחרי שעברו את סבל הטירור הערבי, הם עתה נצלבים בסבל הטירור הפנימי של השמאלנות המזיקה והמכרסמת בקיומה של המדינה? אם אלה חולקים על זכות המדינה להגן על עצמה, רק טבעי הוא שיחולקו על זכותם של אנשים להיות מוגנים מפני פורעים ערביים. וכל זה נעשה עוד בשם מה שקוראים לו "שלום־עכשיו". אכן, אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ואולי כך גם גודלו של שלום שאינו שלו, של ה', כי אם של אנשים המנותקים משורשי האמונה היהודית, גם אז שוא עמלו עושיו, שלום אך שוא.

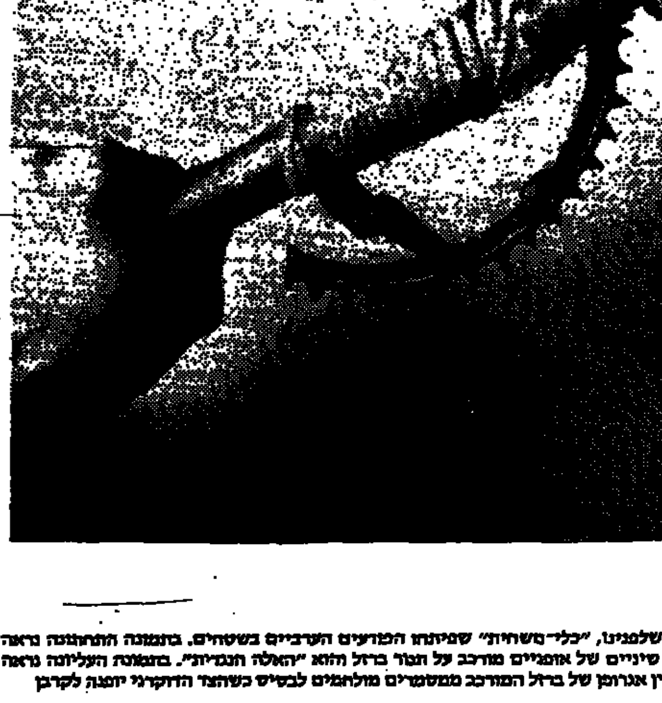

בתמונות שלפנינו, "כלי־משחית" שפיתחו הפורעים הערביים בשטחים. בתמונה התחתונה נראה חצי גלגל שיניים של אופניים מורכב על תנור ברזל והוא "האלה הנגדית". בתמונה העליונה נראה משהו מעין אגרופן של ברזל המורכב ממסמרים מולחמים לבסיס כשהצד הדוקרני יופנה לקרבן

מזוית אחרת / מ. שלום

יהודים טובים ויפים

ביעור חמץ — ושמורתם את המצות (באדיבות גנזך קידוש השם)

אולי היתה זאת הסקרנות שלי, שהאיצה בי לעקוב אחר אחינו היהודים בארץ הקודש — מה הם אוכלים בימי חג הפסח.

כרבים מאד אחרים, הייתי גם אני בין החרדים־הדתיים אשר נסעו בימי חול המועד לסייר ברחבי הארץ, היפה והנהדרת כל כך בימי האביב החמי־מים. הנוף היה הדור בפריחה אשר מילאה את השדות, המים הזורמים באשדות הנחלים והוא־דיות, פיזור ענני קמח־מים אשר ריענו וליטפו את החום הלוהט. הירוק הצהוב והאדום שלטו במישורים כבמעמקים, בהרים כבמדרונותיהם, וציוצי הציפורים התמזג עם צריחות הילדים אשר השתובבו בחיק הטבע.

עברנו בדרכנו בערים רבות שברחבי הארץ, ראינו את הסועדים בצידי דרכים ובחניונים, אלה הם בני ישראל של כל ימות השנה, שתמיד אנו חושבים אליהם דברים שאינם לרוחה של תורה, אבל כולם — ללא יוצא מן הכלל — אכלו מצות!

רוב המסעדות, אולי כולם, היו סגורים ונעולים. בתי הארוחה וקיוסקים הבליטו את שלטי ה"כשר לפסח" של רבנות זו או אחרת. המגדניות והמעונים למיני מאפה גם הם היו סגורים ומה אכל עם ישראל — מצות!

והעידו עלי עדים נאמנים, כי גם בערים הזוד־קות... גם בקצות הארץ ואפילו ב...קיבוצים! אכלו מצות! ובמישאל שערכתי בין מאפיות המצות, סופר לי כי לא נשארה אפילו חבילה־מצות אחת במאפיות, כולם נמכרו עבור אחינו היהודים תושבי הארץ הזאת.

* * *

כנראה שדור ה"הכנענים", אותו דור מורד אשר בגד באבותיו ובאמונתם, חלף ועבר מן העולם ולא נותר מהם אלא כמה נמושות עלובות, שהקשר היחיד אשר נותר להם ולעברם הוא לעשות מה שמכעיס את הדתיים.

אבל כל היהודים אוכלים מצות בפסח. אם היו בעבר כאלה שהלכו בראשי חוצות ופערו פיהם לפיתות חמדניות — או שהם ירדו מן הארץ, כלומר, הארץ פלטה אותם. או שהם שבו והוהרו — למה?!, למה להם לקטוע במו ידם את המשהו של יהדות, סביר לומר. כי רבים מאד מאחינו ה"להכעיס־ניקים, חשבו הרבה על מה שהם עושים והגיעו למסקנה שכדאי לאכול מצות, או לא כדאי לאכול חמץ, בדיוק כמו שישנם רבים בציבור המגדיר עצמו חילוני, אשר מעדיפים לאכול כשר — דבר שבעבר לא הקפידו כל כך.

אם כמה הדיוטים ביקשו לעשות "דווקא" לדתיים והביאו לאיזה אולם ציבורי בתל אביב חמץ בעיצומו של חג הפסח, גם הם נתקבלו בבוז והוכיחו כי הם יוצאי דופן במידה כלל ישראלית, והם היו בודדים וגם הקוצע־כרבים.

לא היתה שום "תנועה" של "חמצניקים". גם שונאי הדת הפעילים בתחום הדוקא, לא הרימו את דגל החמץ, כמשימה אנשי דתית. אם יוסי שריד יכול לעשות לבנו בר מצוה בבית כנסת אורטודוקסי, עם כל גינוני הטקס הדתיים, כולל עליה לתורה והתחייבות לרב המקומי שהטקס לא יגרור חילולי שבת וגם קיים את הבטחתו האבירית — לא יפלא שאלה המצהירים השכם והערב על חילוניותם, אכלו דוקא מצות בפסח. ועל פתחי בתיהם גם מתנוססים מזוזות.

* * *

לאחרונה, מספרים חילונים, שרבים מהם כבר לא מסתפקים עם "הכשר" של הרבנות. הם רוצים דווקא הכשר של בד"צים של החרדים.

אם לשפוט לפי רוב המצרכים בחנויות ובמר־כולים, כי אזי יש להאמין לסיפורים האלה. ההודעה לנושאים יהודיים, לפחות אלה המזוהים עם כשרות ועניני אכילה, חדרה בתודעת הציבור הישראלי. אפשר לסבר את האוזן להפתעות זו בק"ן טעמים, אבל זה לא משנה לעצם העובדה, כי אכנם תודעת הכשרות הולכת ומעמיקה.

רובם הכמעט של המלונות ובתי הארוחה בכל רחבי הארץ דורשים תעודת רבנות מוסמכת. אם אכן זה לטובת הבית. ניתן להוכיח כי הביתנסמנים, אלו המפוקדים את בתי המלון ומוכנים לשלם תמורת השירותים כולל ארוחות, מבקשים דווקא כשר. הוא הדין לגבי בתי חרושת למוצרי מזון וכדומה.

הדבר גם מוכיח כי רק הצעקנות הראוותנית של העיתונות וכלי התקשורת החילונים, עדיין נשלט בידי אנשים המטילים על הציבור את אימת הדת היהודית, שהרי רוב רובו של העם היושב בציון — לבד מאלה המזוהים כחרדים וכדתיים — שומר על תורים יהודיים ולא מעט בזכות בעלי התשובה הרבים, אשר השפיעו באדיבות ורוח נבונה, על סביבתם ואין צריך לומר — על קרוביהם ומשפחתם.

לא תמיד צריך להלך עלינו אימת הציבור החילוני. גם אם הצווחנות של השולטים בכלי התקשורת מספרים לנו חזור וספר על כפיה דתית, ואחרים מפרסמים "סקרים" של דעת קהל... המב־כיזים, כביכול, על חילוניות מוצהרת של רוב הציבור הישראלי בארץ ישראל.

זה פשוט לא נכון. היינו מצפים ואנו מאמינים כי היהודים באשר הם שם, ישובו לאורחות חיים מלאים של תורה ומצוות, כפי שהיו אבותיהם וסביהם, אשר למדו את תורת ישראל וידעו להלוך בהצוותיה ולסור מאיסוריה. אבל כה הם יודעים — אם לא למדו. ומה שנשאר, כגון חמץ בפסח. מזוזה ועוד כמה מצות "גלויות", הם משתדלים לקיים ולשמור.

* * *

טוב גם לספר על עם ישראל. לפעמים בהשיגי של החג כדי לראות את הארץ היפה, גם יצא דבר טוב. שלא בדווקא ראינו את העם הזה ביופיו, בטהרתו ובהודרתו מלהתגאל בחמץ בפסח.

ללמדנו כי הניצוץ היהודי לא כבה. לעולם כדאי לחפש את הטוב של אחינו, גם אם חובתנו להוכיח ולהתריע על דברים שאינם לפי הודת ישראל. הלב היהודי, או איזה חלל שבו, דבק באמונת אבות ועלינו לחפש את הדרך להדביק אותו לאור התורה, כי אם הוא ילמד ויידע — גם ישתדל לקיים.

י. דביר

שאלות...

אינני יודע מי צילם את התמונה שלפניכם, אבל אני יודע היכן צולמה ומה מסתתר מאחוריה. היא צולמה בערך לפני 45 שנה. במחנה הזאי בגטו ורשה. יותר מכינן יהודים נדחסו אל אותו מרתף אפלולי, לתפילה ולעבודת הבורא.

יתכן מאד שהתמונה הזו צולמה בידי נר, מי־יודע, אולי קלנס אכזר שלפתע גילה חיים יהודים למרות התנאים אותם הוא הכתיב. ההנחה הזו נובעת מן העובדה שהיהודים הנראים לנו בתמונה אין תפילין מפארים ראשם. כנראה — שבת קודש היה היום.

שם, באותו מרתף אפלולי, באותם תנאי מחתרת קשים, כתחת לאפו של המרצח, או ליתר דיוק: על אפו ועל חמתו — נוהל המרד האמיתי. מרד של יהודים בקלגס שרצה להכחידם מגוי. שרצה להכחיד שם ישראל, שהיה מכלה עיקר זעמו בספרי הקודש. בהיכלי הקודש ובכלי הקודש.

שם, באפלוליה הגסה, בכיצר ובהלאה — לא שכחו יהודים מיצרם וקונם. הם עבדו אותו בלב ובנפש חפצה. כתוך מסירות נפש — גם נוכח התנאים ההם, מבלי לשאול שאלות, מבלי להתחכם, מבלי להרהר או לערער — וכך גם בבותם מות קדושים ציוו לנו את החיים.

איש לרעהו עזר, איש את רעהו עודד. היזקו את השני בתקוות נחמה, חיזקו האחד את השני — בקיום הכיידי של מצוות הס"ת ושמירת תורתו. מי שכשל בנסיבות הזמן, מצא על אתר יד מסייעת. מצא בעל לב אמיץ, מצא אדם שהורה לו את הדרך אל הכותף, אל המנין החשאי.

אם התמונה הזו צולמה ע"י קלגס — ודאי שהוא נאלם דום, לפני שהתמלא חימה. נאלם דום, כי כנראה האיש הזה לא יכל שאת את המחשבה שיהודים ממשיכים לשמר את יהדותם למרות הצרות שהם מנחיתים עליהם. התמלא חימה — כי הרי המנין החשאי היה המרד הגדול ביותר גם בעיניו שלו.

* * *

אני מקדיש את התמונה הזו המדברת יותר מים של מלים, גם דברי הפרשנות הקצרים לשר החינוך והתרבות מר יצחק נבון שיצא בראש משלחת לפולין כדי להשתתף באירועים ממלכתיים לציון 45 שנה למרד גטו ורשה.

כדי שיזכור — מי היו המורדים האמיתיים ומה היתה הטקטיקה של המרד האמיתי. שיתבונן בכך הוא, ויתבוננו בכך עמיתיו למסע: השר שריר ויו"ר הסוכנות דיניץ.

שישים יד על הלב ויענה רק לעצמו, בשקט ובחשאי. לשאלה: לו היו נודמות החינוך דהיום שורווה אז, האם ניתן היה לצלם תמונה כזו? האם יתכן היה מרד כזה? איני רוצה לכנות חטאים על דקע התמונה. איני רוצה לדבר על נושאי "ההסתפה לחזרה בתשובה", או נושא כמו "המפגשים". המוקרנים תוצה כמשרד החינוך והתרבות.

לא אדבר על חוסר אותים נוכח גלי התבוללות. על חוקים ומשפטים שלא שפרום ולא ידעום אבותינו. לא אדבר על הריפורמים המקבלים דריסת רגל — שיש בה לקעקע, חלילה חזוכות היהדות.

* * *

תשאלו את עצמכם בשקט. גם תשיבו לעצמכם בשקט. אבל בכנות...

והתמונה באדיבות גנזך קדוש ה׳)

נעלמו עקבותיהם של 90 אלף אנשים במדינות אמריקה הלטינית

קאראקאס — באמריקה הלטינית נעלמו עקבותיהם של למעלה מ־90,000 אנשים במהלך 20 השנים האחרונות, שבהן שלטו אנשי צבא ברוב ד־ינות הסובבות באיזור זה — על כך נמסר בכסיבת עית־אים שנערכה כאן על ידי הפדרציה של אנשים צעורים ושעקבותיהם נעלמו.

נציגי הפדרציה הביעו את כאחם החריפה נוכח העובדה שבמדינות כדוגמת ארגנטינה ואורוגוואי אושרו חוקים, המבטיחים שאחראים למעשים אלה לא יובאו למשפט.

לדברי המזכיר האקסקוטיבי של הפדרציה ליולה גוזמן, נרשם בגואטמאלה המספר הגדול ביותר של אנשים שעקבותיהם נעלמו — 38,000. אחריה צועדת ארגנטינה עם 30,000 אסירים צעורים שלא ידוע מה עלה בגורלם ואל סלוואדור עם 7,000.

הרהורים / ר. יואלזון

הצביעות חוגגת

"אסור לערב את צה"ל במאבקים פוליטיים"! זועקים בימים אלו יפי הנפש המקצועיים. "אין לך דבר חמור יותר מפגיעה בצה"ל ובמקדיו"! מהרים מהרים מחזיקים אחריהם ראשי מפלגות השמאל... ולך, האזרח הקטן, כמעט ובא לך לבכות מול גילויים נדירים אלו של פאטריוטיות ישראלית. ומה עוד, שמבצבצים הם לפתע בתקופה כה טראגית כשלנו: כשכל בחור וטוב לנשק שוקל פעמיים, האם אכן לא הגיעה השעה להצביע ברגליים, אל עבר ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות... כאשר סמלה והאותה של הציונות הדתית, בתקופה הלא כ"כ רחוקה — הרב הצנחן. אינו בוש מלהכריז קבל עם ועולם כי הוא מתחרט על אותם שנים שהשקיע למען המדינה (!...).

בימים סוערים אלו, קשה, כאמור, עד למאד, שלא להתרגש מאותם ביטויי אוהדות בדבר עליונותו של הצבא...

אולם, יותר משתוקפת אותי ההתרגשות, הרי אוחזותני התמיהה והפליאה: האמנם עד־כדי כך חושבים אותנו — אזרחי המדינה, אותם פוליטיקאים, לשוטים?!

האמנם באמת ובתמים סבורים הם כי זכרוננו כה קצר? הלא לא עבר זמן כה רב, מאז שצה"ל ומפקדיו הדלו לתקופה מאד מאד מסוימת, מלתפקד כ"צבא העם", והפכו ל"צבא הליכוד" תוך ספיגת חצים ובליסטראות אין ספור. ומאותה פינה היוצאת כיום, בצביעות שאין למעלה הימנה, להגן על כבודו של צה"ל. האמנם שינוי השם לבדו, דיו היה כדי להתיר לא רק את חרצובות לשונם, כי אם גם את דם הלוחמים בקו האש ממש?!!...

האמנם סבורים הם, אותם "פאטריוטים" שמאלניים, המדברים כיום בגבהה גבוהה בזכות מעמדו של הרמטכ"ל, כי נשכחו מזכרוננו התקפותיהם ומלחמתם חסרת הפשרות ברפאל איתן בעת היותו ראש המטה הכללי?!

יתר על כן, וכי סוד טמיר הוא כי צה"ל למיום הוסדו קשור הוא קשר בל ינתק לעולם הפוליטיקה?! הלא הודתו ולידתו באותה קבוצה פוליטית מצומצמת שהיתה סמוכה על שולחנו של ראש ממשלתה הראשון של מדינת ישראל. זה אשר, למרות כל נאומיד תוצבי הלהבות בדבר אי־פוליטיזציה של הצבא, לא נתן מדרס כף רגל בשכבות הקצונה הבכירה, לאלו אשר לא באו מחממתו הפוליטית?!

והרמטכ"לי צה"ל — האמנם נבחרים הם, עד היום הזה, אך ורק ע"פ כישוריהם האישיים? או אולי תלוי הדבר גם בשאלות לבם הפוליטיות של השרים המופקדים על המערכת הבטחונית. שרים אשר, כידוע, אינם מתכחשים להזהותם הפוליטית המאד מאד מסוימת?! לאור כל זאת, הלא זועקת היא מאליה השאלה: מה אפוא כל אותה התמממות צבועה?!

לא, אינני מתימר לפסוק כאן הלכה בסבך הסתירות שנתגלו בעדויות השונות בכל הקשור לרצח הילדה בכפר ביתא. בזוטרי את הנתונים הבסיסיים, הרי, שלא כמקובל בעולמנו הפוליטי. אינני מתכוון להפריח האשמות באויר!

ולידיעתכם! אם כי "לדאבוני" אינני נמנה על "המנוחה השפוי" בישראל. אולם, יחד עם זאת, גם אין לי כל קשר למתנה המנסה להבליט בכח כל תופעה באיזו שהיא איצטלא משיחית. ויתר על כן, לי אישית ביקורת חריפה על מארגני הטיול האמור. ולא דוקא מהבחינה הבטחונית!...

אולם! כל זאת, דומני, כי אינו מונע ממני מלהביע דעתי: כי אם אכן וקיים קורטוב של אמת בטענה כי סולפו בפרשה זו העובדות הבסיסיות, וכי אמצעי התקשורת ניזונו באמצעות הדלפות מכוונות שמקורן במערכת הצבאית, הבנויות בעיקרן על עדות הכפריים הערבים. תוך התעלמות מכוונת מעדות בני הנוער היהודיים. אם אכן כך הם פני הדברים — הרי, דומני, כי על כך צריכה המערכת הבטחונית כולה לתת את הדין. ובהקדם!

מכתבים למערכת

להקפיד בכשרות

לאחרונה רבו הפרסומים בעתונות החילונית הדתית, בעניני כשרות (וביחוד בעירנו תל־אביב), בצורת מודעות־פרסומת מושכות־עין של בעלי־עסקים, מסעדות וכדומה, רשימות, כתובות, ראיונות וכדומה. אין אנו יכולים להסתייג מכל הנאמר בפרסומים הנ"ל, ויש בהם גם דברים בלתי־נכונים.

לכן, כל מי שנגע יראת ה' בלבו, ומקפיד לשירותי מזון, יבדוק נא היטב את תעודת־הכשרות, וגם את התאריך אם מעודכנת היא, וטוב יעשה אם יוסיף לבדוק בעצמו טיב הכשרות במקום, ויתבע גם לראות את המשגיח וכדומה.

חיים דוד הלוי
הרב הראשי ואב"ד
לתל־אביב־יפו

חבל על הכסף

ביציאה מביה"ח הדסה־הר הצופים, גובים 2 ש"ח מכל מכונית שחנתה בתוך ביה"ח, אדם שנכנס כמה פעמים ביום נדרש לשלם כל פעם 2 ש"ח.

ישנה אפשרות לשלם 4 ש"ח, ולרכוש אישור חניה ליום שלם. ללא הגבלה במס־פר הביקורים. הדבר אינו מצויין בשילוט במקום.

ח. בן צבי

לשמוע קודם

קניתי לאחרונה ב־7.5 ש"ח קלטת ש"בשבוזה" דובר כמודעה ב"המודיע". לאחר שמיעה ראשונה האכזבה מהתוכן ומההרמה היתה קשה. לכן אני מציע לשמוע הקלטת לפני שרוכשים אותה.

ש. שלום
בני־ברק

בקצת פחות אהדה

בראשית מכתבי אודה לכם מקרב לב על הוספות המדורים בגליונות ימי החול על כל מני נושאים חשובים ומעניינים, וכן על עיתון השבת המעניין ומהודר אותיות, תמשיכו בדרך זו ותלכו מחייל אל חייל.

רציתי להעיר לגבי המדור "בעולם היהודי" שאין ספק שהוא חשוב מאוד שלפעמים הוא מספר בהרחבה ובאהדה רבה על מספר היהודים בלונדון, אמריקה על מספר הישיבות, ותלמודי תורה, על הקהילה המתפתחת, על כנסי תורה, וכו', הסיקור הזה מראה כאילו שאנו מעודדים את ההתיישבות היהודית בגולה, ומציינים אפילו את כדאיות המקום ע"י ציון מספר התושבים החרדים, והרבנים. אינני מטיל כל דופי בסיקור זה אך לפי דעתי הדבר צריך להעשות בקצת פחות אהדה, כי אני חושב כמו שכולם חושבים שצריך לעודד עליה לא"י ולא התיישבות בגולה.

חיים שמואלזון
בני־ברק

ארבע כנפות תבל / מאת דף

האם תמה מלחמת האזרחים בניקראגואה?

אם שלום פירושו העדר מצבי איבה כי אז יש להודות שמאז נחתם הסכם שביתת הנשק בעיירה ספואה שורר שלום בניקרגואה. נציגי מחתרת הקונטרס ונציגים של הממשלה הסנדיניסטית שהתכנסו פעם נוספת בעיירה ספואה, כדי לסיים את פרטי ההסכם שנחתם שבועיים קודם לכן, ראשים היו לציין בסיפוק ששני הצדדים שומרים בהקפדה על הפסקת האש.

אולם כשקט המתוח והאיפוק שמפגינים שני הצדדים הוא רק צד אחד של המטבע. באותה שעה בה נתכנסו בספואה אנשי הקונטרס־ונציגי הסנדיניסטים, עסקו מנהיגים אחרים של המחתרת הניקרגואית בפגישות עם אנשי מימשל וקונגרס בושינגטון ובשידולם, כדי להשיג סיוע נוסף למחתרת וללוחמיה. ומאמציהם אכן נושאים פרי, ולא זו בלבד שהאמריקאים אישרו להם מיד סיוע הומניטרי נוסף, אלא אף הזדרזו ודברו גלויות על סיוע צבאי אפשרי למקרה ששביתת הנשק בת 60 הימים לא תחזיק מעמד.

מאמצי שלום מכאן ־ וסיוע צבאי לאפשרות של המשך הקרבות מכאן — והספקנים עומדים תמהים ושואלים, האם מנסים אנשי הקונטרס, באיומי סיוע צבאי ורכישות נשק, להכחיד את הסנדיניסטים ולאלצם לדבוק במאמצים לשלום. או שמא ההיפך הוא הנכון וכל ענין שביתת הנשק וההתירה לשלום אינם אלא כסות עינים וקנוניה לאלץ את הקונגרס האמריקאי לאשר סיוע צבאי נוסף.

כוחה של מחתרת הקונטרס לא נחלש עדיין עד כדי כך בעקבות הפסקת הסיוע האמריקאי שיהא על אנשיה להסכים לכל תנאי שלום אשר יוכתבו להם על ידי הסנדיניסטים כעבור 60 ימי שביתת הנשק. עדיין מסוגלים הם לדבוק במטרותיהם ולא להסכים לפרוק את נשקם מעליהם עד שלא יוכחו בעליל שהסנדיניס־טים אכן כנים בכוונותיהם המוצהרות ומוכנים לצעוד בדרך ליתר דמוקרטיה וחופש הפרט בניקרגואה. המ־משלה הסנדיניסטית כבר הבטיחה לשחרר את 5,000 האסירים הפוליטיים שעדיין נמצאים מאחורי סורג ובריח, אך נראה שתדרשנה עוד הוכחות נוספות כדי לשכנע את מנהיגי הקונטרס.

עדיין לא מדובר בעידן של שלום ממש, אך בודאי שמדובר בסיכוי סביר של שביתת נשק העשויה להמשך מכורח הנסיבות — שנים רבות.

שני הצדדים כינו את השיחות האחרונות "גלויות וישירות" אך נראה ש"התסדניות וחלקיות" יהיה האור הולם יותר. ההסכם שביניהם מדבר על יצירת חמישה איזורים "ניטרליים" בניקרגואה שם יתוכזו לוחמי הגרילה בעוד מנהיגיהם ממשיכים לשאת ולתת עם הממשלה הסנדיניסטית. אך גבולות אותם חמישה איזורים עדיין לא הוגדרו בבירור. ועל השאלה כתי וכיצד יפרקו אנשי המחתרת את נשקם עדיין אין כעונה. גם נושא "הארגון הניטרלי" שיפקח סיוע הומניטרי לאנשי הקונטרס עלול להיפך לסלע מחלוקת ונראה שאנשי הקונטרס ירציג בחברה כתהיה כעוד הסנדיניסטים עומדים על ארגון סעדן).

בושינגטון, כאמור, נוצרה אחדות דעים מפתיעה בקונגרס להעניק סיוע הומניטרי לקונטרס בהיקף של 48 מיליון דולר. ההחלטה, שאושרה ברוב גדול של קולות הן בבית הנבחרים והן בסינט, מעניקה לאנשי הקונטרס סיוע בן 18 מיליון דולר בהקן, לבוש ועזרה רפואית במהלך ששת החודשים הקרובים. סכום זהה יוקדש לכיסוי הוצאות הריפוי של ילדים בניקרגואה שנפגעו במהלך פעולות האיבה הנמשכות כבר 7 שנים. כמו כן הוקדשו 10 מיליון דולר למימון ועדת הפיקוח המחוזרת בהסכמי ספואה, ועוד 2.5 מיליון דולר לכיסוי הוצאות הרדע הממשלתית האמריקאית שתבצע את פעולות הסיוע.

האופי הלא מלחמתי הולא קטלני של הסיוע משקף את ההכרה המתגבשת שהמלחמה אולי באמת קרבה לקיצה. "סיוע מעין זה נהגיב לשלוח לפליטים ולא לצבא הניצב לפני קרבות בעתיד", אומר פקיד בכיר בסטיים דפרטמנט. מאידך זהה, כאמור, המיכשל ליותור משמעותי מצד ר. ה הנושאים כרגיל את דגל ההתנגדות להתמיכה בקונטרס. ישב ראש הבית. ג'ים רייט, בכדרנה טקסס. הבטיח בכתב ידו לא להעביר קשיים בעתיד כאשר תוגשנה בקשות לסיוע צבאי. אם יתמוטט הסכם שביתת הנשק והנסיון הנוכחי להשיג שלום בניקרגואה.

יש המוענים שהישובים כספיים וכלכליים הם שהד־ביאו את מנהיגי הקונטרס אל שולחן הדיונים. אך טיעון זה יכול גם להאמר לגבי הממשלה הסנדיניסטית, שגם היא ללא ספק משתעשעת בתקוה שאם יחדלו מעשי האיבה יוכל להקדיש משאביה והאנרציה ולהפיח חיים בכלכלת המדינה המשותקת.

בהאם להסכם שיחדרו הסנדיניסטים בימים האח־רונים 100 אסירים פוליטיים. שאר 1,432 האסירים הפוליטיים ו־1,822 אנשי המשמר הלאומי של הכשטר הקודם ישוחררו בשלבים. יתר על כן, הנשיא דניאל אורטגה קרא לנשיא רייגן לכבד את ההבטחה שנתן בנובמבר ולחדש את המגעים והשיחות עם מנגואה (בירת ניקרגואה) עתה משהחלו "דיונים רציניים" בין הקונטרס לממשלה הסנדיניסטית.

והה ביחס לעתיד? האם באמת רואים מנהיגי הקונטרס לקוות שיוכלו להשפיע על ריקמת החיים הפוליטיים במדינה ולנתק את הקשר בין המפלגה למדינה? אולי כן ואולי לא, אך הם יכולים לקדם את ניקרגואה בדרך לדמוקרטיה בדרך אחרה לחלוטין, עוד לפני שידרשו להתפרק מנשקם. שתי בחירות אמורות להערך בניקרגואה במהלך השנה — לבוחרות המקומיות ולפרלמנט הברכז־אמריקאי המוצע — וזו הזדמנות פז לקונטרס להפגין את מידה השפעתה בניקרגואה, ואפילו להגיע להכרעה בבחירות בכמה מן המועצות המקומיות.

עדיין לא נקבע מועד לבחירות, והן כבר נדחו כמספר פעמים. לפני שיתפרקו מנשקם ידרשו בודאי אנשי המחתרת ערובות לעריכת הבחירה ולקביעת מועדן הברור. ואין להתפלא עליהם אם יעמדו על הדרישה להחזיק בנשקם עד לאחר הבחירות.

עידן של שלום עדיין אינו נראה כל כך באופק. אך יתכן ובכה האירציה יכשיכו הצדדים לדבוק בהסכמי שביתת נשק המשכים.

صحف من الداخل

הד היום

כל דאלים גבר?

מ/ה. אין לנו שום סיבה לצרות עין או להתנגדות לדרישות הרופאים בבתי החולים הממשלתיים. הם זכאים לקבל תמורה הוגנת לעבודתם המקצועית, עבודה המחייבת מיומנות ומחויבת לגלות דבקות במשימה, להקדיש את כל מעייניו של הרופא למצוא תרופה למצוקותיו של החולה שניתנה להם רשות לרפא. לא היינו מגלים בדעתנו, שיש רופאים המתרפים במלאכתם ומועלים בשליחות שקבלו על עצמם. בודאי שאין שום סיבה, שתצדיק קיומה של אפליה בין רופא העובד בשרות המדינה לבין רופא העובד בשירות קופת חולים. שניהם עושים אותה עבודה וזכאים לתמורה דומה, וכל מידה של אפליה יש בה כדי לקומם.

אין אנו מצדדים על שהממשלה החליטה אתמול להסיר את צווי הריתוק, שהוצאו לאחר היסוסים מרובים, ובודאי שיש לנו מקום לשמוח על שהממשלה ניאותה בסופו של דבר להכנס למשא ומתן עם הרופאים על עבודה במשמרות, כדי לקצר את תור הניתוחים, תור שהחמיר עוד יותר עם העיצומים שנקטו הרופאים שהגדילו את זמן ההמתנה. לא נותר לנו אלא לקוות, שמשא ומתן זה שיתחדש בעוד כמה ימים, (ומדוע לא לאלתר. כאשר הדבר נוגע לפיקוח נפש) ימצא את הדרך כיצד לצאת מן המצוקה, שגרמה כבר לדברי הרופאים עצמם, למותם של אנשים ולסבל רב לחולים הממתינים לניתוח.

אנו חוזרים לנושא זה שהעסיק את הציבור זמן רב מדי, כדי להתריע על המצב שנוצר ומבסס את הרושם ואת ההרגשה, שכל דאלים גבר. כי בלעדי אותם אמצעים שנקטו הרופאים על גבם של החולים, לא היה זז דבר. זה זמן רב שאזרחים מתהלכים בהרגשה קשה, כי במשטר הקיים, שולט הכלל של כל דאלים גבר, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, אך כדי להשיג זאת, יש להשתמש באמצעים באלה שיורידו לחייהם של אנשים ורק אז מחוסר ברירה ממלאים דרישות שלפני כן נראו כבלתי ניתנות להשגה.

עם כל הרצון להבין את עמדתו של משרד האוצר, המבקש בכל כוחו לשמור על מסגרת הסכמי השכר ולא לחרוג מהם, כיון שכל חריגה מזמינה בהכרח לחצים בכל הענפים, קשה להבין. מדוע הוא נעתר עתה לקבל אותן דרישות, לנהל משא ומתן עם הרופאים עובדי המדינה הדורשים לקבל אותם תנאים שעובדי קופת חולים הכללית קבלו. האוצר עשה לביטול ההסכם שהושג על ידי קופת חולים ונזקק לתרגיל של אחד מחברי הכנסת, תרגיל שהקים עליו גם את רופאי קופת חולים, לחזור ולשבש את העבודה שלהם.

במשק יש ויהיו חריגות מהסכמי השכר. לאחרונה פורסם כיצד עקף בנק ישראל את הסכמי השכר והעניק לעובדיו, הנהנים אגב, משכר ותנאי עבודה חריגים, הטבה מאחורי השולחן, זאת בשעה שבנק ישראל דורש מאחרים לשמור על הסכמי השכר. ולא בנק ישראל בלבד עשה את התרגיל, גם הביטוח הלאומי הנהיג הטבות לעובדים מתחת לשולחן, ואחרון לא חביב, הבנקים שהטיבו את עסקיהם, לאחר שהממשלה קבלה על עצמה תשלום המניות שלהם, העניקו מענק גדול לעובדים, ואין דורש ואין מבקש, האם כל הזעם יצא על הרופאים?

אין מנוס מן המסקנא; כי כל דאלים גבר. והרופאים לא יכלו להשיג הבנה לדרישותיהם, דרישות שיש בהן גם טובת הציבור. זאת על ידי מעשי אלימות נגד החולים. על מציאות זו יש להתריע ולצעוק, כיון שמי שאינו מוכן להשתמש באלימות, מי שאינו מוכן לדפוק את השולחן ולהופכו, הוא ניצב אחרון בתור.

הרה"ח ר' אברהם מנחם פריינד ז"ל

בהלויה רבת משתתפים הובא שלשום למנוחות הרה"ח ר' אברהם מנחם הלוי פריינד ז"ל מזקני חסידי גור ומנכבדי תל־אביב החרדית, שנלקח לבית עולמו לאחר מחלה קשה בשנת השמונים לחייו.

המנוח ז"ל, נולד בוורשא לאביו הרה"ח ר' עמנואל אהרן פריינד ז"ל מחשובי חסידי גור בפולניה, שם גדל והתחנך על מבועי התורה והחסידות, עלה ארצה בשנת תרפ"ד והשתקע בתל אביב, בה קיבל תורה מרבו הרב מרעשוב זצ"ל והפך עד מהרה לאחד העסקנים החרדים המסורים והנאמנים למען מוסדות התורה והחסד בעיר, בשעתו אף נמנה על מייסדי בית החסידים הראשון של חסידי גור ברחוב שבזי בת"א, לחם בעוז למען צביונה הדתי והיה למשענת נאמנה לכל דבר שבקדושה. בהיותו בעל בית מסחר ליינות שימש חנותו ברחוב עליה משך שנים רבות למוקד של פעילות אירגונית להבטחת החיים הרוחניים בתל אביב. כמו כן נמנה על חברי המרכז הארצי הראשון של אגודת ישראל בארץ והיה מנאמני ביתה.

לפני מספר חדשים חלה במחלה קשה שריתקה אותו למיטתו וביום שני האחרון לפנות בוקר השיב נשמתו לבוראה. בהלווייתו שיצאה מביתו ברחוב הנביאים בתל אביב השתתף קהל רב, בתוכו רבנים, ראשי ישיבות ואישי צבור, לרגל חודש ניסן לא נשאו הספדים, ובטרם צאת ההלוייה בדרכה לבני ברק נפרד ממנו הרה"ג ר' שמעיה דיכובסקי אב"ד בעיר, ההלוייה התעכבה בבני ברק ברחבת בית החסידים של גור ברחוב אור החיים, מקום תפילתם של בניו יבלח"ט ודברי פרידה השמיע ש"ב הרב יצחק מאיר.

המנוח הובא לקבורה בבית החיים של נציבי פתביה, השאיר אחריו דור ישרים מבורך, שלושה בנים מופלגי תורה ואנשי מעש, ובת הנשואה להרה"ג ר' יצחק ברטלר מראשי ישיבת איתרי בירושלים.

BERTI HB
ברטי
תכשיטים
בני ברק רחוב רבי עקיבא 92 טל. 5791517
30% הנחה
מהיום עד ל"ג בעומר
על כל התכשיטים בחנות (מלאכותיים)
מבחר תכשיטים ענק
3000 דגמים
זהב, כסף, תכשיטים מלאכותיים
תכשיטי זהב ב־6 תשלומים
כפי שהבטחנו!!!
תתקיים הגרלת חינם אי"ה בתאריך ח' סיון תשמ"ח (24.6.88) ב"ה בערב בחזית החנות לנוכחי השתתפות
יחולקו חינם
בחנות התכשיטים ברטי ברח' ר"ע 92
יוגרלו חינם 30 תכשיטי
זהב, כסף, ותכשיטים מלאכותיים

הגיעו דגמי הפאות
החדישות לבית יפה
טל. 02-382181
Yaffa wigs
"יפה" מיפה כל אשה

מסע הבחירות על הקול היהודי האמריקני:

ג'קסון טוען לתמיכה יהודית; תוקף את ראש עירית ניו יורק

הכריז שלא ינהל מו"מ עם אש"ף אם יבחר לנשיאות

ניו יורק, — ג'סי ג'קסון האשים את ראש העיר היהודי של ניו יורק, אדוארד קוץ', בליבוי מתיחות גזעית ודתית בכך שהוא קורא ליהודים ולתומכים אחרים של ישראל לא לתמוך בו בבחירות המוקדמות לנשיאות שיתנהלו בשבוע הבא במדינת ניו יורק, [illegible].

המנהיג השחור אמר לאנשי עסקים, בתגובתו הראשונה על הכרזתו של קוץ' כי יהודים יהיו "מטורפים" אם יצביעו בעד ג'קסון: "כולנו יודעים שהיה זה בלתי מוצלח ביותר. בעיר שבה אנו פועלים למען איחוי קרעים, לצעוק אש בתיאטרון. ולאיים בצרטור יחסים עדינים".

"אנו ראויים למנהיגות טובה מזו של קוץ'" הוסיף ג'קסון.

קוץ' אמר כי אל להם ליהודים ולאוהדי ישראל אחרים לתמוך בג'קסון בבחירות המוקדמות של המפלגה הדמוקרטית ב־19 באפריל בשל דעותיו בענייני המזרח התיכון כולל תמיכתו באש"ף.

"הקול היהודי" בניו יורק, המהווה כרבע מהבוחרים הדמוקרטיים במדינה זו, נחשב כגורם חשוב ביותר במאבק בין ג'קסון לבין מושל מאסאצוסטס, מייקל דוקאקיס, והסנטור מטנסי, אלברט גור, במרוץ לזכות במינוי הדמוקרטי לקראת הבחירות לנשיאות בנובמבר.

קוץ' בינתיים חזר והכריז על התנגדותו לג'קסון ואמר לעתונאים המסקרים את העיריה, כי הוא שוקל עתה אם לתמוך בדוקאקיס או בגור, כאמצעי לבלום את ג'קסון. ראש העיר שיבח בפומבי את גור, באמרו כי עמדותיו קרובות יותר להשקפותיו־הוא, מאשר אלה של כל מועמד אחר.

אולם דוקאקיס מוביל במרוץ, ויש לו הסיכוי הטוב ביותר לזכות בניו יורק ובכך להוביל בצורה בלתי מעורערת בקרב על המינוי הדמוקרטי.

ג'קסון אמר כי נפגש עם יהודים במהלך מסע הבחירות שלו, ו"מספר גדל והולך של מנהיגים יהודיים מביע הוקרה להנהגתי. מספרם ממשיך לגדול".

ביום ראשון הכריז ג'קסון, כי אם ייבחר לנשיאות, הוא לא ינהל מו"מ ישיר עם מנהיג אש"ף יאסר עראפת, שעמו נפגש ועמו התחבק ב־1979. (רויטר־עתי"ם)

דוקאקיס מדאיג את הציבור היהודי בארה"ב בשאלת המדינה הפלשתינאית

ניו־יורק — מייקל דוקאקיס, המתמודד על המועמדות לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית, מדאיג עתה את הציבור היהודי לאחר שסירב להוציא מכלל אפשרות הקמת מדינה פלשתינית.

עם זאת הטעים דוקאקיס כי החלטה בדבר מדינה מעין זו צריכה להתקבל במו"מ ישיר בין ישראל, ירדן, מצרים ו"מנהיגים פלשתינים אחראים".

מושל מאסאצוסטס נשאל, אם הוא מוציא מכלל אפשרות הקמת מדינה פלשתינית כפי שהכריז שר־החוץ ג'ורג' שולץ לאחרונה. הוא השיב, שהחלטה בנושא זה לא צריכה להתקבל על ידי ארה"ב אלא על ידי ישראל ושכנותיה במהלך מו"מ.

"אנו לא נכפה פאקס אמריקנה על המזרח התיכון" אמר דוקאקיס לכ־250 מנהיגים יהודים. במסיבת עיתונאים שנערכה לאחר מכן הוסיף ואמר מושל מאסאצוסטס כי עמדתו זהה בעיקר עם זו של ישראל, העדיפות שבבעייה זו כמו שאר הבעיות החשובות ישמשו נושא למו"מ ישיר בין ישראל לשכנותיה הערביות. (רויטר עתי"ם)

קנדה תשלול את אזרחותו של חשוד בפשעים נאציים

אוטבה — קנדה שוקלת שלילת אזרחותו של קנדי ממוצא הולנדי, יעקב לויטנס, החשוד כי השתתף בפשעים נאציים במהלך מלחמת העולם השניה — על כך נמסר ממקור רישמי באוטבה.

לויטנס, בוטניקאי שפרש לגימלאות, השתתף בשנים 1944 ו־1945 במירדף אחר קורבנות הנאצים, שבמהלכו הוצאו להורג שני אנשים.

הוא נעצר בהולנד לאחר המלחמה. אך הצליח להימלט זמן מה לאחר שנשפט ב־1948. יצויין כי נידון למאסר עולם שלא בפניו באשמת שיתוף פעולה עם כוחות הכיבוש הגרמנים.

הוא הגיע לקנדה ב־1961 מפאראגוואי וקיבל כעבור עשר שנים אזרחות קנדית. פרקליטי הממשלה, הדורשים לשלול את אזרחותו. טוענים כי קיבל אותה ב־1971 על יסוד הצהרות כוזבות.

יצויין כי קנדה הכניסה תיקון בחוק הפלילי, כדי לכלול בחוק זה גם "פשעי מלחמה" ו"פשעים נגד האנושות".

בעל מסעדה ממוצא הונגרי. אימרה פינטה, היה האדם הראשון שנשפט בחודש ינואר בקנדה באשמת ביצוע פשעים מעין אלה. (ע"צ)

פתיחתו מחדש של משרד אש"פ בביירות נתקלה בקשיים

ביירות, — העתון הלבנוני "אלבירק" מוסר כי פתיחתם מחדש של משרדי אש"פ בביירות נתקלה בקשיים.

קבוצות מתנגדות שונות לשיבת משרדי אש"פ לביירות, ביניהן תנועת "אמל" ו"החזית הלבנונית".

מאידך לא ידוע מהי עמדת סוריה בנושא זה, והאם תוכל ממשלת לבנון להתיר פתיחת משרדי אש"פ בביירות, בזמן שדמשק אינה מעוניינת בכך.

גם ישראל וארה"ב יתנגדו לצעד כזה. ישראל תראה בכך צעד מכוון נגד בטחונה האסטרטגי. ואילו מדינות ערב מסתייגות מצעד זה העלול להצית מחדש את מלחמת המחנות. (עתי"ם־מזרח).

השיחות על טאבא מתנהלות בז'נבה

דנוה, — ישראל ומצרים פתחו שלשום בז'נבה בשיחות על סכסוך טאבה, מסרו דיפלומטים.

ועדת בוררות בת חמישה חברים צריכה להחליט למי שייכת המובלעת הקטנה, שנכבשה ע"י ישראל במלחמת ששת הימים.

שני הצדדים הסכימו לבוררות מחייבת בספטמבר 1986, וכבר הגישו שלוש סדרות של טיעונים בכתב. שבוע של דיונים בע"פ החל ב־14 במארס והתחדש היום.

ועדת הבוררות שבה חברים שוודי, שוויצי, צרפתי ישראלי ומצרי, קרוב לודאי תיזדקק לשבועות מספר כדי לקבל החלטה, מסרו דיפלומטים. (רויטר־עתי"ם)

סגן ומ"מ רה"מ ש. פרס:

אש"ף אינה מייצג את הטרגדיה הפלשתינאית - הוא שיצר אותה

"אני לא מאמין שאש"פ מייצג את הטרגדיה הפלשתינאית, אני חושב שאש"פ הוא זה שיצר את הטרגדיה הפלשתינאית. הוא הורג, משדר שינאה והתנגדות. הוא לא בר שיח. הוא לא מחפש פתרון. הוא מחפש אופן שידרוך על ראש האנשים כולם — גם על ראש הערבים ובודאי שעל הראש שלנו". דברים אלה אמר מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. הוא השתתף באזכרה הממלכתית לחללי "אוטובוס האימהות" של הקירייה למחקר גרעיני, שנערכה בבאר שבע, במלאת 30 ימים לרצח.

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי סיפר, שהשלושה נרצחו תוך כדי שאנשי צה"ל מנהלים שיחות עם החוטפים ומנסים להסביר להם, שהם חטפו אזרחים חפים מפשע. "תוך כדי הדיבורים איתם, הם ירו ורצחו בדם קר" אמר האלוף מרדכי.

ראש עיריית באר שבע, משה זילברמן, קרא מברק של שר הבטחון, יצחק רבין, שנבצר ממנו להגיע לאזכרה. רבין כתב: "אשמתם האחת הייתה שהם היו יהודים שביקשו לחיות במדינת ישראל. אנחנו נמשיך לחיות כאן, לבנות ולפעול בקריה למחקר גרעיני. אין לנו ברירה, אלא לחרוק שינים ולהמשיך".

פרס אמר, שהוא מביא את רגשי השתתפות הממשלה בצער המשפחות, כיוון שעל אסון כזה אין ניחומים. הוא אמר: "היו אירגוני טרור בעולם, אך לא היה אירגון טרור אכזרי כמו אש"פ. לפגוע בנשים שנוסעות לעבודה, באזרחים ללא נשק — מה הם הוסיפו, מה הם הועילו. פרס לדאבה למשפחות היקירים". הוא שלל את אש"פ כמייצג את הבעיה הפלשתינית וטען, שאש"פ הוא שיצר את הבעיה וסיבך אותה עוד יותר.

פרס שיבח את צה"ל, המשטרה והיחידה ללוחמה בטרור של המשטרה על פעולת החילוץ של נוסעי האוטובוס. הוא אמר: "אין לי ספק שננצח במלחמה הזאת. כי דרכנו צודקת יותר, מפני שאיננו שואפים לדם ונקמה וגם מפני שאף על פי שרב כוחנו. אנו מקפידים מאד עם השימוש בו. אנחנו לא רוצים להיות כמו האחרים. אנחנו רוצים שיבוא יום והאחרים יהיו כמונו". (עתי"ם)

נדחה ערר נאשמים בהזדהות עם ארגון עויין

בית משפט המחוזי בחיפה דחה את הערר על מעצרם של ארבעה מתושבי כפר כבול, המואשמים בהזדהות עם ארגון עויין, ובהנפת דגל אש"פ מעל "תחנת "אם הילד" בכפרם.

נגד הנאשמים סאלח חסן עיאשה (18) וסעיד חוסיין איברהים (31) ושני קטינים בני 16־17, הוגשו כתבי אישום לבית משפט השלום ולבית משפט לנוער בנהריה. בית המשפט ציווה על הארכת מעצרם של הנאשמים.

הנאשמים הגישו ערר על החלטה זו בפני בית משפט המחוזי בחיפה.

כתב עתי"ם בחיפה מוסר, כי שופט השלום בנהריה, איתן מגן, קבע בהחלטתו כי בהנפת דגל אש"פ ישנה התרסה נגד עצם קיום המדינה, דבר העלול לגרום להפרת שלום הציבור.

המשטרה טוענת בכתב האישום כי הארבעה הניפו בליל ה־10 במארס דגל אש"פ בכפרם. בא כוח המשטרה טען, כי הנפת דגל אש"פ בימים אלה יש בה כדי לגרום לתסיסה בקרב הציבור הערבי.

השופט אליהו כהן דחה את הערר של הנאשמים.

כתב עתי"ם בחיפה מוסיף, כי השופט אליהו כהן דחה גם ערר אחר המתייחס למעצרו של ילד בן 12 וחצי, תושב אחד מכפרי המיעוטים באיזור עמק זבולון, החשוד. בזריקת בקבוק תבערה יחד עם אחיו הבוגרים. על אוטובוס של אגד, שעשה את דרכו בליל ה־29 במרס בכביש קרית טבעון־חיפה.

בסמוך לקיבוץ שער העמקים הושלך בקבוק תבערה ממארב לעבר אוטובוס. בדרך נס לא נפגע איש. בא כוח התביעה טען בהליך הערר, שהתברר בבית המשפט המחוזי בחיפה בפני השופט אליהו כהן, כי יש בידי המשטרה טביעת נעל הקושרת את הקטין להשלכת בקבוק התבערה.

הרכבת לירושלים נרגמה באבנים

— הרכבת, שנסעה ביום ב' אחה"צ, בדרך לירושלים, נרגמה באבנים ליד הכפר בתיר, ושנים מנוסעיה נפצעו קל.

כן נופצו שמשות. (עתי"ם)

מיום ליום

☆ האיחור והסברו

גירוש שמונת המסיתים הערביים, יותר משעורר תשומת־לב לגבי עצמו, הוא עורר שאלות מסביב לו, ואלו היו מגוונות מאוד. מצד אחר, השאלה הנשמעת צודקת ביותר: אם הממשלה לא ויתרה על הצעד הזה, למה היא כה התמהמהה מלבצעו במשך כל התקופה? כולם תמימי־דעים שזהו אחד הצעדים המרתיעים ביותר, אלא שמשום מה נרתעה דוקא הממשלה מלהמשיך בו. ואם הוחלט מסיבה כלשהי לוותר עליו — מה הסיבה שעכשיו חזרו עליו שוב?

שאלות אחרות היו, כמובן, בכיוון ההפוך. "יפי־נפש" למיניהם פרחו לטעון כי זה לא יועיל אלא יזיק, וקיצוניים יותר עוררו את שאלת ה"צדק", תיארו בנימה נוגה את אקט הגירוש, כאילו מדובר כאן בשיות תמימות או ב"נרדפים" שאיזה שלטון־רשע מחליט לסלקם מכאן על "מעשים טובים", כאילו לא יודעים כולם שמדובר במסיתים אפלים שגורמים צרות וקשיים לא רק לשלטון הישראלי אלא גם, ואולי בעיקר, לכל האוכלוסיה הערבית המאולצת בכוח להיגרר אחר הפרובוקציות של אלה.

ההסבר של האיחור הממשלתי ניתן אתמול, בנימוק כי הממשלה לא רצתה לעסוק בגירושים לפני מסעו של ראש הממשלה לואשינגטון, כדי שזה לא יעמוד בסימן מחאות הממשל על הגירושים, נימוק שנשמע די אמיתי על רקע העובדה שכבר אתמול חזרה ואשינגטון לגנות את הגירושים...

☆ בינם לבין עצמם...

השיטה האכזרית של חטיפת מטוסים לצרכיהם הפוליטיים של אנשי הטירור הפיראטים נוקמת עתה באכזריות רבה באלה שטיפחוה או תמכו בה בעקיפין. המטוס הכוויתי שנחטף על כמה עשרות נוסעיו ומוקדו המרכזי בשדה התעופה בלארנקה, קפריסין, מצביע עד לאן עלולה "שיטה" זו להידרדר, תוך כדי סיכונה של התעופה האזרחית.

החוטפים העכשויים לא חידשו דבר, זולת העובדה שהם נחרצים יותר בדעתם ומבצעים בצורה ראוותנית רציחותם של אנשים כדי להוכיח שהם מוכנים ומזומנים להגשים את איומיהם ולהוציא להורג את כל בני־הערובה אם דרישותיהם לא תתמלאנה. ממשלת כוויית עומדת עתה בפני הדילמה הזו ועד לכתיבת שורות אלה היא נחרצת בדעתה שלא להיכנע להם. הדרישות שאלה מעלים מזכירות בדיוק מה שדרשו חוטפים של מטוסים ישראליים. לשחרר להם עצירים, ומה שתבעו בשעתו שממשלת ישראל לא תתעקש, הנה אותה מדינה ערבית כן מתעקשת על כך. בהבינה היטב שאין לדבר סוף.

במידה רבה יש כאן בחינה של "גולם שקם על יוצרו", שכן למרות ששיטת החטיפות הומצאה ע"י ארגוני הטירור הערביים, אין שום מדינה ערבית יכולה להתנער מאשמה על כך. בתמיכה הישירה או העקיפה במניעי הטירוריסטים הכשירו את הקרקע לכך שנשק ברוטאלי זה יופנה גם נגד מדינה ערבית.

☆ כלכלת ה"תמיכה"

לא מכבר הופיע ספרו של העתונאי יצחק טישלר בשם "הפיל הלבן", העוסק כולו בכשלונה של המדינה להגיע לעצמאות כלכלית, חרף המאמצים המרובים במשך ארבעים שנה. המחבר מביא מאות דוגמאות המעידות על בזבוז, עצלות מחשבה ובעיקר שיעבוד צרכי הכלכלה לדוגמות אידיאולוגיות של מפלגות ותנועות, לבד מבזבוז משאבים לאומיים על צרכים שנבעו מגישות פוליטיות וצרכים מפלגתיים.

ספר כזה מעניין ומרתק במיוחד. כאשר במסע ההשמצה וההכפשה השיטתי נגד הציבור החרדי, מציגים אותו כמי ש"עושק את המדינה" וכמי שמונע ממנה את רווחתה, והנה ניתן ללמוד עתה מספר של עתונאי לא־דתי, המציג תמונה שונה לחלוטין. הוא מדבר, למשל, על הפרוטקציה, על דמגוגיה חברתית, על שיטת "קוסט פלוס" ועל הקמת מפעלי־ענק, אותם הוא מכנה "פילים לבנים", שלא היתה להם הצדקה כלכלית מלכתחילה ונבעו מתוך שגעון־גדלות גרידא, אך אלה הסבו הפסדים עצומים.

מענינת במיוחד היא ההתיחסות הישירה של המחבר ל"ענין החרדי", כפי שמתאר זאת העתונאי יובל אליצור ב"מעריב", בסקירתו על הספר: "טישלר אינו מתקשה למצוא את התשובה: המשק צמח בצורה מעוותת משום שנהנה בכל עת מזרימה אדירה מדי של כספי סיוע. התנועה הציונית שקמה מתוך לעג למשטר ה'חלוקה' שממנו התקיים הישוב הישן בארץ ישראל, ושפכה קיתונות של בוז על המושבות הראשונות שמקימיהן הפכו לווסלים של פקידי הבארון, מכרה עד מהרה את חרותה ואת הסיכוי להקים חברה יצרנית"...

☆ מאסף מרתק

סמוך לחג הפסח הופיע בניו־יורק הגליון החגיגי המהודר של "ידאס אידישע ווארט", בטאונה של אגודת ישראל בארה"ב, בעריכתו המצוינת של ידידנו ר' יוסף פרידנזון, והוא כרגיל מכיל חומר מעולה ומרתק ביותר. מלבד המאמרים המוקדשים לחג הפסח, מופיעים בו מאמרים וכתבות בנושאים מגוונים וחשובים ביותר, מהם גם אקטואליים ממש לימים אלה.

בגליון הזה מופיע מדור נרחב לציון מלאות 45 שנה לחורבן גיטו וורשה (ראה בקטע הבא). מאמר מקיף לזכרו של הגר"מ זמבה הי"ד, מדור נרחב ומרתק ביותר המתאר את חייה של קהילת וינה בעבר הרחוק יותר, ובמיוחד בתקופה המיוחדת מאז מלחמת העולם הראשונה, כאשר ידעה פריחה מחודשת כאשר היגרו אליה והתיישבו בתוכה צדיקים וגאונים במיוחד מרחבי גליציה. עיר־הבירה האוסטרית נהפכה באחת לאחד ממחוזות החסידות המפוארים ביותר באירופה. ביחד עם זאת, ניתן גם תיאור נרחב לפעילות הפוריה והסוערת של אגודת ישראל, בשבאותם ימים שימשה העיר הזו מרכזה העולמי הגדול.

גם ארץ־ישראל אינה יוצאת "מקופחת" בגליון זה של "ידאס אידישע ווארט", ובולטת במיוחד הכתבה הנרחבת המתארת את המרכז החסידי המפואר של בוסטון בשכונת הר נוף בירושלים. החומר העשיר והמרתק מלווה בתמונות מענינות שמהן משתקפים בצורה חזותית הרבה אירועים היסטוריים. כמו גם דמויות ואישים מעולם התורה והחסידות.

☆ במערכה נגד הסילופים

המדור המיוחד לזכר גיטו וורשה, המופיע ב"ידאס אידישע ווארט", חשיבותו האקטואלית היא גם מזוית אחרת. כאשר מקיימים מחר בארץ את "יום הזכרון לשואה ולגבורה", והוא, כידוע, מתבסס בחלק גדול על סילופים מכוונים של אמת היסטורית ומציאות כמות שהיתה, ואמנם בגליון האמור מאמר חריף ביותר של ר"י פרידנזון, המוחה בתוקף על נסיון מחודש לסלף את תולדות יהדות פולין, ובמיוחד את חוגיה החרדיים והחסידיים, וזאת באמצעות פרסום ספר חדש בתקופה האחרונה, שהוא מלא וגדוש סילופים והשמצות. במיוחד נגד חצרות החסידות המעטורות של גור ואלכסנדר.

מסתבר כי גם לאחר שכמעט כל יהדות פולין היתה למאכולת־אש ולא נותר ממנה אלא עפר ואפר. עדיין ישנם חוגים שאינם נרתעים מלעסוק במלאכה אפלה זו של השמצה וניגוח. וזאת כנגד אותו חלק כה חיובי וכה מפואר כיהדות פולין. בעיקר תוקף הכותב את הנסיון לעוות את דמותם של הצעירים החסידיים בחיי הגיטו. כשהם היו ממש מופת ודוגמה בהתנהגות הראוית במובן הרוחני והגשמי גם יחד. ביחד עם המאמר מופיעים עוד כמה מאמרים שפורסמו כבר בעבר. המספרים בהרחבה על חיי־הגבורה של יהודים שומרי־תורה בגיטאות. ובמיוחד חסידי גור, המשמשים עתה. כאמור. נושא להשמצה באותו ספר. מאלף הדבר ששם הספר הוא "קידוש השם — חיי התרבות היהודיים בפולין בתקופת החורבן". אלא שמחברו. שכבר אינו בחיים. מסיבות של תסכול ומרירות על שהחברה החרדית בפולין בזמנו לא קיבלה אותו. החליט לכלות את זעמו ב... סילוף היסטורי ובעיוותן של עובדות הידועות לכל.

ר"י פרידנזון עושה במאמרו המקיף, ובשורת המאמרים הנוספים שהוא מפרסם בגליונו זה ובהם זכרונות מרתקים על חיי הגיטו בוורשה — צדק רב עם האמת ההיסטורית הצרופה. והדבר הוא, כאמור, גם אקטואלי לגבינו. כאשר נעמוד היום ומחר בפני גל של פרסומים מסביב לזכרונות אותם הימים הקשים והמרים.

☆ איחוד ללא מתנגדים

בין "חרות" והליבראלים לא קיים כיום שום מתח, ואולי נהפוך הוא, ישנה הסכמה משני הצדדים לבצע סוף־סוף את האיחוד ביניהם כדי שיעשו למפלגה אחת. הליבראלים התגברו בצורה כלשהי על המריבות הפנימיות שלהם לקראת האיחוד, ונראה עתה שהאקט הסופי אכן יבוצע בתקופה הקרובה.

לליבראלים עדיין נותרה בעיה איזה פורום שלהם ינוף לאיחוד כדי שיווצר מרכז אחד גדול לשתי המפלגות. לליבראלים הוקצו אלף מקומות באותו מרכז. אך אלה מתקשים לגייס מספר כה גדול של חברים. מסתבר. כי זו מפלגה עם הרבה שרים ואוהבי שררה, בעוד שמספר החברים, אפילו בגופים המפלגתיים הוא קטן ומזערי מאוד...

המענין הוא, כי בעוד שבעבר נמצאו ב"חרות" מערערים על המכסה הגבוהה של חברים שהוקצתה לליבראלים. הרי כיום נדמו קולות הביקורת, אולי מתוך מחשבה שמדובר רק בתקופת־מעבר קצרה, שלאחריה בין כך יתמזגו כולם במסגרת אחת ולא תהיה כל משמעות למי שמקבל יותר או פחות...

חדשות חוץ

נשיא ארה"ב לשעבר ר. ניקסון:

גורבצ'וב לא ויתר על חלומה של בריה"מ - לשלוט בעולם

"אין זה תואם לאינטרסים של ארה"ב או של ישראל שאירן תנצח"

ושינגטון — מי שהיה נשיא ארה"ב ריצ'רד ניקסון אמר כי המנהיג הסובייטי מיכאל גורבצ'וב, אדם אינטלגנטי ובעל קסם אישי, לא ויתר על המטרה הסובייטית — לשלוט בעולם.

עם זאת הוסיף ואמר, כי אין הוא מצפה שגורבצ'וב יצליח להערים על הנשיא רייגן בוועידת הפיסגה ששני המנהיגים יקיימו במוסקבה מה־29 במאי עד ה־2 ביוני.

כשנשאל אם צודק רייגן באומרו שגורבצ'וב ויתר על רעיון השתלטות בריה"מ על העולם כולו, השיב הנשיא לשעבר כי גורבצ'וב אולי "הגיוני יותר" מהמנהיגים הסובייטים שקדמו לו בהפקיד, אך "אין כל ספק בכך שהציב לעצמו אותה מטרה — להקים עולם קומוניסטי, אך ייתכן שהוא רוצה להגיע למטרה זו בדרכים אחרות".

בהתייחסו לשערוריית איראנגייט, אמר ניקסון כי המשגה החמור ביותר שנעשה אז הוא — עצם מכירת נשק לאיראן.

"אין זה תואם את האינטרסים של ארה"ב או של ישראל, שאיראן תנצח במלחמה".

עוד אמר ניקסון שלא יהיה זה מעשה חכם מבחינה מדינית, אם רייגן יעניק חנינה לנורת' ופוינדקסטר, הדמויות המרכזיות בשערוריה, מאחר שצעד מעין זה יתפרש כנסיון לחיפוי על סגן הנשיא ג'ורג' בוש בקשר לתפקיד שמילא בפרשה.

ניקסון, שזכה בעצמו לחנינה מהנשיא ג'ארלד פורד בקשר עם פרשת ווטרגייט הוסיף ואמר שאם אכן יחליט רייגן להעניק חנינה לנורת' ופוינדקסטר עליו לעשות זאת דקה לפני שיפרוש מהבית הלבן בחודש ינואר.

עוד אמר כי הוא מצטער על שלא העניק חנינה לשניים מבין עוזריו לשעבר, האלדמאן וארליכמן, שהורשעו בקשר עם שערוריית ווטרגייט. (רויטר עתי"ם)

ארגון "מהפכת מצרים" לעזרת ערביי השטחים

כוויית — מזכ"ל מפלגת "אל עמל" באופוזיציה המצרית, חילמי מראד אמר בראיון המתפרסם בעתון הכוויתי "אלקבס" כי ארגון "מהפכת מצרים" מהווה "המשך ההתקוממות של הנוער הלאומי המצרי".

חברי הארגון רצו לתרגם את רגשות הערבים כלפי ישראל לאחר ההתקוממות ב"פלשתין הכבושה" ובעקבות שפיכת דמו בלבנון בתוניסיה ובעיראק. ההתקוממות "מהפיכת מצרים" וההתקוממות הפלשתינית הם למעשה פעמון אזהרה המתריע בפני הממשלים האמריקני והישראלי על הצורך למצוא פתרון לענין הפלשתיני.

מוראד אמר. כי מסעותיו של שולץ הם בבחינת מסעות [illegible] לסיכול ההתקוממות בפלשתינה ולחילוץ ישראל מהמצוקה. הוא הביע צער על כך שהעמידה הערבית אינה ברמה הדרושה והדגיש כי ההתקוממות הפלשתינית הוכיחה את יכולתה להמשיך ולהתפתח לקראת פעולות נרחבות ו[illegible] יותר. (עתי"ם מזרח).

הפרלמנט הסיני בחר בממשלה חדשה

פקין — הפרלמנט הסיני בחר בממשלה צעירה יותר ואישר את כל המועמדים שהוצעו על ידי ראש הממשלה לי פנג. בקבינט בראשות לי פנג 7 דמויות חדשות.

הצירים של קונגרס העם עמדו בתור כדי לשלשל את פתקי ההצבעה שלהם לקופסאות אדומות גדולות שהוצבו על רצפת האולם.

סוכנות הידיעות הסינית הרשמית ציינה כי הגיל הממוצע של 13 מחברי מועצת המדינה (הקבינט) החדשה הוא 61 לעומת 67 בקבינט שפרש.

גילם הממוצע של 32 החברים הנוספים בממשלה החדשה הוא — 58 שנים. כמעט כל השרים בממשלת סין הם בעלי השכלה גבוהה.

המינוי הבולט ביותר הוא של מי שהיה שר החוץ וו קסואקיאן לתפקיד סגן ראש הממשלה. פרשן צבאי מערבי אמר. כי מניחים שוו יקבל על עצמו אחריות מיוחדת למדיניות החוץ של סין ולייצוא הנשק, כנושא רגיש.

במקומו נתמנה לתפקיד שר־החוץ קיאנג קי צ'ן. מי שהיה סגנו.

שר־ההגנה החדש הוא חבר הפוליטביורו של המפלגה הקומוניסטית והמפקד הצבאי של פקין קין ג'יווי. הוא קיבל על עצמו תפקיד זה במקום ז'אנג איפינג, שפרש מסיבות גיל ובריאות. (רויטר עתי"ם וע"צ)

צפוי טבח באפגאניסטן לאחר הפינוי הסובייטי

רומא, — הפינוי הסובייטי מאפגאניסטן עלול להוביל "למרחץ דמים, אלא אם כן יפתחו הסובייטים לפני כן במו"מ עם מי שהיה מלך אפגאניסטן זאהיר שאה — אמר אחיינו של המלך הגולה.

העתון "לה סטמפה" מטורינו ציטט מדברי הנסיך עבדוללה חסן. שאמר ברומא כי ההסכם בענין אפגאניסטן שנחתם בשבוע שעבר עשוי להביא לטבח מהיר בקרב כל אלה ששיתפו פעולה עם הסובייטים.

ההסכם פותח את הדרך לא רק לשלום אלא לטבח בטוח אותו יבצעו המורדים בקרב כל אלה ששיתפו פעולה עם בריה"מ והתייצבו לצידה בשנים האחרונות", הוא אמר.

הדרך היחידה להפסיק טבח כזה הוא שהסובייטים יקיימו מו"מ על עתיד אפגאניסטן ישירות עם המלך מוחמד זאהיר שאה", אמר אחיינו של המלך הגולה.

עוזריו של המלך, המתגורר ברומא מאז הודח ב־1973. לא הגיבו בינתיים על אזהרתו של האחיין. (רויטר־עתי"ם)

גם בבריטניה רוגזים על "אמנסטי":

תביעת האירגון לחקור הריגת האירים נתקבלה בזעם בציבור ובממשלת אנגליה

לונדון, — מי שהיה שליט אוגנדה אידי אמין אמר על "אמנסטי" כי ארגון זה "הפעיל שיטות מתוכננות נגד ממשלה ממאה מדינות". ואילו המנהיג של איראן חומייני כינה את "אמנסטי" בשם "עבד נרצע של כוחות [illegible]".

ארגון "אינטרנשיונל" שבסיסו בלונדון, המנהל מאבק למען אסירי מצפון ברחבי תבל, כבר זכה לשמות גנאי רבים משליטי העולם.

אך עתה נמתחה עליו ביקורת חריפה גם בבריטניה.

ב־30 במרץ כתב ארגון "אמנסטי" לראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר והביע בפניה את דאגתו נוכח הריגתם של 3 לוחמי גרילה אנשי הצבא האירי הרפובליקני בגיברלטר ב־6 במרץ. בהודעה נאמר כי השלושה נורו למוות ללא אזהרה.

"אמנסטי" קרא לחקירת הפרשה ותביעה זו נתקבלה בזעם הן בציבור והן בחוגי הממשלה.

"אני מקווה שארגון 'אמנסטי' מגלה מידה מה של דאגה [illegible] מ־2000 האנשים שנרצחו על ידי הצבא האירי הרפובליקני מאז 1969" אמרה מרגרט תאצ'ר בבית הנבחרים.

"אמנסטי אינטרנשיונל" החל בפעולה במאי 1961 בעקבות פניה תחת הכותרת "האסירים שנשכחו" שפורסמה בעתוני בריטניה על ידי הפרקליט הבריטי פיטר בננסון.

תוך שנה ניהל הארגון פעולה בשבע מדינות אירופיות למען שחרורם של "אסירי מצפון" במדינות אחרות. הארגון מכנה כ"אסירי מצפון" — אנשים שנכלאו בגלל דעותיהם, שאף פעם לא ביצעו מעשים אלימים.

עתה מונה "אמנסטי", שזכה בפרס נובל לשלום ב־1977, כ־700 אלף חברים ותומכים. הארגון ניהל מסע למען כעשרים אלף אסירי מצפון ביותר ממאה מדינות.

המסע לשחרור אסירים מתנהל בצורה זו: חברי הארגון כותבים מכתבים הן לאסירים והן לממשלות שבתחום שיפוטן כלואים אסירים אלה. ממשלה אחת מסרה כי קיבלה כעשרת אלפים מכתבים בקשר עם פרשה של "אסיר מצפון".

"אמנסטי" מכין דיווחים על בעיות במישור זכויות האדם ברחבי תבל ומפרסם מידי שנה דו"ח, המפרט את מצב זכויות האדם בכמעט כל ארץ ברחבי תבל.

"אמנסטי" מנסה תמיד לזכות בשיתוף פעולה מצד הממשלה שאת פעולותיה היא בודקת. "אנו לא מגיעים אף פעם למדינה כלשהי בדרך מחתרתית" אמר אחד מבכירי עובדי הארגון, שמועסק בו כבר כ־17 שנים.

שון סטיילס, דרום אפריקני העובד במזכירות הבינלאומית של "אמנסטי", טוען כי התגובה הבריטית לאגרת שנשלחה אליה על ידי הארגון בקשר עם ההריגה בגיברלטר נובעת מהעדר הבנה בסיסית לגבי המטרות שהציב לעצמו "אמנסטי".

"אין אנו נוקטים כל עמדה בעניין הצבא האירי הרפובליקני או בקשר עם ארגון דומה כלשהו, זה פשוט מחוץ לתחום פעולתנו. אנו עוסקים עם ממשלות. רק ממשלות אחראיות להגנה על זכויות האדם" הטעים. (רויטר־עתי"ם)

זכרון להולכים

מרת זיסל וידר ע"ה

— לפטירתה —

האשה הצדקנית, מבתא, ע"ה, הותירה אחריה שם טוב למשפחתה ולכל מכריה, והיא תזכר לטובה בזכות פעולותיה הברוכות, מידותיה הנעלות ומעשי החסד הרבים שעשתה בהקרבה ובמסירות למען הזולת.

מבוקר עד ערב טרחה ועבדה למען בני משפחתנו, בשלה, תפרה ודאגה, רצה, כיתתה רגליה לענינו, שמרה עלינו ומעל הכל תמיד חששה להטריח. מעולם לא ביקשה עזרה. גם כשהיתה חולה טענה שהיא מסודרת לבד. וכי שרצינו לקנות בשבילה דבר מה או לעשות שליחות למענה לא הסכימה בשום פנים ואופן. כשהסכימה שנה אחת להיות בליל הסדר אצל ביתה הביאה איתה את כל המאכלים מביתה.

לא רק לנו היתה מסורה אלא גם לידידיה, שכניה ומכריה, תמיד שמחה בשמחתם והצטערה בצערם. היא לא פסקה מלהודות על החסדים שעשה ה' עימה ועם כל אלו שורשה בשלומים וגם לאחר שנים עוד המשיכה להודות עליהם. האמונה דיברה ממש מתוך גרונה.

את כל המעלות האלו רכשה כנראה מאביה. שלא היתה פוסקת מלהזכירו, הגה"צ ר' מאיר קופמן זצ"ל, שעל אף חולשתו עסק 35 שנה בחינוך ילדי תשב"ר בתנאים קשים ביותר.

גם לאחר שעברה את מוראות השואה לא נשברה ברוחה ובנתה את ביתה עם יבלח"א הרה"ח ר' יהודה וידר שליט"א, ה' יחזקהו וירפאהו, יחד חינכו את בניהם לתורה ויראת שמים, אהבתם לא"י לא ידעה גבול, ומיד כשהתאפשר להם עלו והתישבו בתפרח ואחר כך בבני ברק.

כל שעה פנויה ניצלה לתפילה, לאמירת תהילים ולקריאת צאינה וראינה. כתשעה באב בלילה היו באות אליה נשים והיא היתה יושבת איתן ומקריאה קינות ומדרשים על החורבן והיתה בוכה ללא הפוגה. ניתן היה לראות עליה התגשמותו של מאמר חז"ל "כל שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו". ביום כפור לא עזבה את ביהכ"נ עד לאחר תפילת מעריב. ובשבתות לא נעדרה מבית הכנסת. כל אישיותה אמרה אצילות יהודית מיוחדת במינה.

אחד הנכדים

מרת יעל גרוס ע"ה

המומים ומזועזעים ומספידים בבכי ילו אלפים למנוחות את האשה החשובה הרבנית יעל גרוס ע"ה אשת הרה"ג ר' יהודה גרוס שליט"א מחשובי התו"ח בב"ב ומרמי ישיבת קולין במולין שנפטרה בפתאומיות בדמי ימיה בהשאירה אחריה את משפחתה והיתומים הרכים.

המנוחה ע"ה היתה בתו של הגאו"ל פריז זצ"ל שהי' מתלמידי הגרב"ד ליבוביץ זצוק"ל בוילנה ומחשובי התלמידים בחברון ולאחר מכן ר"מ ישיבת ת"א ומראשי כולל בית אברהם בב"ב.

הצטיינה במדותי' שבהם היתה לעזר לבעלה הגדול ובה חינכה את בני' ובנותי' לתוי"ש תוך מסירות מופלאה אשר כל קושי לא עמד בפני' למילוי משימתה הקדושה כאשה כשירה עושה רצון בעלה. נודעה כמקבלת בסבר פנים יפות כל אדם והיתה אהובה על כל ידידי' ומכרי', היתה פעילה בהחזרת בנות ישראל בתשובה וכפרט בעניני טהרת המשפחה.

באור ליום שני לקתה בשטף דם נדיר וטובי הרופאים עמלו קשות להצילה בשתוף עם עסקני עזר מציון ועוד, שעמלו רבות להשיג תורמי דם בשעות הקטנות של הלילה אולם כבר נגזרה הגזירה ובשעות הבוקר השיבה נשמתה לבוראה.

אף שאין מספידין בחודש ניסן ספדו לה מרא דאתרא הגר"נ קרליץ שליט"א משום אשת חבר כחבר. כן ספדו לה הגרי"י קליינר שליט"א ראש ישיבת בית הכרם. ובעלה שליט"א שציין כמה עובדות של מסי"נ אשר גרמו לקידוש ש"ש וביקשה להיות מליצת יושר על היתומים הקטנים והמשפחה כולה

גדול הכאב ומי יתן לנו תמורתה.

במשק ובכלכלה

אושרה תוכנית ההסדר של כוכב השומרון

קבוצת זיסר תחזיר 5.3 מליון דולר ותחזור לניהול החברה

בית המשפט המחוזי בירושלים החליט לאשר את תוכנית ההסדר הסופית של כונס הנכסים של חברת "כוכב השומרון", שלפיה יוחזרו לחברה 5.3 מליון דולר על ידי קבוצת היזמים שפרשה מן החברה ב־1983.

הקבוצה, בראשותו של איש העסקים מרדכי זיסר תחזור לנהל את החברה בשותפות 50% עם קבוצת מרגוליס מלונדון, תשלים את בניית הדירות שנמכרו בעמנואל לרוכשים, תחזיר חובות לנושי החברה ותמשיך לפתח את העיר עמנואל. כל פעולות החברה ייעשו בפיקוחו של כונס הנכסים פרופ' יעקב נאמן.

תוכנית ההסדר אושרה בתחילת חודש מרץ על ידי אסיפות הנושים של "כוכב השומרון".

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים ד"ר יעקב בזק דחה בהחלטתו את טענות בל"ל שהתנגד לתוכנית ההסדר בעיקר משום שהיא מבטלת את ערבויותיהם האישיות של בעלי מניות ומנהלים של "כוכב השומרון". ד"ר בזק קבע שכבר הוכח במשך השנים שעברו מיום מתן צו הכינוס כי הערבויות שניתנו לבל"ל על ידי בעלי המניות ערכן כקליפת השום ויש הצדקה מוסרית ומשפטית להחייב את בל"ל לוותר עליהן. מבחינה מוסרית — משום שבמקום הערבויות האישיות האלה מקבל בל"ל לפי ההסדר דיבידנד בשיעור כפול מתוך הקרן להחזר החובות לנושים לעומת נושים רגילים. מבחינה משפטית, מסתמך השופט על תקדים בעניין דומה שנפסק על ידי בית המשפט העליון.

כמו כן, דחה בית המשפט את התנגדויותיהם של "סולל ובונה", חברת ליפשיץ וחברת אברהמי.

לפי תוכנית ההסדר יחזירו לכונס הנכסים 3 מליון דולר במזומן ו־2.3 מליון דולר בתשלומים.

קבוצת זיסר, שתחזור לנהל את החברות תביא להשלמת כ־250 דירות בעמנואל ולמסירתן לדיירים שרכשו אותן. כמו כן, תעסוק החברה בשיקום העיר עמנואל ובפיתוחה התעשייתי. כיום גרות בעמנואל כ־450 משפחות והעיר היא בעלת אופי חרדי.

במהלך כינוס החברה קיבל הכונס פרופ' יעקב נאמן הלוואה מיוחדת של 3 מליון דולר מקבוצת מרגוליס מלונדון, שיועדה להשלמת החלק הראשון של דירות שנרכשו ובניינן הופסק באמצע. הלוואה זו תוחזר רק לאחר החזרת כל חובות "כוכב השומרון" לנושים השונים.

על פי בקשת בית המשפט התחייב כונס הנכסים שלא להתחיל במשך 10 ימים בביצוע תוכנית ההסדר, כדי לתת שהות למתנגדים לערער על ההסדר או לשקול את ביטול התנגדותם והצטרפותם אליו.

משרד התעשיה והמסחר פועל לעידוד יצוא של חברות ומפעלים קטנים

במשרד התעשיה והמסחר החלו בחיפוש דרכי ארגון לפיתוח תשתית אשר תאפשר למפעלי תעשיה קטנים בחדירה לשווקים חדשים ולהתמודד בקבלת הזמנות בחו"ל.

יורם בליזובסקי, מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר אמר כי מדובר בעשרות מפעלי תעשיה קטנים בתחום המתכת והאלקטרוניקה, שבמשך שנים הגיעו למיומנות מקצועית גבוהה ומסוגלים כיום לעמוד מבחינת איכות העבודה בתחרות עם מפעלים גדולים בעולם.

בסיוע ובעידוד משרד התעשיה התארגנו מספר גופים חלקם הסתדרויות ענפיות וחלקם של גורמים פרטיים, אשר שמו להם למטרה להעניק למפעלי תעשיה אלו שרותים וכלים לחדירה לשווקים בחו"ל.

חברת אד"ם הינה התארגנות של כ־35 מפעלי תעשיה קטנים בענפי המתכת והאלקטרוני אשר חברו יחדיו לצורך קידום נושא היצוא.

משרד התעשיה החליט לתמוך כספית בהתארגנות זאת בהיקף של 100 אלף דולר לשנה, כאשר ההשתתפות מיועדת לפעילות של חדירה, איתור שווקים ואיתור לקוחות. בליזובסקי ציין עוד כי חברת ההשקעות של בנק דיסקונט — איי.מ.ס. הקימה מנגנון דומה המיועד לכלל מפעלי התעשיה הקטנים והבינוניים אשר תיתן שרותים לקידום היצוא.

מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר הביע תקווה שהמפעלים הקטנים והבינוניים אשר יצליחו לפתח פעילות בחו"ל יתפתחו למפעלי תעשיה בהיקפים המצדיקים פעילות עצמאית, וציין כי חלק ממפעלי התעשיה הגדולים היום, החלו פעילותם בממדים ובהיקפים זהים לאותם מפעלים המאוגדים כיום בגופים אלה.

התמיכה לגופים אלה מסתכמים בכמה מאות אלפי דולרים, מנכ"ל המשרד אמר כי מגבלה תקציבית לא תמנע בעד המשרד לסייע לגופים חדשים נוספים שיכנסו לתחום פעילות זה.

צלבי קרס בקריית אתא

"מוות ליהודים" — כתובת נאצה זאת, בצרוף צלבי קרס, צוירו על חנות במרכז המסחרי בקריית אתא. (עתי"ם)

שר האנרגיה יבקר במכסיקו

מכסיקו סיטי — שר האנרגיה והתשתית משה שחל יערוך ביקור רשמי במכסיקו מה־13 עד ה־15 באפריל — על כך מסר מקור מכסיקני מוסמך.

ישראל תופסת את המקום הרביעי בין יבואני המכסיקנים וקונה ממנה מידי שנה נפט ב־200 מליון דולר.

במהלך ביקורו ייפגש מר שחל עם שר האנרגיה והמיכרות ועם שר סחר החוץ של מכסיקו. נקבעה לו גם פגישה עם הנשיא מיגואל דה לה מדריד. (ע"צ)

בא מטקסס לחפש נפט בישראל

פרופ' מניק סלוואני, העומד בראש מרכז המחקר הגיאוטכני של יוסטון, הגיע ארצה בתחילת השבוע על מנת לאתר אפשרויות לשיתוף פעולה בנושא חיפושי נפט.

פרופ' סלוואני הינו מדען בכיר בתחום הגיאו־טכנולוגיה. הוא ממוצא הודי ומרצה באופן קבוע באוניברסיטת רייס ביוסטון, טקסס. מטרת בואו לנסות ולבדוק הפעלת שיטות מתקדמות לחיפוש נפט.

פרופ' סלוואני הוא אורח של המכון ללימודים מתקדמים באוניברסיטת תל אביב. (עש"ת)

נשואין

בלשכת הרבנות בני ברק

שמר שמשון חולך — מיכאלי אורה כפר סבא.

איינשטט שמעון שמחה ירושלים — פולמטר רחל ב"ב.

קפס רודולפו חחה — רוזק טניה צ'הלה אירמן ותקה ב"ב.

ספוד לנוד שאול ב"ב — שמואל רחל יבנה.

בנוד ישראל נחמן ירושלים — נוימן פרל פנינה ב"ב.

שניאור בנימין ב"ב — אחותה שרה ירושלים.

ידידי יהודה ב"ב — אבידור אורית כושב קדומים.

סלשיר גיעון ב"ב — עמרם אהל' קרית אתא.

בן נחמיה יקותיאל חי ותגאל ירושלים — מוס אסתר רכסים.

יעקב אברהם נתניה — גיאל חיה קרית עקרון.

ספיה משה לוד — אלאס חנה עכו.

הודי יהור גם ציונה — חוד דבורה בר ברק.

הודעות

עיריית ירושלים — הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

[illegible]

כלכלת חוץ

גיאות ביצוא הפירות מצ'ילה לאירופה ואמריקה

סנטיאגו — הביקוש הגובר לפירות טריים הביא לגיאות גדולה ביצוא הפירות מצ'ילה והכניס מאות מליוני דולרים לחקלאי מדינה דרום אמריקנית זו.

צ'ילה השיגה את כל המדינות המתחרות בה, ביניהן דרום אפריקה, אוסטרליה וארגנטינה והיא כיום המובילה בהספקת פירות טריים לצרכנים באירופה ובצפון אמריקה בתקופת החורף בחצי הכדור הצפוני.

יצוא הפירות מצ'ילה, בעיקר ענבים ותפוחים, הכניס 500 מליון דולר ב־1987. 10 אחוז מכלל היצוא של צ'ילה ו־25 פעמים יותר משווי יצוא הפירות מצ'ילה לפני 10 שנים.

"צ'ילה היא היצואן המוביל של פרי בחצי הכדור הדרומי", אמר שר החקלאות חורגה פראדו אראנגז, שיצא בתחזית של עליה נוספת במכירות לכדי יותר מ־600 מיליון דולר ב־1988.

מומחה חקלאי זר אמר על גיאות יצוא הפירות מצ'ילה: "לצ'ילה יתרונות טבעיים רבים, אולם הגורם העיקרי להגדלה של היצוא היא המנטאליות החדשה שצ'ילה חייבת לייצא".

שטחי מטעי הפירות של צ'ילה משתרעים לאורך 1,200 ק"מ מן העמקים הצחיחים בדרום מדבר אטאקאמה, שם בעקבות השקייה מלאכותית מגדלים עתה ענבים באיכות גבוהה, עד ללב החקלאי הירוק במרכז צ'ילה.

השוני האקלימי באזורי צ'ילה השונים במדינה הצרה לאורך הרי האנדים, מאפשר ייצור פירות במשך שישה חודשים רצופים של השנה, החל מן הקיץ בנובמבר, המקביל לתחילת החורף בחצי הכדור הצפוני.

הפרי העיקרי ביצוא הוא הענבים, שהכניסו בשנה החולפת 300 מיליון דולר.

מרבית הענבים נשלחים לארה"ב, שם מחזיקה צ'ילה 25 אחוז מן השוק. לעומת זאת קונים האירופים כמויות גדולות של תפוחים ופירות אחרים מצ'ילה.

"הענבים הם נפלאים, אינם נופלים באיכותם מן הטובים בענבי קליפורניה ואינם עולים יותר", אמר מומחה זר.

נמסר כי יצואני הפירות בצ'ילה משקיעים חלק ניכר מן ההכנסה במתקני קירור חדישים ובמאמצים להרחבת שווקים. בפברואר נמסר כי יפאן הסכימה לקלוט ענבים מצ'ילה, לאחר שמנעה שנות מריס. צ'ילה מקווה למכור ב־1988 ענבים בשווי של שמונה מיליון דולר ליפאן. הציפיה כי תהא זו דריסת רגל ראשונה במדינה הנחשבת ליבואנית המזון הגדולה ביותר בעולם. (ע"ר)

האופניים בסין — 270 מיליון

פקין, — ברחובי סין נעים 270 מיליון זוגות אופניים — זאת גילה עתון רשמי המופיע במדינה.

העתון מציין כי בסין קיים זוג אופניים אחד על כל 3.7 תושבי המדינה.

אופ"ק לא תקציץ מכסות התפוקה

ג'קרטה — אופ"ק לא יקצץ מכסות התפוקה של מפיקות הנפט החברות בקרטל ויקדיש את עיקר מאמציו בהחזרת המשמעת בקרב אותן מדינות החורגות ומיצאות יותר מן המכסה שנקבעה להם — אמר שר האנרגיה של אינדונזיה.

השר, ג'ינאנג'אר קארטהסאסמיטה אמר: "הוחלט כי אין זה עדיין הזמן לצמצום תפוקת הנפט של חברות אופ"ק", הוא אמר לכתבים לאחר שובו מדיונים לקראת כנס ישיבת המחירים של הקרטל בוינה ב־23 באפריל.

"מה שהחשוב עכשיו הוא לעשות סדר בבית", הוא אמר. "התקווה היא כי אפשר יהיה לקצץ עד 300.000 חביות ליום מתפוקת חברות אופ"ק מבלי להוריד את המכסות ומבלי לפגוע במדינות אחרות", הוא אמר. (ע"צ ודיסר־צתי"ם).

חילופי טריטוריה בין מזרח גרמניה ומערב ברלין

מזרח ברלין — מזרח גרמניה ומערב ברלין הסכימו ביום חמישי להחליף מובלעות של טריטוריה בתוך העיר החצויה ומסביב לה, ולסלק אחדים מהחריגים הגיאוגרפיים שנוצרו בעקבות מלחמת העולם השניה.

החילופין, לגבי שטח של 180 הקטארים, יאפשרו למזרח גרמניה ליישר קטעים של חומת ברלין, שצורתה במקומות מסויימים צורת נחש.

מערב ברלין, שתעביר למזרח גרמניה ארבע חלקות של אדמה תמורת 13, תקבל קצת יותר אדמה משתמסור.

החלקות שהיא תקבל גם שוות יותר, לכן היא משלמת למזרח גרמניה פיצויים בסך 46 מיליון דולר. (ע"ר)

סלע. הובלות מקיפים

רשיון משרד הבריאות 197

עם ריח ובלי ריח

ללקוחות ללא הוצאת כלים

מחלקת פוליש ולניקוי

03-473271, 03-484936

צמר וסריגה

הגיע מבחר חדיש ומרהיב של חוטים לסריגת קיץ!

במחירי מבצע!

נפתחה הרשמה לקורס לסריגת קיץ לנערות!

"איזה יופי" ב"ב

קהילות יעקב 37

ימים א'־ה' 2.30—4.30

להתראות

מחפשים מוכרי הגרלות כדאיים

בתנאים הכי מצויינים

03-5740036

דרוש גבאי לישיבה

באיזור יזכרון משה ירושלים רק לשבתות תמורת לינה כל השבוע בתנאים מצויינים מתאים גם לבחור רציני

03-5740036

שערים יציגים במטבע חוץ

יחידת המטבע	השער בשקלים
סל	1.7180
דולר ארה"ב	1.5733
לי"ש	2.9082
מר"ג	0.9339
פר"צ	0.2752
ין יפני (100)	1.2434
פל"ה	0.8321
פר"ש	1.1278

למוד שבוע (את כל הסוגים)

ברמה גבוהה

ובצורה אינדיבידואלית

פרטים בטל. 03-7518015 ר"ג

עוכבה ההחלטה בעניין מועצה ערבית עצמאית

מועצה ערבית עצמאית, שאמורה היתה לקום לקראת יום העצמאות, לארבעה כפרים ערביים בצפון עמק חפר, לא תקום לפי שעה.

למרות החלטת ראש הממשלה יצחק שמיר לפני כמה חודשים לאשר הקמת מועצה ערבית עצמאית לקראת שנת ה־40 למדינת ישראל, מתעים חילוקי דיעות בין ארבעת הכפרים את הקמתה.

מאיר דקל, המשנה למנכ"ל משרד ההסברה האחראי לנושא רשויות מקומיות הערביות, מסר לכתב עתי"ם, כי חילוקי הדיעות בין הכפרים ביך אל סיכה, ימה, איבתן ומרג'ה הם סביב מינויו של ראש המועצה הערבית ולפיכך מתעכבת בשעה זו הקמתה של המועצה הערבית.

כזכור, לאחר שנודע כי ארבעת הכפרים ינותקו מהמועצה האזורית עמק חפר יצא ראש המועצה המקומית בעמק חפר, עמוס הגני, נגד ההחלטה וכהזה ביקורת קשה נגדה. לדבריו, אין הצדקה להפריד את הכפרים הנמצאים באיזור של כרם מהמועצה האזורית עמק חפר והפרדה כזו תפגע בבטחון תושבי האיזור.

בעקבות בירור נודע כי מעבר לחילוקי הדיעות הפנימיים בין ארבעת הכפרים הוחלט במשרד ראש הממשלה לקיים דיון נוסף בנושא הקמתה של המועצה הערבית העצמאית בקבינט ורק אז לא תמומש ההחלטה וארבעת הכפרים יישארו בתחום שיפוטה של המועצה האזורית עמק חפר. (עתי"ם)

נהג אוטובוס מואשם בשבירת אצבע תלמיד שעמד בזמן נסיעה

נהג אוטובוס דרור קפרילי (33) מירושלים מואשם בכך ששבר אצבעו של תלמיד שעמד באוטובוס בזמן נסיעה.

סגן בכיר לפרקליטות מחוז חיפה עו"ד גליה פלבצקי, טוענת בכתב האישום שהוגש בבית המשפט המחוזי בחיפה, כי בחודש מרס אשתקד יצאה כיתה ו' של בית הספר נווה צבצון בירושלים לטיול שנתי לחיפה. נהג האוטובוס התריע בפני התלמידים שלא לעמוד בעת הנסיעה.

התביעה טוענת, כי משה כהן בן ה־12 קם ממקומו ובתנופה סובב הנהג את כף ידו הימנית וגרם לשבר באחת מאצבעותיו. נקבעה לו נכות של 5 אחוזים. (עתי"ם)

סיפוק במשרד התמ"ס מהמשך הגידול ביצוא

במשרד התעשיה והמסחר הביעו שביעות רצון מהמשך המגמה של גידול ביצוא שאפיינה את החודשים הראשונים של שנת 88.

מנכ"ל המשרד יורם בליזובסקי ציין, שלגידול ביצוא תורמים ענפי המזון שבו יש גידול ניכר ברמת המחירים הבינלאומית, ענף הטקסטיל שממשיך במגמת הגידול שהחלה בשנת 1987, והבשלת השקעות בענף האלקטרוניקה.

בליזובסקי אמר עוד כי יש לזכור ששליש מהיצוא הישראלי מופנה לשווקים האירופיים, שחיזוק מטבעותיהם תורם לגידול הרווחיות ומשפיע על הגידול ביצוא.

על מנת להבטיח את המשך הגידול ביצוא, אמר בליזובסקי, יש להבטיח רמת רווחיות נאותה של היצוא בכיוחד בשווקי הדולר בהן שחיקת ערך המטבע הביאה לירידה ברווחיות היצוא.

בית המדרש חניכי הישיבות — צעירי אגודת ישראל

רח' בן זכאי 50 בני ברק

הודעה חשובה

"יום השישי — זו השעה שמוסיפין מחול על הקודש"

בזמן הקיץ הבעל"ט יתקיים

השעור ב"דף היומי"

המתקיים בבית מדרשנו

בערש"ק שעה לפני הדלקת הנרות ובש"ק בשעה 5.30 אחה"צ

קודם שבזכות לימוד התורה נזכה ליום שכולו שבת

כרבע שעה לפני הזה"נ שעור בפרשת השבוע ע"י

הרב שלמה ריינר שליט"א

נ.ב. השעור בכל ערב בשעה 9.00

כוס תנחומין

לחברנו היקר, נעים הליכות ועדן המדות השם לילות כימים באהל של תורה

הרה"ח בן ציון שיינברגר הי"ו

וכל המשפחה הכבודה

על פטירת אביהם

הרב החסיד ר' עקיבא זצ"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בני החבורה בישיבת וילקומיר

אשדוד

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל

רח' רזנהיים 20 רמת אהרן בני־ברק

ביום חמישי כ"ז בניסן תשמ"ח

תתקיים אי"ה

הגעלת כלים

בחצר בית הכנסת

בין השעות 6.00-5.00 לנשים

7.00-6.00 לגברים

מחר ב־8 בבוקר

צפירה לציון יום־הזכרון לשואה ולגבורה

מחר, ביום חמישי, 14 אפריל, בשעה 08.00 בבוקר, תישמע צפירה ממושכת בת 2 דקות בכל רחבי המדינה לציון יום־הזכרון לשואה ולגבורה.

אם תהיה אזעקת אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות

סלון לפאות כובעים ותספורות

"רבקה גנץ"

עזרא 40 ב"ב 03-5790881 03-783861

לכלה!

בואי עכשיו כשאין עומס ותקבלי יחס ועיצוב מושלם

להתראות!

אלי בית הצילום

ר' עקיבא 102 בני־ברק

טל: 5700105

השכרת ציוד וידאו

לצפיה בביתו

צילום והסרטת וידאו בשמחות ובארועים

להושבי חיפה

[illegible]

הזדמנות!!!

שחבל להחמיץ!

* שמלות והליפות לנשים, נערות וילדות

* חליפות בנים

* הכל תוצרת חוץ

היום ומחר

יום ד' יום ה'

בערב מ־7 עד 10

ברח' גשר החיים 14 י־ם

כניסה ב' קומה ג'

להתראות!

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

* ברחוב א' 4 ק.ב. 86,000 הסקה פרטית + תוספות + דוד־ש, 861252
* 4 ק"ב בסנהדריה 130,000, בסנהדריה וכחכם 132,000, ברמות ג' 110,000, בגאולה ק"ג 130,000, 2 ע"י גאולה ומאה שערים ק"א 50,000, "המתווך" (02)273355

להשכרה

* בגאולה 2½ מרוהטת חלקית, ק"א + חצר ומרפסת סגורה לשנה, 22.00־15.00 (02)380056
* במעלות דפנה 3½ + מרפסות + טלפון. אפ־כרי רהוט "עידית נכסים" 286761 ...424

שיעורים

* "דף היומי" באידיש בבית פרטי, 7.15 — 8.30 בערב, סעדיה גאון 13 בני־ברק, ואח"כ תפילת מעריב במקום

מכירות

* הרוויחו בכף בביתך!! מכרי הכש"טים (כהמשך לבני ברק) ללא כל התחייבות בבחר של אלפי הכש"טים מרהיבים. זהב, כסף והכש"טים מלאכותיים (ישר מהיבוא): תכשיטי ברטי ב"ב ר"ע 92, טל: 5791517
* למכירה מקרר הדירה וחצי במצב מצוין טלפון: (02)813706

מכוניות

* סובארו F.F.1 כחול 72 מכבי בעולה טל: (02)417736

הסעות

* הסעות ברכב חדש 12 מקומות (כבוגרים) תנאים נוחים!. (03)5790010, (02)827579

בני ברק

למכירה

* 5. במרכז בעלי מלאכה, קומה שלימה + מעלית לוקסוס, גימור מושלם "אפיק נכסים", (03)5791514
* 5 + 2 על הגג במרכז בעלי מלאכה, 250 מ"ר, לוקסוס, כל התוספות + מעלית, "אפיק־נכסים", (03)5791514
* 4 + הול בר"ע ק"ב, מטבח אמריקאי, (052)921229

להשכרה

* להשכרה 2½ ברח' אלישע, ק"ב לחצי שנה + אופציה "אפיק־נכסים", (03)5791514
* להשכרה דירות 3½־3 לתקופות קצרות/ארוכות "אינטרנשיונל" (03)706117

ביקוש דירות

* לזוג דרושה דירה בשכירות לחודשים, בקרית הרצוג־הרי"ם לוין, (03)704959

עסקים

* חנות להשכרה במרכז ב"ב 25 מ"ר, מתאים לכל מטרה, $700, (03)798828

מטפלות

* ברח' זכרון יעקב דרושה מטפלת לילדה בת שנתיים מ־2.00 — 9.00 וביום שישי 9.00 — 12.00 טל: (02)536340
* דרושה מטפלת לתאומים בביתנו ששה ימים בשבוע 5 שעות, (03)703092
* מטפלת מנוסה מקבלת ילדים בביתה 3 חדשים — שנתיים, אפשרות עד 4.00, עקיבא 94 705947
* משפחה אומנת מעונינת לטפל בילד/ילדה ניתן לקבל המלצות. (03)789289

עבודה

* לחנות סידקית דרושה מוכרת בעלת ידע בתפירה לשעות אחה"צ בלבד טלפן בערב: (02)818457
* דרושות תופרות לאוברלוק בשעות לפנה"צ, מקום חרדי, תנאים מצוינים, (02)288358 בערב 7—5
* דרושה פקידה, להתקשר מ־2 עד 4, טל: (03)380558, רצוי לא נשואה
* דרושה פקידה למשרד בבני ברק טל: (03)777551
* מעונינים בכוכרת "תכשיטי ברטי" טל: (03)5791517
* עובד + רשיון נהיגה באטליז גאולה בשעות העבודה טל: (02)380748, (02)381784

נקיון

* "קיידר" — נקיון חדרי מדרגות בתחזוקה חודשית, פוליש ונקיון בדירות מהיירים נוחים, (03)702547

אבידות

* ביום חמישי ליל בדיקת חמץ נלקחה בטעות שקית ובתוכה תפילין במתניות גאולה שהגיע מבני־ברק לירושלים, (02)861145
* אבד בקו 61 לת"א תיק צד ובתוכו קרשואות זהב, 784214

"תיווך הנאמן"

רח' ירושלים 10 5700185

* 2 ע"י סוקולוב, ק"ג, חזית, בהזדמנות $38,000
* 2½ ע"י הרצל, ק"ב, חזית, מסודרת $67,000
* 3 ברמת אהרון, ק"ב, חזית, מטופחת $82,000
* 3½ ע"י סוקולוב ק"ב, חזית מושקעת $74,000
* 4 בהכרמל, חדשה, ע"ע, חזית + מעלית $103,000
* 3 בקרית הרי"ם לוין, ק"ד חזית פנויה $42,000

שווה פרוטה

מביהמ"ד להלכה בהתיישבות קרן המעשרות נמסר לנו לפרסום לתועלת הרבים

שווי הפרוטה לפי ערך הכסף הטהור

1.30 שקל

לוח היום

בס"ד יום ד' פ' תזו"מ

כ"ו ניסן תשמ"ח י"א לעומר

הדף היומי בבלי: שבועות כ"ג

ירושלמי: מכות ה'

משנה יומית: מע"ש ה, ז־ח

הלכה יומית: או"ח תצ"ב, ב־ד

סוף זמן:

קריאת שמע	8.37
תפילת השחר	9.56
שקיעת החמה	7.08

מחר:

עלות השחר	4.35
נץ החמה	6.10

קול הדף

[illegible]

תורנות בתי מרקחת

[illegible]

תחבורה ב"ב — בילינסון

[illegible]

תורנות בתי חולים

[illegible]

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל

רמות פולין 12 66 ירושלים

ביום ראשון ל' ניסן א' דר"ח אייר תתקיים אי"ה

סעודת ראש חודש

אשר תשולב יחד עם

סיום מסכת ביצה

של השיעור היומי המתקיים מידי בוקר בבית הכנסת

דברים ישמיע:

הרב שלמה לורנץ

נשיא תנועת צעירי אגודת ישראל

המתפללים ותושבי האזור מוזמנים

הס' צעירי אגודת ישראל — הנוער האגודתי בא"י

המועצה וההנהלה הארצית מחלקת הארגון והסברה

ברכת מזלא נאה וכל מילי דמיטב לחברינו ולמשפחות שהשמחה במעונם

הרב [illegible] ריין שליט"א — להכנס הנכד למצוות

הרה"ג ר' נתן איינפלד שליט"א, חבר המועצה הארצית, מחבר "מנחת נתן" על מסכת קידושין — לאירושי הבת

ר' דוד נחמן בלוי שליט"א, חבר הועד הפועל, ומנכ"ל "חזון יחזקאל" "שדה חמד" — לאירושי הבת

הרב צבי צביאלי שליט"א, חבר המועצה הארצית, ורב ביהכ"נ צא"י — "בית אברהם" — לאירושי הבת

ר' מרדכי שטרן הי"ו, חבר המועצה הארצית — להולדת הנכדה

הרב אריאל ריין הי"ו, חבר המועצה הארצית — להכנס הבן למצוות

ר' אברהם גרוס הי"ו, חבר המועצה הארצית — להולדת הנכד הבכור

הס' צעירי אגודת ישראל בא"י

המועצה וההנהלה הארצית

להגאון ר' דב צבי קרלנשטיין שליט"א, ראש ישיבת גרודנא, אשדוד

ולבנו הרב הגאון ר' חנוך קרלנשטיין שליט"א, ר"מ בישיבת ירוחם — להולדת הנכד־הבן

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל "חזון יוסף" ע"ש רבי ש. יוסף כהנמן זצוק"ל גאב"ד פוניבז, קרית הרב אברמסקי, אשדוד

הגבאים * המתפללים

* * *

להרב צבי צביאלי שליט"א, רב בית הכנסת — לאירושי הבת

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל — "בית אברהם", רח' סוקולוב 15 בני ברק

הגבאים * המתפללים

* * *

למתפלל בית הכנסת ר' משה פוקסברומר הי"ו — לאירושי הבן ירון הי"ו

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל — המרכז "תפארת שמעון", רח' ר' עקיבא 79 בני ברק

הגבאים * המתפללים

* * *

למנהל מוסדינו היקר ר' דוד נחמן בלוי הי"ו — לאירושי הבת

חזון יחזקאל — שדה חמד

ההנהלה * הרמי"ם * החניכים * העובדים

למתפללי בית הכנסת

ר' יואל ויכסלבוים הי"ו — להולדת הבן

ר' ישעיהו שנלר הי"ו — להולדת הבת

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל, רמות פולין 66/12 ירושלים

הגבאים * והמתפללים

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל

העורך הראשון: הר' י"ל לוין ז"ל

איזור התעשיה מקור ברוך, רח' יהודה המכבי 5, טל' 8-539255 • ת.ד. 1306

דפוס "הדר" בע"מ

הדפסה: ג'רוסלם פוסט

סניף ת"א: אלנבי 132, ת.ד. 1307, טל' 624353, בערב: טל' 614950

סניף בני־ברק: ר' עקיבא 147 טל' 5792490

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

סוכנות בארצות הברית: R. LICHTENSHTEIN 324 Ave. I Brooklyn, N.Y. 11230 U.S.A.

هكذا من الاصل

ב"בית שערים" החלו חפירות לעומק...

מאת מ. מ. צורן

כשרצעו אמות הסיפין בארץ ובעולם על חפירות בית שערים, לא ידעו ב"בית שערים" על מה מדובר. המדובר במפאיניק הוד הי"ק ממוקם בתוך לעתיקות בית שערים שגרמו בעמני לחוקרים עקב פגיעה בעצמות קדמונים. בבית שערים, המושב, הפדיסי הסיור באהבה התקלאית לא חפונה. גם כאשר נכנסו במיטות עשרות מבנים שהגיעו מהדור בתים החרדיים כדי למחות על חילול הקברים, הם נתקבלו בהר רר רהב, נתקלו בכרשב שקם רב ליו והביעו שהחפירות הארכיאולוגיות הן במרחק 5 ק"מ מכאן.

ההיסטוריה של מושב בית שערים כמוה כתולדות המדינה כולה. כשחגגו שם לפני שנתיים את הגיעות יובל ה־50, נזכרו הוותיקים בנוסטלגיה של פעם כאשר העמל ועבודת הכפיים סימלו את עקרון החיים של האב־רים הראשונים. אל מול "דת העבודה" היו מוכנים היהודים הללו להשליך מאחורי גוום את כל שביבי המסורת שעדיין פיעמו מבית אבא ברוסיה ובליטא. ואם הם, ההורים, עדיין היו ספוגים בלחלוחית האחרונה, הרי שהילדים איבדו גם את זה ונותרו עמי ארצות גמורים.

בתקופה האחרונה חלה תזוזה חיובית מפתיעה בשדות בית שערים. יש האומרים שהדבר קרה עקב המצב הכלכלי הקשה שפקד את המושבים ובמיוחד את בית שערים שגם עלה לכותרות בחודשים האחרונים עקב תביעת עיקול של בל"ל כנגד המושב.

ממקורות שונים שמענו על התחזקות כללית בין החברים והמדובר כמובן על חיזוק בתחום הרוחני, על הליכה לבית הכנסת אפילו בימות החול. בניחה קצרה שערכנו במקום בימי חוה"מ פגשנו כאן את בנו של מי שרכש את הקרשים מהם הוקם בית הכנסת הישן במושב לפני 50 שנה. אהוד גולדמן, דור 13 בארץ ובנו אייל, הדור ה־14, מספרים על מסירות הנפש של האב־הסב כדי להמציא את 3 הלירות בהם נרכשו הקרשים.

40 שנה עמד בית הכנסת הישן על תילו. להגיד שהוא היה כתפרסה מליאה, זה יהיה קצת מוגזם... בשבתות, וגם אז לא תמיד, הצליחו הזקנים לארגן מנין. בימי ר"ה ויוה"כ היה אולי יותר מלא. דגם בית הכנסת הישן מזכיר את הדגם הטיפוסי של ה"שטיבל" בפולין.

המיפנה חל עם הקמתו של ביהכנ"ס המפואר בבית שערים. לפני שנים מספר תרם קרוב של אחד התושבים את מרבית הסכום להקמת בית הכנסת החדש שנבנה בפאר ובהדר במרחק של 3 מטרים מביהכנ"ס הישן. כשאנו שואלים את אהוד גולדמן ויהודה אברהמי, מבכירי המושב, מדוע לא הרסו את המבנה הישן, עונים השניים: "רצינו בכל מאודנו, למרות שלא הכרנו את הדמות הטיפוסית של ביהכנ"ס בגלות, להשאיר שם ושארית לכך אצלנו במושב, והילדים שלנו יוכלו לראות במו עיניהם מהו ביכנ"ס אמיתי"...

פנים בית הכנסת החדש מפואר ביותר, רצפת שיש וריהוט חדיש, ארון קודש יפהפה וארכיטקטורה נדירה מבחוץ ומבפנים מייחדת את המבנה השונה מכל בתי בית שערים. אברהמי מספר שכמה חברים הביעו את רצונם להגיע לבית הכנסת לא רק בשבתות אלא גם בימי חול, ואף לקבוע עתים לתורה. ספרים אמנם אין בינתיים, ללמוד אינם יודעים אך הם בטוחים שהכל יסתדר בזמן הקרוב.

כיתוב: בית הכנסת החדש בבית שערים, משמאל המבנה הישן.

פעילות חסד מקורית של גמ"ח "התמחוי"

באת: מ. מ. צורן

בהסתר, באין רואים, כמעט ללא פרסום, מתבצע בבני ברק מפעל חסד גדול ותועלתי בדמות גמ"ח "התמחוי" של ר' יוסף כהן, בעליו ומייסדו של גמ"ח הקלטות המפורסם "חסדי נעמי".

כבר 4 שנים תמיכות, מדי שבוע בשבוע, עוברות מתנדבות בבתיהם של נצרכים, ומחלקים להם מצרכי מזון, קופסאות שימורים למיניהם, חבילות ארוחות ועוד ועוד.

ר' יוסף כהן, מייסד הגמ"ח, נקט בשיטה מתוחכמת. הוא הצדיק לבחור דייר בכל בנין, כ"שגרירי" הגמ"ח באותו בנין ואותו שכן מקבל על עצמו לעבור פעם בחודש בין שכניו לבנין ולהתריעם ולאסוף מהם מצרכים שיחולקו ע"י הגמ"ח.

נציג הגמ"ח בבנין עובר כאמור רק פעם אחת בחודש בין השכנים וכתרומם. המצרכים החשובים המבוקשים בעיקר הם קופסאות שימורים למיניהם, שקיות סוכר, בקבוקי שמן אבקות כביסה וכיו"ב. בפריטים אלה יש שימוש רב ומאידך עלותם גבוהה ויקרה. זו, אפוא, גמילות החסדים שעושים עם המשפחות הנצרכות המקבלות את המשלוחים.

מפעל הש"ס חילק מילגה נוספת לעידוד ההתמדה בחודש ניסן

"מפעל הש"ס הכללי" — ממלכת התורה" בישראל חילק גם השנה מלגה נוספת לעידוד ההתמדה בחודש ניסן. בפקודת מייסדו ונשיאו כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז־קלויזנבורג שליט"א.

זאת למרות העול הכבד המוטל על ההנהלה בתקציבו החודשי נענו מספר נדיבים ונגידים לתרום למשימה זו, וההנהלה אכן חילקה סכום עתק ללומדי מפעל הש"ס עוד בטרם החג.

בבני ברק חולקה המלגה במשרדים הראשיים של מפעל הש"ס, ובירושלים בביהמ"ד המרכזי בקרית צאנז ע"י נציגי מפעל הש"ס הר' בנימין קלוגר והרה"ח משה שמעון. כל הלומדים הודו נרגשות להנהלת מפעל הש"ס על המאמץ ובמיוחד למייסדו כ"ק הגה"ק אדמו"ר שליט"א ושהשי"ת יחלימהו במהרה.

כ"ק האדמו"ר מלובלין שליט"א היה אורח הכבוד במבחן ה־64 של מפעל הש"ס הכללי ממלכת התורה בישראל בסניף בני ברק שהתקיימה בר"ח ניסן. כ"ק האדמו"ר שליט"א עבר בחדרי הבנין של ביה"ס "בית יעקב" בו מתקיימים המבחנים ובירך את נוטלי היהדות החרדית בלב אחד להבחן על לימודים ושקדונם מדי יום ביומו ולהיבחן אחת לחודש. האדמו"ר שליט"א הביע את התפעלותו מבני האברכים. למרות שהזמן לא אפשר להופיע במבחנים אך שירב מהשש ביטול תורה אך הפעם החליט לבוא ולחזקם ולעודדם ובמיוחד בירך את מייסד המפעל הק' ונשיאו כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז־קלויזנבורג שליט"א שהקב"ה יחלימהו וירפאהו בעבור האדרת וההחזקת מבצר התורה הגדול בישראל.

פעילות בארגון אש"ל לקראת חג הפסח

ארגון אש"ל העוסק בפעילות עם אסירים הכלואים בבתי כלא בארץ ארגן בחוהמ"פ מסיבת חג מרגשת בין כותלי כלא מעשיהו, בהשתתפותו של אסיר ציון ר' יוסף ביגון.

את המסיבה פתח מנהל הכלא גונדר משנה אשר כהן אשר הודה ליוסף ביגון ולרב אברהם אייזנבך יו"ר הארגון הפועל ותורם רבות לקידום רווחתם של האסירים.

ביגון סיפר לאסירים על חייו בין כותלי הכלא הסובייטי ועל חלומו לעלות לארץ ולחיות בה כיהודי מאמין. רב הכלא הרב שמריהו הלל דיבר על משמעות חג החירות ובמיוחד אצל האסירים.

את המסיבה ליוותה תזמורתם של האחים גדל, הנחה את הערב מר מנחם ברקו.

בין שורשת פעילויות של הארגון במשך חודש הגאולה היה מבצע "קמחא דפסחא" לאסירים לשעבר, חוזרים בתשובה החלוקה נעשתה בפיקוחה של אחראית ראשית גב' ציפי וירצר, ביזמת רמ"ל אסירים מר יוסי פולק, וכן מנהל הכלא איילון מר קופלמן וקצין סג"ל יעקב. 90 אסירים קבלו גם מילגות — בסיוע משרד הדתות.

מסיבת חג נוספת קיים הארגון בין כותלי כלא נוה־תרצה בהשתתפות הרב יונה מצגר.

סיום הש"ס וחלוקת מילגות בכולל בית חיים בברוקלין ניו יארק

עשרות רבות של בני תורה וידידים חברי קהלת אשרי העם שבברוקלין התכנסו לסעודת מצוה לרגל סיום הש"ס שנלמד ע"י הרבנים חברי הכולל בית חיים.

כולל בית חיים הוקמה לפני עשור שנים ע"י הרב הגאון רבי אשר גרינשטיין מחבר ספר שו"ת אשרי חלקו על שו"ע אורח חיים ויורו"ד. כולל האברכים ששמו הטוב הולך לפניו הוקמה לעילוי נשמת ולזכר אביו הגאון המפורסם רבי חיים גרינשטיין זצוק"ל רבה של סאנטאטיון שבהונגריה.

הכולל שמסלול הלימוד בו הוא ש"ס גפ"ת ושו"ע או"ח, זכה בימים אלו לחגוג את סיום הש"ס, ועמידה בבחינה ע"י רבנים וגדולי תורה המהללים את הכולל ואת לומדי הכולל שהם מפארי היהדות התורנית בברוקלין.

בסעודת המצוה סיים רב הקהלה וראש הכולל הגר"א גרינשטיין את הש"ס, את ההדרן אמר חבר הכולל הרה"ג זאב זילברמאן, כשהוא מכבד את הרה"ג רבי שלמה כ"ץ רב דחסידי באבא בוויליאמסבורג לשאת את דברי ברכתו, כשאחריו נאמים עוד רבנים ואישי ציבור ידועים.

את ששת המילגות שנעו בין חמשת אלפים ועשרת אלפים דולר התכבד בחלוקה לזוכים הנדיב הדגול המפורסם רבי שמעיה ערנבערג הי"ו ראש הקהל, מתומכי ומחזיקי הכולל.

בברכת המזון התכבד האדמו"ר מצעבאב שבנו הוא בין מסיימי הש"ס ומקבלי המילגה.

בשעה מאוחרת התפזרו המשתתפים כשכולם מלאי התרגשות וסיפוק רוחני רב.

פעילים דארה"ב מזהירים מחומר מסיונרי מאנגליה

הנהלת פעילים דארצות הברית הביעה חשש מפני גל שני של חומר מיסיונרי, ספרים וחוברות, שהגיעו באחרונה לאזרחים בארץ מאנגליה.

החומר המיסיונרי הגיע בימים האחרונים לאלפי אזרחים בירושלים ובערים אחרות, במעטפות סגורות וללא ציון שם השולח.

הנהלת פעילים דארצות הברית קראה לציבור להשמיד לאלתר את החומר עם הגיעו ולמנוע במיוחד מילדים ובני נוער לקרוא את הספרים והחוברות המיסיונריות.

בכמה מקרים הוזעקה המשטרה לבתים, לאחר שהנמענים של החומר המיסיונרי חשדו שמדובר במעטפות נפץ.

הנהלת פעילים דארצות הברית פנתה לשרים ולחברי כנסת, לפעול בדחיפות כדי ליזום חוק, אשר יאסור משלוח דברי דואר סגורים ללא ציון שם השולח, הן מסיבות בטחוניות והן כדי למנוע משלוח חומר מיסיונרי. המסית גם לירידה מהארץ. הם ציינו שגם קציני משטרה מתריעים נגד משלוחים אלו והם הביעו פליאה על המעטפות שאין מצויין עליהן שם השולח.

הכנסת ספר תורה בקרית גת

אלפי תושבי העיר קרית גת ובראשם רבני העיר ואורחים חשובים השתתפו בחגיגת הכנסת ספר תורה שנכתב לאחדות ישראל, והוכנס ברוב פאר להיכל הישיבה הגדולה תומכי תמימים בקרית גת.

החגיגה הגדולה החלה בסיום כתיבת האותיות, שנערך בבית הכנסת המרכזי של קרית גת, כשבאותיות האחרונות מתכבדים רבנים, ראשי ישיבות וחשובי העיר. בכתיבת האות האחרונה כובד רב העיר הרה"ג ר' שלום דרמר שליט"א. לאחר מכן יצאה תהלוכת הס"ת בליווי תזמורת ומצעד לפידים שנישאו ע"י ילדי מוסדות החינוך של חב"ד בעיר, דרך רחובותיה הראשיים של קרית גת עד לבנין הישיבה הגדולה של חב"ד. בהכנסת ספר התורה לארון הקודש נתכבד הראשון לציון והרה"ג רבי מרדכי בר חן שליט"א

ראש הישיבה הגר"מ הבלין שליט"א, השמיע דבר הלכה בענין כתיבת ספר תורה, ואת דבר רבני הדרום הביאו הגרי"י ידוסלבסקי שליט"א אב"ד נחלת הר חב"ד, והרה"ג רבי מרדכי בר חן שליט"א רבה של שדרות.

המודיע
העתון של היהדות החרדית

לחץ דם - תרופה חדשה מתפרסמת במחקר חדש

ניו יורק — מחקר רפואי שתוצאותיו התפרסמו באחרונה מראה שאפשר להציל חיי אנשים רבים הסובלים מלחץ דם גבוה בעזרת התרופה "מטופרולול".

המחקר, שבמהלכו נבדקה תגובתם של 3,234 חולים, גילה כי פחת שיעור התמותה בין החולים שקיבלו תרופה זו, לעומת אלה שקיבלו תרופות משתנות.

תרופות משתנות מונעות הצטברות מים ומפעילים אותן לעתים קרובות כצעד ראשון במסגרת המאבק נגד לחץ דם גבוה.

תוצאות המחקר, שנערך בחסות חברת התרופות השוודית "אסטרא" ואוניברסיטת גוטנבורג שבשוודיה, פורסמו בגליון ה־1 באפריל של "ג'ורנל אוף דה אמריקן מדיקל אסוסיישן".

במחקר השתתפו 66 מרכזים רפואיים ב־11 מדינות והוא נחשב כאחד הנרחבים ביותר שנערכו אי פעם בקשר עם לחץ דם גבוה.

הגברים שהשתתפו במחקר היו כולם לבנים, שגילם נע מ־40 עד 64 שנים. הם קיבלו "מטופרולול" או תרופה משתנת. התברר ששני הטיפולים היו יעילים באותה מידה בהורדת לחץ הדם.

אך בעקבות המעקב שנמשך בממוצע 4.2 שנים, התברר ש־28 מבין החולים שקיבלו מטופרולול מתו, לעומת 54 בקרב הקבוצה שקיבלה את התרופה המשתנת. יוצא איפוא שבקרב מקבלי מטופרולול נרשמה ירידה של התמותה בשיעור 48 אחוז.

יצויין שלפי אומדנים של אגודת הלב האמריקאית סובלים כ־60 מיליון אמריקאים מלחץ דם גבוה, אחד הגורמים הראשיים למוות כתוצאה מהתקפי לב ושבץ. (רויטר־עתי"ם).

לב — תרופה חדשנית לשיפור סיכויי ההחלמה

בריסל — סיכוייהם של אנשים שלקו בהתקף לב להינצל ממוות בשבועות לאחר שלקו בהתקף משתפרים במידה ניכרת אם הטיפול כולל תרופה הממיסה קרישי דם "טי־ פי. איי." על כך נמסר בסימפוזיון שנערך בארה"ב.

בהודעה שהופצה בעקבות ניסויים שנעשו ב־26 מרכזים אירופיים בעזרת החברה המערב־גרמנית "בהרינגר אינגלהיים", שסיפקה את התרופה, צויין ששבועיים לאחר התקף־הלב היה שיעור התמותה בקרב 355 חולים שקיבלו את התרופה — 2.8 אחוז בלבד ואילו בקבוצה מקבילה של 366 חולים שקיבלו תרופת דמה, שיעור התמותה היה גבוה פי שניים — 5.7 אחוז. (רויטר עתי"ם)

ה"לבניות" - מקררי־מים ענקיים

ה"לבניות" הענקיות, המתרוממות לגובה של כ־80 מטר במפרץ חיפה הן צמד מגדלי קירור־מים תאומים של בית הזיקוק. אלה הם מגדלי קירור־המים הגדולים ביותר בארץ.

הלבניות תוכננו ע"י הבריטים בשנת 1937. בשפה טכנית הן נקראות מגדלי־קירור פרבוליים, בגלל צורתם המזכירה פרבולה. כאשר הסתיימה הבנייה (בשנת 1938) המגדלים עמדו על תלם ונראו כמעט מכל פינה בחיפה דאז, הן זכו לכינוי "לבניות".

מדוע "לבניות"? בגלל צורתן שהזכירה לתושבי העיר דאז את בקבוקי הזכוכית בהם היתה "תנובה" משווקת בזמנו את ה"לבניה" (מוצר מחלב חמוץ). ה"לבניות" — מגדלי הקירור הפרבוליים — בנויים על עקרונות של קירור טבעי. המים שקלטו חום תוך קירור מתקני הייצור, מתרומים (בכוח משאבות) ל"לבניות". בתוך "הלבניות", מגובה של 9 מטר, מטפטפים המים על מסגרות עץ — לבריכה בבסיס מגדל הקירור. טיפות המים החמים פוגשות בנפילתן בזרם אוויר קר העולה לכיוון נגדי. האוויר קולט חום מהמים, מתחמם, ממשיך להתרומם ונפלט מהפתח העליון של ה"לבניה". יחד עם כמויות גדולות של אדי־מים, הנראים למרחוק כשובל לבנבן.

כ־160 מיליון מ"ק מים מסוחררים ב"לבניות"

במערכת הקירור של בית הזיקוק, שלבה הן 2 ה"לבניות", מסוחררים מדי שנה כ־120 עד 160 מיליון מ"ק מים בשנה (כ־20,000 מ"ק מים בשעה). חלק גדול מהמים אובד בתהליך בצורת אדים לבנים הנפלטים מפתחיהם העליונים של מגדלי הקירור. מערכת הקירור של המפעל צורכת כ־40 אחוז מכלל הצריכה השנתית של כ־8 מיליון מ"ק מים בבית־הזיקוק.

היום כבר לא בונים "לבניות"

מגדלי הקירור הפרבוליים כבר יצאו מהאופנה. הם אמנם חוסכים אנרגיה אבל בנייתם ואחזקתם יקרה. כיום בונים מגדלי קירור יותר קומפקטיים, בהם זרימת האוויר היא מאולצת: באמצעות מניפות גדולות המזרימות את האוויר "נגד" רסס טיפות המים החמים. מצננים מים מסוג זה פועלים בבית הזיקוק לצד "הלבניות" הוותיקות.

("אנרגיה")

נייר - נסיון חדש לגדל צמח לשימוש יצור התאית

ארץ ישראל אינה משופעת בעצים ומשופעת היא דווקא בספרים. ואולם העצים והספרים קשר ישיר ביניהם.

כדי ליצור את דפי הספר וכל שאר מוצרי הנייר, זקוקים אנו לתאית שהוא חומר שמופק דווקא מעצי יער רב שנתיים, שכמותם כמובן חסרים בישראל. לפיכך מייבאת ישראל מארצות הנכר כמויות גדולות של תאית כל שנה, ואולם לאחרונה החלו חוקרים במינהל המחקר החקלאי לגדל צמח שישמש ליצור התאית וישמש תחליף חלקי לתאית המיובאת.

צמח הקנף השייך למשפחת החלמתיים, שאליה משתייכת גם הכותנה, ושמוצאו בארצות הטרופיות, מכיל סיבים שלאחר עיבוד מספקים את התאית הדרושה לייצור הנייר. החוקרים מקווים שגידולו יעלה יפה גם בארץ, שאקלימה הוא טוב טרופי ושונה מזה שאליו רגיל הצמח. במידה ואכן יעלו הגידולים יפה יהיה הדבר גם לתועלת לארצות אחרות, שם דואגים אנשי איכות הסביבה לשמור את היערות ומשתדלים לצמצם את כריתת העצים.

לפי תצפיות החוקרים צריך כל דונם שתול של קנף להפיק כטונה של תאית שמחירה בשוק הבינלאומי כיום הוא כ־500 דולר. במקביל ממשיכה ארה"ב שגם היא מוצאת ענין בגידול הקנף מאותה סיבה לערוך את ניסוייה בנושא.

מים — אגם תת קרקעי חדש נתגלה בהר סדום

— אגם תת קרקעי התגלה לאחרונה בהר סדום. האגם מצוי בעומק של 64 מ' מתחת לפני הקרקע. זהו האגם התת קרקעי השלישי, שהתגלה לאחרונה באזור.

ערן מורן מהמרכז לחקר מערות יצא לאחרונה עם קבוצת סקר למערה בהר סדום. הסוקרים נכנסו למערה מבעד לסדק צר בסלע החיפוי, המכסה את הר סדום. הם גילו, שבנקודה בה מגיע הסדק לסלע המלח שבמעבה ההר, מתרחב הסדק בבת אחת והופך לפיר אנכי עמוק.

הסוקרים גלשו בעד הפיר במערכת פירים, הצמודים זה לזה וגילו אגם מים בעומק של 64 מטרים מתחת לפני הקרקע. הם צלחו את האגם בשחיה, ערכו בו מדידות ואספו דגימות מים לבדיקה. מיפוי האגם בוצע בשחיה. נמצא שאורכו 60 מטרים ועומקו, בדרך כלל, יותר מקומת אדם. הסוקרים לא הגיעו לקרקעית האגם ועומקו המדויק טרם נימדד.

האגם עצמו מצוי במערה, שדפנותיה מכוסים קוביות מלח ענקיות ושקופות, שהתגבשו בעת שמפלס האגם היה גבוה יותר. על פני האגם מצויים קרומי מלח דמויי פטריות. המשקל הסגולי של מי האגם דומה לזה של מי ים המלח.

גיאולוגיה - מזל"ט יבצע סקרים מורכבים מהאויר

המזל"ט של המכון הגיאולוגי בפעולה

המכון הגיאולוגי של משרד האנרגיה בשיתוף המרכז למחקר גרעיני בנחל שורק וחברת מזל"ט, בונים בימים אלה מכשירי מדידה וציוד מכלולי משוכלל שיבצעו סקרים מן האוויר.

רעיון בלעדי זה הוצג לפני מומחים בעולם ועורר סקרנות ועניין עצומים. החידוש הזה מטיל אלומת־אור על פעילות ארוכה ומגוונת של המכון הממשלתי בכל תחומי הגיאולוגיה בארץ.

הרעיון הוצג בקנדה. המכשירים שיורכבו על המזל"ט (מטוס זעיר ללא טייס, הנשלט באמצעות בקרה אלקטרונית מן הקרקע), יאפשרו ביצוע סקרים מורכבים בכל רחבי הארץ. בעת הפיצוץ הגרעיני בצ'רנוביל לדוגמא, יכלו הרוסים לשגר מזל"ט כזה מעל איזור הפיצוץ בתוך ענן הקרינה. והתמונות המיידיות שהמזל"ט שיגר לקרון הפיקוד, נותנו תמונה עדכנית ומלאה על איזור הפיצוץ מבלי לסכן חיי אדם. המזל"ט השוהה ומרחף מעל כל איזור מאפשר העברת מידע מדויק, הגדירות שלו באיזור האירוע תורמת רבות לקבלת החלטות נכונות במהירות רבה.

מפתחי הרעיון כאן בישראל, צמודים ליישום המדעי הגיאולוגי הסקרים בתחום איכות הסביבה, מכשירי החישה, הצילום, הקרינה ומבצעי הסקרים המגנטיים, עוברים עתה תהליך פיתוח מואץ כדי להתאים אותם לכישוריו של המזל"ט. התהליך נמצא בעיצומו, ועם זאת המומחים מעריכים כי המזל"ט ייכנס לפעילות שוטפת באופן מלא רק בעוד כמה שנים. ברור, איפוא, כי פיתוח מוצלח ויישום מלא של מומחי המכון הגיאולוגי ונחל שורק, ימשכו קונים פוטנציאליים מכל רחבי העולם, והמזל"ט ילבש צורה חדשה, לא רק בשימוש הצבאי שלו.

("אנרגיה")

קרינה - מעטה האוזון סביב כדור הארץ הולך ומתמעט

וושינגטון — מדענים יוהיו כי מעטה האוזון המגן על כדור הארץ מפני קרינה אולטרא־סגולית מסוכנת, מתמעט והולך.

צוות בינלאומי של מדענים שחקר את הבעיה השלים מחקר בחסות מינהל האווירונוטיקה והחלל, בו נאמר כי גזים תעשייתיים הם הסיבה העיקרית לדילול מעטה האוזון העוטף את כדור הארץ במרחק של 40 ק"מ ממנו.

הם ציינו כי פחמנים כלורידים המשמשים להקפאה, בידוד ושימושים תעשייתיים אחרים ובכמה מדינות גם לייצור תרסיסים לשימוש ביתי, עולים אל האטמוספירה, נשארים שם במשך עשרות בשנים והורסים את המולקולות של האוזון.

"הירידה באוזון מתרחשת בעיקר בחורף בקצב של 2.3 אחוז עד 6.2 אחוז בהתאם לקו הרוחב", אומרים המדענים בדו"ח שהתבסס על מידע שהגיע מלוויינים, מטרסים ותחנות מעקב על הקרקע.

בקיץ, אומר הצוות, יורד מעטה האוזון עד 2.1 אחוז.

הירידה באוזון היא חדה יותר בחצי הדרומי של כדור הארץ, במיוחד מעל האנטארקטיקה, שם גילו מדעני סוכנות החלל האמריקנית "חור אוזון" עד כדי 50 אחוז פחות אוזון מכפי שהיה שם ב־1979.

רוברט ואטסון, אחד המדענים של סוכנות החלל, שהיה יו"ר צוות המדענים, אמר במסיבת העיתונאים כי סוכנות החלל תשלח מטוסים לאזור הקוטב הצפוני נוכח ההשערות שגם שם קיימת ירידה של מעטה האוזון.

חיטוי סולרי - להשבת הפוריות לאדמות כבול החולה לאחר שיובש האגם

חוקרים מצאו כי חיטוי סולרי עשוי להשיב לקרקעות הכבול את פוריותן. בקרקעות המחוטאות חל שיפור בהתפתחות הצומח, הודברה עשביית הבר וכן חלה פחיתה בהיווצרות חנקות בקרקע. יש סיכוי להחזיר למעגל הייצור כ־20,000 דונמים אדמה חקלאית ולהקטין את זיהום הכנרת.

קרקעות כבול החולה, שנחשפו והועברו לעיבוד חקלאי אחרי ייבוש האגם, איבדו במרוצת השנים את פוריותן. השכבות העליונות נסחפו בתהליך ברוח ויתרן נותר חשוף לפירוק מיקרוביאלי מהיר.

כיום אפשרי שם עיבוד חלקי והיבולים המתקבלים הם נמוכים ביותר. המשך הגידול בשטחים הללו חיוני למשקי הסביבה ולמדינה. בהעדר גידולים חקלאיים מתאימים, נוצרים באדמות הכבול עודפי חנקות הנשטפים אל הכנרת ופוגמים באיכות מימיה.

לאחרונה נמצא כי חיטוי סולרי של הקרקע משיב לה את פוריותה. שיטת החיטוי פותחה ע"י חוקרים בפקולטה לחקלאות ברחובות ומתבססת על חיפוי קרקע רטובה בפוליאתילן שקוף למשך חודש, בעונת הקיץ. עקב החום הנוצר מתחת ליריעת הפלסטיק נקטלים מחוללי המחלות המצויים בקרקע ומופעלים תהליכים הגורמים לשיפור היבול.

בחלקות נסוי שנערך בהם לאחרונה חיטוי סולרי באמצעות מיכשור שפותח במכון להנדסה חקלאית של מינהל המחקר החקלאי, התקבלו יבולי שעועית ברמות הזכורות לחקלאים מ"ימים הטובים ההם". בנוסף הודברו גם עשבי־בר מזיקים, כמו גומא הפקעים (סעידה) שחקלאי האיזור לא הצליחו להדבירו בצורה אחרת. ד"ר משה מירון, העובד כחוקר אזורי בגליל, מצא כי החיטוי הסולרי מפחית ביותר את היווצרות החנקות בקרקע ועתה יש לבדוק אם טיפול בשטחים נרחבים אכן יקטין את שטיפת החנקות לכנרת.

אם יוכח כישורו של החיטוי הסולרי להחזיר את הפוריות ואת אפשרות הגידול הכלכלי, לשטח נרחב, אזי יוחזרו למעגל הייצור כ־20,000 דונמים.

צוות החוקרים — ד"ר מ. מירון; ד"ר א. גרינשטיין ממינהל המחקר החקלאי; פרופ' י. קטן, מר א. גבליאל ופרופ' י. הן מהפקולטה לחקלאות.

ה"חורים השחורים" בנגב מהיסדקות סלע ההר

ה"חורים השחורים" במדבר יהודה מפיצים מפתחיהם אויר חם ולח והם נוצרים מהיסדקות סלע ההר, כשהסדק מתרחב והופך למערה. "חור שחור" כזה נבדק לאחרונה על ידי בית ספר שדה של החברה להגנת הטבע בעין גדי.

את המושג "חור שחור" שאלו אנשי עין גדי מהאסטרונומיה וכך הם מכנים את הפתחים השחורים של מערות הצוקים באזור עין גדי. אלה מצויים לרוב בסלעי מצוק העתיקים של מדבר יהודה והם מפיצים אויר חם ולח. צבען השחור של פתחי המערות נוצר מכצילות האצות. החיות ב"חורים השחורים" והן נהנות מהלחות הרבה השוררת ב"חורים" אלה. החורים צרים מאד בדרך כלל.

נבדק סדק מורחב כזה בסלע הדולומיט של אהר צפית. היוצר בצוק בולט בכל איזור מדבר יהודה. עומק המערה שנחקרה מגיע לכדי 6 עד 7 מטרים ושוררים בתוכה חום ושעור לחות גבוהים מאד. המערה מכילה אבני מפולת ושרידים שונים של בעלי חיים. נפח החלל המרכזי במערה הוא של 12 מטרים מעוקבים ובסופה חדרון קטן, מעין כוך נכוך וצר. (עתי"ם)

לייזר - בעזרת מחשב בונים דגם ומפתחים מוצר חדש

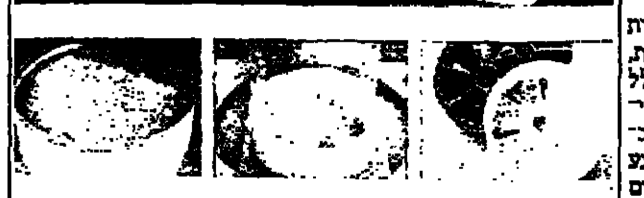

עד לפני זמן לא רב, כאשר היה התעשיין רוצה לצאת לשוק עם מוצר חדש, היה לוקח צוות מתכננים ומהנדסים שישבו ודבנו את המוצר, וכך אם אם לאחר השקעה של כמה חודשי עבודה טובים יצא לשוק המוצר החדש כשהתעשיין טורף או לא גורף את רווחיו.

אולם כיום כאשר אנו כבר איננו נצבים בתחילתה של תקופת "העתיד" אלא חיים אותה, וכפי שהוזכר כבר במדורנו זה על המירוץ הטכנולוגי ביפן, אין למוצרים שמייצרים חברות התעשייה תוחלת חיים ארוכה במיוחד בשל התחרות הפנטסטית הקיימת בשוק על המצלצלים בכיסו של הצרכן. לכן כאשר עומד היצרן לפתח מוצר כלשהו הוא כמובן מעדיף להשקיע את מינימום הזמן האפשרי ליצור ולתכנון המוצר, דבר שמוזיל גם את מחירו של המוצר. לתעשיינים רבים אין הרבה ברירות, כדי להתקיים בשוק עליהם להשקיע לא רק באוטומטיזציה של הייצור אלא גם בפיתוח מערכות תיכון ממוחשבות מהימנות ומהירות.

המתכנן היושב ליד מחשב התיכון בונה את המוצר על המצג ויכול אף לבדוק, לבקר ואפילו לערוך ניסור של הדגם המתוכנן וזאת עוד בטרם הוציא המחשב את שרטוט המוצר על נייר! ואולם כדי להכניס את המוצר לפס הייצור צריך בכל זאת לבנות דגם שלו. בזמנו היה רגיל לשמוע שהיצרן השקיע 30,000 אלף דולר וחודשיים עבודה לבנית הדגם הפלסטי עוד בטרם הגיע זה אל פס הייצור.

כיום גם פעולה מסובכת זו הפכה לפשוטה ביותר כאשר חברה אמריקאית צירפה כמה טכנולוגיות שונות לבניית מכונה הכתנה את הדגמים בעצמה.

חיטוי - ה"הלוברום" יחליף את הכלור לחיטוי מקוואות ובריכות מים בטבליות

טבליות הברום "הלוברום" הן חידוש מהפכני בתחום החיטוי לבריכות שחיה, המתאים לשימוש יעיל ובטיחותי בבריכות הפרטיות והציבוריות.

הן משמשות פתרון בלעדי לחיטוי גם בבריכות ובמקוואות. המערכת לחיטוי בריכות בטבליות ברום פשוטה, נוחה ובטיחותית במיוחד בהתקנה ובהפעלה, ומאפשרת לשמור על איכות מים מעולה, ללא תופעות לוואי.

טבליות הברום לחיטוי בריכות משחררות את המתרחצים ואת המשתמשים ממגבלות החיטוי בכלור בתחומי התברואה, הבטיחות, הלוגיסטיקה ואיכות החיים והסביבה. הן מציגות פתרון בשולב לבעיות הנגרמות משימוש בכלור בתחום יעילות החיטוי לאורך כל שעות היממה. גם בתנאים של שמש חזקה, ומאפשרות רחצה בבריכה ללא צריבות בעיניים וללא ריחות לוואי. טבליות הברום שומרות בעקביות על צלילות המים ותורמות בכך גם לבטיחות הילדים. השימוש בטבליות הברום אינו גורם לזיהום הסביבה. מבחינת המפעילים אין חומר נוח כמגנו — הוא פשוט וקל להפעלה ואינו גורם לשום מפגע בטיחותי.

עבודות מחקר רבות בעולם ובארץ הוכיחו שהברום הוא קוטל וירוסים יעיל ביותר, טבליות הברום המוצק, יותר מכל כימיקל אחר, תוקפות במים מיגוון רחב ביותר של וירוסים, דיידקים ואצות, ועל כן רמת החיטוי של מי הבריכה בברום מוצק גבוהה ביותר.

בניגוד לכלור, המתפרק בקלות רבה במגע עם אויר, מים, שמש וגורמים אורגניים המצויים במים, אין טבליות הברום מתפרקות בקלות במגע עם הסביבה. על כן אין אובדן מהיר של כושר החיטוי ובמי הבריכה נשמרת כל שעות היום רמת חיטוי אפקטיבית. לדבר זה השפעה גם על שמירת הצלילות של המים (אי יצירת אצבית) החשובה במיוחד בהשגחה על ילדים. תכונה זו של הברום, המתפרק באיטיות ושומר על אפקטיביות החיטוי. תורמת גם להפחתה בחומרי עזר כימיים אחרים המשמשים בחיטוי בבריכות.

טבליות הברום, בניגוד לכלור, אינן גורמות לצריבה בעיניים, (הנגרמת מהחומצה ההידרוכלורית המשתחררת במים שחוטאו בכלור). תכונה זו של הברום נשמרת גם כשמשתמשים בטבליות הברום בריכוזים גבוהים.

טבליות הברום אינן גורמות לגרדי של רקמות רירית רגישות, כגון חלל הפה והלשון. בגלל האיטיות בה מתפרק הברום, בניגוד למהירות ההתפרקות של הכלור, השימוש בטבליות ברום מונע את אי הנוחות הנגרמת למתרחצים מריח הלוואי של החומצה ההידרוכלורית המאפיין בריכות שחוטאו בכלור. לברום אין ריח לוואי ועל כן מעל בריכות שחוטאו בטבליות ברום לא נוצר אותו ענן כימיקלי בעל ריח חריף, המפריע לנשימה בבריכות ובמקוואות המחוטאות בכלור.

מתעלולי הטכנולוגיה:

שעון יד העובד על... מים או ויסקי!

אל מיגוון השעונים השונים והמשונים המיובאים ארצה, הצטרף גם שעון יד "קוורץ הפועל על מים... במקום סוללות.

השעון, שהוא שעון יד הנראה כמעט רגיל, עם ספרות דיגיטליות המורות על השעה, היום והתאריך, פועל באמצעות ספוגיות מיוחדות, אותן יש להרטיב. כאשר הספוגיות יבשות, אין השעון פועל והוא מתחיל לעבוד רק כשספוגיותיו רטובות.

לפי הוראות היצרן, ניתן להרטיב את השעון בטיפטוף, או בטבילה בכוס מים, ויסקי, מיץ אשכוליות או כל משקה אחר... השעון צורך טיפות ספורות לשבועיים...

היבואן ר. הורוי מת"א מסר, כי מחירו של שעון יד גדול כזה הוא 58 ש"ח ואילו הקטן נמכר ב־48 ש"ח.

בין שאר התעלולים שבציג הסוחר: מנורה הנדלקת כאשר משמיעים שריקה בהיכנס לחדר ונכבית בצורה דומה וכן ארנק שכאשר מוציאים מתוכו את כרטיס האשראי, הוא מצפצף, כדי שלא ישכחו להשיבו למקומו.

הוא גם מציג בגאוה מכונת תספורת... לאף ולאוזן. ומגירה של "אחיזת עיניים". שכאשר פותחים אותה פעם אחת, רואים מגירה מלאה ואילו בפתיחה שניה, מגירה ריקה.